

5620 1/2

~~73 Feb 1875~~

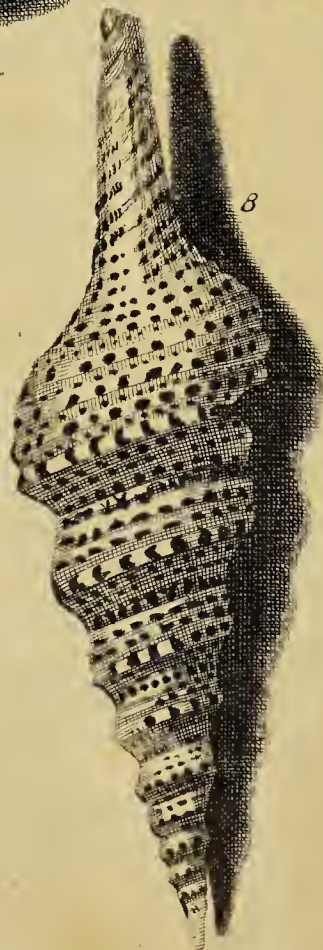
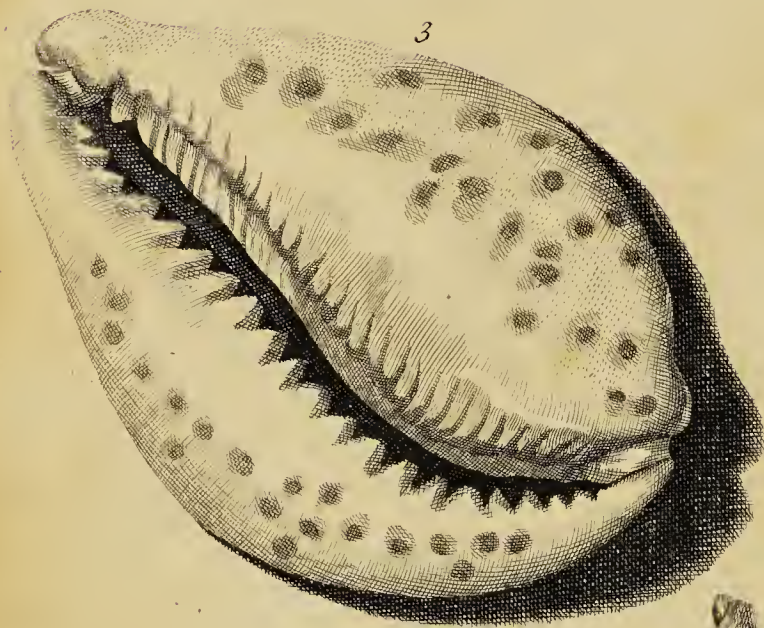
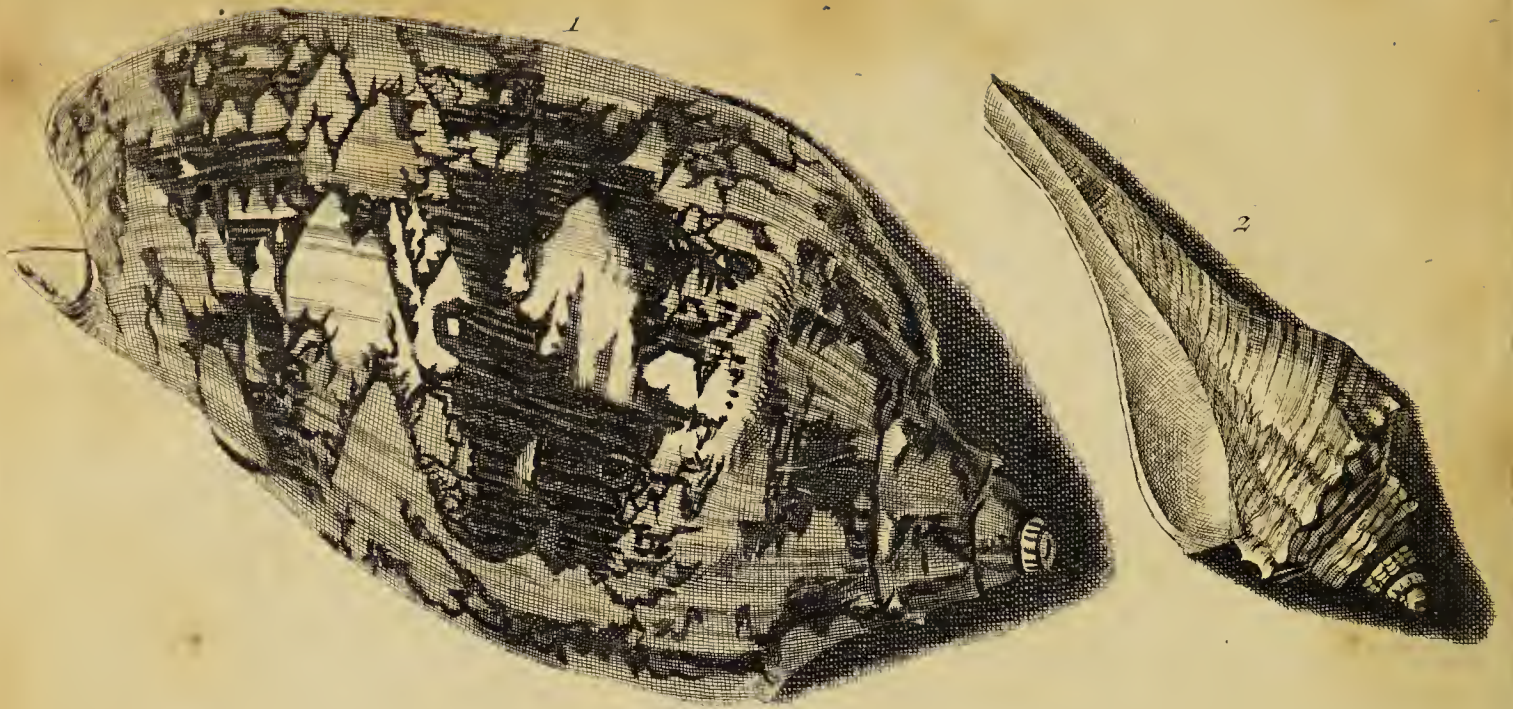

164
e

Digitized by the Internet Archive
in 2018 with funding from
Wellcome Library

<https://archive.org/details/b30450585>

247-1503

VERHANDELING
DER
ZEE-HORENKENS
EN
ZEE-GEWASSEN

In en omtrent

A M B O I N A

En de naby gelegene EYLANDEN,

Mitsgaders een naaukeurige Beschryving van

B A N D A

en de EYLANDEN onder die Landvoogdy begrepen.

Als ook der Eylanden

TIMOR en SOLOR, CELEBES ofte MACASSAR,
BORNEO en BALI.

Mitsgaders van de Koningryken

TONKIN, CAMBODIA, en SIAM.

Benevens een Verhaal der Zaaken in de voornoemde Eylanden en
Koningryken tot nu toe voorgevallen.

Met zeer nette Prentverbeeldingen en Landkaarten verrykt,

DOOR

FRANÇOIS VALENTYN,

Onlangs Bedienaar des Goddelyken Woords in AMBOINA, BANDA, enz.

DERDE DEELS TWEEDE STUK.

Te { DORDRECHT, } by { JOANNES VAN BRAAM, } Bockverkoopers,
{ AMSTERDAM, } { GERARD ONDER DE LINDEN, }

M D C C X X V I.

MET PRIVILEGIE

5503

FRANCOIS ALEXANDRE

DE LA MANIÈRE DE

REPRÉSENTER

LES PAYS EN

PROJECTION

CONFORMÉMENT

À LA MÉTHODE

DE LA

PROFESSEUR DE GÉOMÉTRIE

ET DE COSMOLOGIE

À L'ÉCOLE

NORMALE DE PARIS

PARIS, CHEZ LA SOCIÉTÉ

DE LA LIBRAIRIE

SCIENTIFIQUE

ET DE LA

LIBRAIRIE

DE LA

WELLCOME HISTORICAL MEDICAL LIBRARY

WELLCOME HISTORICAL MEDICAL LIBRARY

VERHANDELING
 DER
 ZEE-HORENKENS
 EN
 SCHELPE N,
 OFTE
 DUBBLETTEN
 VAN
 AMBOINA.

E L F D E H O O F D S T U K .

Beschryving der Zee-Horenkens, te zien in de Ambonsche Rariteyt-Kamer van de Heer Rumphius; waar na toe wy den Lezer wyzen, ordre ontrent het gene wy over de Horenkens zeggen. Naamen der Ambonsche Horenkens volgens opgave van Rumphius, en van de Europeers. Van de Schelpen, of Dubbletten, wat de Liefhebbers tot deze Liefhebbery aanspoord.

Beschry-
ving der
Zee-Ho-
renkens.

NA dat wy de *Ongemeene Visschen* dus verre zoo uitvoerig, als wy het noodig agten, beschreven hebben, gaan wy nu over, om van de *Zee-Horenkens* en *Schelpen* (by andre ook wel *Dubbletten*, om dat zy twee ledig zyn, genaamd) te handelen, alzo die mede een voornaam deel van de Inwoonders der Zee uitmaken, en 't naaft onder de *Visschen* begrepen, en ook gemeenelyk van andre 'er nevens beschreven werden.

Men moet van ons niet verwagten, dat wy die zoo uitvoerig, als wel tot dit Werk behooren zou, zullen beschryven:

III. DEEL.

want dit is reeds door de Heer *Georgius Everhardus Rumphius* in zyn keurlyk Werk, *de Amboinsche Rariteit-Kamer*, A°. 1705. uitgegeven, gedaan, en verder door toedoen van de Heer *Borgermeester Hendrik d'Acquet* tot *Delft*, door wiens bezorging, het na de dood van de Heer *Rumphius* uitkwam, en meest door den iever en de onvermoeide en nette navorsching van den Heer *Simon Schynvoet*, tot *Amsterdam*, in die staat van volmaakteheid gebragt, gelyk men dat Werk jegenwoordig, met alles 't geen deze en geene Liefhebbers nog zeldzaams uit andre Werelds-deelen, en Gewesten, in hunne

Te
zien in
de Am-
bonsche
Rariteyt-
Kamer.

VVV

hunne Cabinetten bezaten, zeer fraey op-geciert ziet. Al het welke die laatste de Heer met veel naeuwkeurigheid onderzocht, over al opgebaggerd, en voor zoo verre die Horenkens toen, buiten de Oosterfche, nog bekend waren, 'er bygevoegd heeft

Van de Heer Rumphius, waar na toe wy den Lezer wyzen.

Wy wyzen derhalven den Lezer, zoo verre als de Beschryving dezer *Ambonsche*, en ook der toen reeds bekende andre Horenkens, 't zy uit *West-Indien*, of uit de *Middellandsche*, en andere *Europeische Zeeën*, betreft, tot dit heerlyk Werk, en wy zullen jegenwoordig niet anders doen, dan volgens de ordre, by de Heer Rumphius gehouden, de naamen dezer *Zee-Horenkens*, die in *Amboina* vallen, opnoemen, en daar en boven 'er die gene byvoegen, die by de Heer Rumphius, en andren, overgeslagen of niet bekend geweest zyn, en die ik bezitte, en toonen kan.

Ordre ontrent 't gene wy over de Horenkens zeggen.

Om dit dan met een nette ordre, die men volgen kan, te behandelen, zal ik, by dit opnoemen der *Ambonsche Zee-Horenkens*, te gelyk ook voor eerst myn

Cabinetje van Ambonsche Horenkens in hare zoorten beschryven, en by de gene, die ik van de zelve nu niet bezitte, alleen, dat ik die nu niet heb, 'er byvoegen.

Ten anderen, zal ik by ieder zoote, van welke ik spreke, die gene, die ik meer bezitte, dan die in 't Werk vande Heer Rumphius gemeld werden, 'er ook by plaatzen.

En na dat ik over alle de *Oosterfche Horenkens*, die in *Amboina* of in 't *Oosten* vallen, en die ik bezitte, gesproken zal hebben, zal ik tot de *West-Indische* en *Europeische*, die ik bezitte, en verder of kenne, of gemeld vinde, overgaan.

Wy beginnen dan met het tweede Boek van de Heer Rumphius in het tweede Hoofdstuk, raadzaam gevonden hebbende, om aan de eene zyde de *Indische*, en aan de andre kant de *Vaderlandsche*, of *Europeische* naamen, het welk de Liefhebbers hier te *Lande*, en in *Indien*, een groot licht ontrent deze Liefhebbery geven zal, hier op te noemen.

Naamen der Ambonsche Horenkens volgens opgave van Rumphius, en van de Europeers.

VERHANDELING

D E R

OOST-INDISCHE,

ZEE - HOORNKENS.

Euro-
peifche
Naamen.*Indifche Naamen.**Lib: II. Cap: II.*

Coquilje.

DE *Papedo - Hoorn*, of de *Paarlemoer - Hoorn*, die ik groot, en middelbaar zeer fraey bezit.

Dito kleene, door de Zee gepaarlemoerd.

Dito kleene, ongepaarlemoerd, die zeer zeldzaam is.

*Cap: III.**Roemah Gorita.*Het
Doeken-
huifje.

Met een vleugel ter zyde, en agter smal. Dito; dog zonder vleugel ofte glad ter zyden.

Dito; met knobfels, en breed agter.

Ook zyn 'er *Kraal-Gorita's*; dog deze vallen in de *Middellandsche Zee*. Ook hebbe die laafte niet.

Van deze hebbe meer dan *Rumphius*.

Een geele *Roemah Gorita*.

Een zoort, die van agteren rondagtig en glad is.

Beide deze zoorten vallen in de meefte Zeën van *Amboina*, en de laafte vooral tuffchen *Ceram*, *Oma*, en *Honimoa*, en ook tuffchen de hoeken van *Tial* en *Hoevdemoeri*, daar men byzonder groote gezien heeft. En dit is de *Vifch*, van welke men beft volgens *Plinius* getuigenis, *lib: 9. cap: 29.* de *Zee-kunde* geleerd heeft, gelyk dit *Gyraldus cap: 3.* de *re nautica*, ook zegt.

*Cap: IV.*Ditvoerd
de zelve
Naam.*Het Poff-Hoornje.*

Deze vallen op *Amboina*, *Oma*; en *Honimoa*.

*Cap: V.**Het Quallebootje.*

Dit valt ontrent *Manipa*, en *Bonda*.

*Cap: VI.*De bonte
Knobbe-
Hoorn.

Mata Boelan Bezar, of 't groot *Maan-oog*, ook 't *Reufen-oor*, genaamd.

*Indifche Naamen.*Euro-
peifche
Naamen.

Deze vallen op 't Eiland *Oma*, en elders meer.

Des zelfs *dekzel*, of de *Venus-Navel*. Hier van heb ik meer de ros gemarmelde. De hooge of fterk groene.

Cap: VII.

Dito, *kleene Maan-hoorn*, met het *Mammetje*.

*De Bia Petola, of Petool-Hooren.*De Naf-
fauwer.

Deze vallen beft op 't Dorp *Oma*; en *Aboro* op 't Eiland *Oma*, en op 't Eiland *Noeffa-Laoet*.

Ik zie van deze op de *Plaat XIX. Fol: 70.* vier byzondere zoorten.

Dog ik bezitte daar af zefthien, a zeventhien, verfchillende zoorten, waar onder de *Orangie* zeer zeldzaam is; gelyk ook die met hare oogen 'er op.

*Goude Ovens, of gloeiende Ovens.*Goud-
Monden.

Dito, kleene zoort.

*Zilver Ovens.*Zilver-
Monden.

Met alle de verdere op de *Plaat XIX. No. 1. 3. en 4.* 'er bygevoegd.

Buiten welke ik nog wel vier a vyf zeer zeldzame *Zilver-Monden* bezitte; onder andre een pek-zwarte met witte vlekken.

Deze *Goud- en Zilver-Monden*, vallen op de Eilanden *Oma*, *Honimoa*; en op *Leytimor*.

*Cap: VIII. en IX.**Lobbetjes.*Dolfont-
jes, of
Baard-
Manne-
kens,

Deze vallen in den *Ambonfche Inbam*.

*Spooren.*De
kleene
Zonne-
Hoorn.

Van deze hebbe een zeer zeldzame uit *Amboina* gebragt, die zeer groot, en van drie a vier omgangen, of kringen voorzien was, komende 't naaft aan de groote *Zonne-Hoorn*, by de Letter *K* op de *Plaat XX.* te zien; dog bezit die nu niet.

Deze vallen ook in den *Ambonfche Inbam*;

Euro-
peïſche
Naamen.*Indiſche Naamen.*

ham, by de *Rooden-Berg*, en elders op de andre Eilanden.

Cap. X. Plaat XX.

Bagynen
Drollen,
of Pyra-
miden.

Tollen.

Waar van hier by *Rumphius* vier zoorten voorkomen, die ik hebbe, te weten, die by de Letters A. B. C. D.; dog de E. hebbe niet, ook ſchynd my dat een *Nafſauwer* te zyn.

Van de zelve zyn 'er verſcheide zoorten nog, tot elf toe, bygevoegd, waar van 'er eenige, en eenige niet bezit.

De Papoeſche Tol, of de Moorſche Tempel.

Van deze heb twee byzondere zoorten, zynde de eene zoort van binnen platter, meer geribd, witter, en de eene ook meer gedoornd, of geknobbeld, dan de andre. Ook is 'er een kleene zoort meer, dan die ik hier vinde.

Deze vallen op de *Papoeſche Eilanden*, op *Manipa*, *Kelang*, en elders op de Eilanden.

De Zee-
Ton.

De Ceramſche Marl-Priem.

Deze hebbe nu niet.

Zy valt op 't Eiland *Ceram*, ook wel op andere Eilanden. Daar zyn 'er die zwart, en andre, die lever-verwig zyn.

Cap. XI.

Slecke
Horens

Geele Doyers.

Deze vallen op de Kust van *Hitoe*.

De Orangie Doyer.

De graeuwe of bleeke Doyers.

Ik hebbe van deze zoort meer als *Rumphius*:

De bruine Doyer, die wit gebandeerd is.

De geele en roſſe, met een lichte witte band, een licht-geele, en nog tweederley vaale Orangie *Doyers*.

Gedrukte Doyers.

De gemeene zyn de bruine of lever-verwige gladde; dog buiten die bezit ik nog vier andre zoorten, te weten, de bruine; dog zoo plat niet als de gemeene.

De graeuwe.

De witte.

De bleek-roſſe.

De gemarmerde en van binnen licht-Purpre.

De zelve
Naam.

De zwart-geſpikkelde Doyer, met haar kleiner zoort.

De zelve
Naam.

Het zwart-Mondje.

Hier af heb meer de graeuwe ros-gemarmerde *Doyer*.

De zelve
Naam.

De witte Doyer.

De zelve
Naam.

De Citroen-geele Doyer.

De Bia Saraffa.

Waar van vier byzondere zoorten bezit, namelyk, die op de Plaat XXII. by

*Indiſche Naamen.*Euro-
peïſche
Naamen.

de Letter G. geteekend is, en dan nog drie zoorten anders geteekend, met fraeje witte ſtreepen, of ſpikkels, op een bruine grond.

De Rood-Oog.

Cap. XII.

De graeuwe Camelotje's, of gemarmerde Doyers.

Maans-
Hoorns.

Van deze hebbe verſcheide zoorten.

Poelo Rbuns.

Heb van deze nog twee andre zoorten, dan hier gemeld werden.

Geribde Camelotje's, by Letter L.

De zelve
Naam.

Van deze ſtaat hier maar eene zoort, en ik heb 'er twee a drie zoorten meer af.

De zwarte geribde Doyer, by Letter M.

De zelve
Naam.

Alle deze zoorten vallen op den hoek van *Noeſſanivel*, op *Hoetomoeri*, en elders op dit Eiland, in den *Imbam*, by de *Waynitoe*, als ook op *Hitoe*.

De geribde Doyer met zwarte en witte vlekken. Deze heb nu niet; dog ik heb hier af meer, de graeuwe geribde en gekartelde *Doyer*, die zeer zeldzaam is.

De zelve
Naam.

No. 1. en 2. op deze Plaat en kenne niet.

No. 3. is de rechte *Maan-Hoorn*; die hebbe.

De zelve
Naam.

No. 4. kenne, dog hebbe die nu niet, gelyk dit ook geen *Ooſterſche Hoorn* is.

No. 5. en 8. kenne; dog hebbe die nu niet.

No. 7. is de breede zwart gebandeerde *Doyer*, die hebbe; als ook No. 6.

Ik heb 'er verſcheide meer tot No. 7. behoorende, en nog vyf verſcheide gepaarlemoerde van binnen, en ettelyke gemarmerde.

De Rievier-doornkens, of Rievier-Doyers met Doorns.

De zelve
Naam.

Onder deze zoort van *Doyers* behoord ook een zoort, die hier niet gemeld ſtaat, en welke ik meer bezit, en die ik noeme. *Bataviſche Alikruikens*; zynde glad gemarmerd, en een zoort a twee van kleene *Voet-Hoornkens*.

De zelve
Naam.

De *Doyers* vallen in den *Inbam* van *Amboina*.

Cap. XIII. Plaat XXIII.

De Casket, of Stormboed, of de geboornde Offen-kop.

Van deze zyn 'er twee zoorten. Eene met, en eene zonder netjens.

Men vind ze veel middelbaar van grootte, als No. 1. op deze Plaat geteekend; dog de groote met fraeje onderſcheide netkens

De
gebreyde
Storm-
hoed.

Euro-
peïsche
Naamen.

Indische Naamen.

netkens 'er op, en voor al de kleine zyn wel het zeldzaamst.

Ook is 'er een soort, die ik van dit Jaar eerst heb leeren kennen, te weten, een middelbare soort met een netje, en met zwartagtige dwars-banden 'er op.

Ik bezit de groote, de middelbare, en de kleene; en geloove, voor zoo verre ik de *Cabinetten* der Liefhebbers, tot *Amsterdam*, in den *Hage*, tot *Haarlem*, en elders beschouwd hebbe, dat ik het kleenste en fraeyst geteckend *Stormboedje* dat 'er bekend is, een halve pink beneden lang, en met een netje, bezit, ook hebbe nog twee paaren, die wat grooter zyn.

Deze soort valt op 't Eiland *Oma*, op de Strand van 't Dorp *Haroeke*, ook op 't Dorp *Oma*.

De geknobbelde roode Storm-boed.

Bezit twee paar van deze.

Deze valt mede op dit zelve Eiland, als ook op de Eilanden *Manipa*, en *Bouoa*, en wel 't meest op 't Eiland *Boeton*.

Het is iet zeldzaams, dat ik, in de zes a zeven en dertig Jaaren, dat ik, of in *Oost-Indiën*; of hier te Lande, een Liefhebber van deze zeldzaamheden geweest ben, noit een kleene roode Storm-boed ergens ontmoet; en ook noit gehoord, of gelezen heb; dat zy by iemand gezien is, of van iemand bezeten werd.

En nochtans is het zeker, dat zy 'er eerst klein moeten wezen, eer zy zoo groot, als men die ziet, geworden zyn. Egter moet hier byvoegen dat ik den 6 October, A°. 1723. de eerste maal van myn leven 'er een, ontrent een vuyft groot, dog kleiner en dichter van knobbels, dan de *Oosterze*, (alzo dit een *West-Indische* scheen) ontmoet heb, by de *Heer Vervel*, een van de Medeleden van ons gezelschap hier, zynde de zelve zeer fraey; maar na evenmatigheid, wat dik van lip. Ook heb 'er zoo een by de *Heer Schynvoet* gezien.

De zelve Naam. *Turks Papier.*

Het gemeene soort, dat rood is, heb een paar.

Van deze zeldzame soort bezit ik 'er meer, nog een lichter paar, ieder byzonder van teekening, en ik weet niet, dat ik 'er onder alle de Liefhebbers hier te Lande, welker goed by my gezien is, eenige ontmoet heb, dantwee a drie, een by de *Heer Schynvoet*, eene by de *Heer van Segwaard*, Lid uit den *Oud-Raad* tot *Dordrecht*, en by myn *Heer Voet* alhier. Ook heeft die *Heer* A°. 1723, een paar zeer kleene diergelyke uit *Oost-Indiën*, hoedanige noit meer gezien heb, gekregen. Een zeer klein heeft de *Heer Crena*.

Indische Naamen.

Euro-
peïsche
Naamen.
De zelve
Naam.

De stekelige, of gedoornde *Ceramische Casket*.

Hier van hebbe twee a drierley zoorte, zynde de eene maar met eene rey, en de andre met twee reyen doorns geteckend. Ook heb een bruine, en een graeuwe soort; van de bruine een met twee, en een met drie reyen doorns, en de witte zonder de zelve.

Deze vallen op 't Eiland *Ceram*, en op de *Toekang Besi's*, zekere Eilanden, ontrent *Boeton*; als mede op 't Eiland *Sumatra*.

N°. 2. en 4. kenne niet; dog N°. 3. zal naderhand onder de *Westerfche Hoornkens* op zyn plaats melden.

Cap. IX. Plaat XXIV.

De *Switzers Broek*.

Deze vallen op 't Eiland *Ceram*.

Van deze soort heb ik 'er meer.

Twee paar graeuwe kort-getakte.

Een paar wit en ros, en een kleene, zeer zeldzaam.

Twee paar zwarte zeldzame kort-getakte, met een zeer witte grond, en zeer zwarte vlekken.

Vier paar zwarte zeldzame kort-getakte, breed van vlekken; en

Twee zeer helder van verwe, zeer sterk by de andre uitstekende.

Drie paar graeuwe *Switzers-Broeken* zondertakken, geelagtig, en wat zwart van knobbels.

De
getakte
Switzers-
Broek, of
de Mor-
gen-Star.

Getakte *Pimpelkens*, of *Pimpelkens*.

Deze vallen op het *Duiven-Eiland*, ontrent 't Eiland *Oma* leggende.

De
getakte
Switzers-
Broek.

Bandasche Pimpelkens, of *Moerbezien*.

Deze vallen niet alleen in *Banda* (gelyk de *Heer Rumphius* steld) maar ook in *Amboina*. Ook bezitte ik daar van verscheidene zoorten, namelyk;

Groote
getakte
Moer-
beyen.

De bruine *Moerbezien*.

De violette dito, zynde van binnen zoo.

De geele *Moerbezien*, die appelbloezem van binnen zyn.

De geele wit van binnen.

De *Bastaard-Violette Moerbezien*.

Nevens nog verscheide andere van verschillende verwen; en nog een soort van gedoornde *Tuitkens* hier toe behoorende.

Ook heb nu onlangs by de *Heer van Segwaard*, een witte *Moerbey-Hoorn*, die geheel op zich zelve is, en na de vorige niet gelykt, en nog een wit paar by de *Heer de Koning*, ontmoet. En ik zelf heb 'er nu onlangs een paar gekregen, die graeuw en lang-werpig, onder of van binnen licht-Purper en zonder weerga zyn.

Euro-
peïsche
Naamen.

Indifche Naamen.

*Wydmondige Pimpelkens.*Dito. Van deze zoort, vallende op *Leytimor's* Stranden, bezit ik 'er verscheidene, die verschillen.De *Kleene Geel-Monden.*

kleene getakte Moer-beyen. Deze hebbe; en, buiten de gemeene; nog twee andre zoorten. Zy vallen op verscheide Eilanden alhier.

Oor- *Hairige Ooren, of Naarskens.*Hoorns, of Oor-liezen. Deze vallen op de Kust van *Hitoe*. Van deze hebbe twee verscheide zoorten van de gemeene, en buiten de zelve hebbe nog een zoort, die wel de fraeyste en zeldzaamste is, en die ik *Peerken's* noeme, om dat zy wel wat na een *Peer* gelyken.Padde- *Padden.*Hoorns. Deze vallen in den *Inham* van *Amboina*.Hoog- *Kik-Vorschen.*

staarten.

Schild- *Knoddekens.*

pad-

staarten.

No. 1. Op deze plaat geteekend, en de *Switzers-Broek* genaamd, hebbe, en zal die onder de *Westerfche* op zyn plaats melden.No. 2. en 3. De *Schilpads-staart* of de *Beddetyk*, zynde een *West-Indifche Hoorn*, van welke 'er een a twee paaren bezitte, gelyk op zyn plaats zeggen zal.

No. 4. 5. en 6. mede-zoorten van dien.

Cap. XV. Plaat XXV.

De *Gracuwe Casketten.*Bezoar-
Hoorn. Deze vallen in den *Ambonsche Inham*, en voornamelyk op *Hoekonalo*.

Buiten deze gemeene zoort bezit ik, Drie Appelbloeffeme, die zeer zeldzaam zyn.

De *Buikjens.*

kleene

gevekte

Bezoar-

Hoorn.

Heb deze, en van dezelve ook zeer kleene.

Deze zyn 'er ook geribd, en byna zonder vlekken, die No. 5. aangewezen werden.

De *Beddekens*, No. 1. op deze Plaat aangehaald.

De groo-

te Bezoar

Hoorn.

Van deze heb ik de groote en de kleene zoort; dog van de groote heb ik nog twee zoorten meer, die ik noeme.

De groote zeldzame *Beddekens*.En de gebandeerde *Beddekens*.No. 2. De gestreepte *Beddekens* of *Bezoars*, kenne; dog hebbe die niet, ook houde dat voor geen *Oost-Indifche*, of *Ambonsche Hoorn*; dog heb deze zoort by twee a drie Liefhebbers hier te Lande, en nog een andre zoort op *Batavia*, welkers vlammen ingedrukt, of ingekorven waren, en by de Heer *Voet* ook een zeer fraey paar 'er van gezien.

Indifche Naamen.

Euro-
peïsche
Naamen.No. 3. en 4. zyn mede geen *Oosterfche*; maar *Westerfche*.*Soompkens.*Van deze zyn verscheide zoorten, by Letter D. E. en No. 6. 7. 8. en 9. aange-
wezen; waar van No. 6. en de laatste zoort voor al wel de zeldzaamste is en van welke ik 'er vyf a zes, ieder byzonder van naad, bezitte. Ook hebbe ik verscheide zoompkens, die wit zyn, en weinig voorkomen.Dwars-
gestreepte
Bezoars.

Cap. XVI. Plaat XXVI.

De *getakte Casket*, of de *Oenam Hoorn*.De Krul-
Hoorn.Deze vallen in den *Ambonschen Inham*, en op meer andre Eilanden; dog op *Aroe*, en *Nova Guinea* zyn die zeer groot; maar de kleene, die wel de fraeiste zyn, voor al als zy zich wit van grond, en zwart van takken vertoonen, vallen in *Banda*, en in de Eilanden, de *Toekang Besi's* genaamd.

Ik hebbe de groote, en de kleene.

Het *Harte-Hoorntje*, No. 1. geteekend.

Hier van heb ik 'er verscheide, en een zoo groot; dat ik noit diergelyken wete gezien te hebben.

De *Venus-Hoorn*, met of zonder hair.De *gedroogde*, of de *roode gebrande Peer*.De Voet-
Hoorn,
of de ge-
droogde
Peer.Van deze zyn 'er, die rood, die geel, en die graeuw zyn, en veele met *Mosch* 'er op.

Deze drie zoorten heb ik, en van de laatste drie verscheidene, en nog twee andere zoorten op zig zelfs.

Zy vallen ontrent *Hative*, in den *Ambonschen Inham*.De *zwarte Brand-Hoorn*.De Bran-
daris.

Ik bezitte niet alleen deze zoort, die zwart is; maar ook zeer veel andere, tot deze zoort behoorende; en daar onder

Appelbloeffeme met, en zonder Takken, Purper-getakte.

Zwarte gladde, zonder Takken.

Geelagtige, en veel meer andre.

De *gestipte Brandaris*.De zelve
Naam.

Dit is een graeuwe Hoorn, met een breede lip. Ik heb 'er drie, en vind ze hier niet gemeld.

Het *Scorpioentje*.

Dit hebbe, zoo witte, als zwarte, en wel verscheide van ieder, en elk al wat byzonder.

De *Gedroogde Peer*.De zelve
Naam.

Van deze zyn twee zoorten.

De *ongedoornde Bia Siboer*, of 't *Schippertje*.De Spin-
nekop:

De

Euro-
peische
Naamen.

Indische Naamen.

De Spin-
nekop.

De *Limoën-doorn*; of *Spinnekop*.
Deze vallen in den *Inham van Amboina*.
Van deze bezit ik meer.
I Paar witte.
I Paar zeldzame zeer kort - ge-
doornde.

De dub-
ble Spin-
nekop:

Het *Neten-kammetje*, of de *dubble Spin-
nekop*.
Dit is zeer zeldzaam. Het valt in den
Inham van Amboina, by de *Pas Baguwala*.
Hier van bezit ik een fraey paar, en
nog een uitnemende groote, en heb 'er
nog een paar van gehad, zynde zoo veel
alleen, als vier Liefhebbers, hier ge-
meld, te zamen toen bezaten.
De verdre Hoorns, hier by No. 2. 4.
en 5. gemeld zyn, *West-Indische*, of *Euro-
peische*, waar van dierhalven hier na
breeder.

Alzoo 't *Cap. XVII.* alleen over eenige
Dekzels van Hoorns handeld, gaan wy
over tot het volgende.

Cap. XVIII. Plaat. XXVII.

De
geplekte
Bel-
Hoorn.

De *geplekte Olie-Hoorn*.
Ik heb meer, de groote geribde brui-
ne zonder vlekken.
De spier witte zonder vlekken.

En een uitmuntende groote bruine zon-
der dito, behalven dat ik nog een bruine
soort, die ongemeen groot, en in 't *Ca-
binet van de Heer van Segwaart* nu is,
kenne.

De ge-
knobbeld-
de Bel-
Hoorn.

De *Dik-lippige Olie-Hoorn*.
Hier van heb ik 'er, die dik, en ook
die zeer dun zyn; dog buiten die gemeen-
ne soort heb ik 'er nog een, die zoo fyn,
als zyde is.

De
Patrys
Hoorn,
of het Ki-
vits-Ey.

De *Patrys*:

De zelve
Naam.

De *Ajuyn-schil*.
Deze zyn 'er, die gestreept, andre
die ongestreept, en een derde soort, die
schoon gewaterd, of gemarmerd zyn,
en nog een, die ingegroefd is.

De drie laatste soorten heb ik; dog
van de gemarmerde heb ik 'ereene, dier-
gelyke ik van fraeyheid noit meer ge-
zien heb.

De zelve
Naam.

De *Wydmzonder*, of *Rudolphus-Hoorn*.
Van deze heb ik 'er wel drie a vier by-
zondere soorten meer, dan hier gemeld
vinde; en onder andre zommige, die
glad, en ongebandeerd, andre die geban-
deerd, weer andre die geknobbeld, en
ook een zeldzame, die witagtig geban-
deerd is. Ook een paar witte, die van
binnen paars zyn; en nog een groote van
die soort, die zeldzaam is.

Indische Naamen.

De *Knol*.

Van deze heb de gemeene witte, ook
de zeldzame Citroen-geele, eenige glad,
en eenige geribd, van de witte, en Ci-
troen-geele.

Buiten deze bezit ik meer.

Een geribde bruine.

Een Appelbloessmagtige.

Een ongemeene en groote geribde,
diens weerga ik niet kenne.

Het *Kivits-Ey*.

Hier af zyn verscheide soorten, zom-
mige zeer licht, andere donker van verw-
en teekening, ook de *Kivits-eyeren* met
banden, die zeldzaam zyn; dog bezitte
meer, dan die hier gemeld vinde.

Het kleen Spier-wit *Kivits-Ey*.

Blaaskens.

Deze vallen op *Holaliboe*, op 't Eiland

Oma.

Van deze heb ik de Spier-witte.

De gebandeerde.

De *Staten-vlaggetjes*, die zeer zeld-
zaam zyn; en daar van drie groo-
te, en een kleene.

De *Storm-slek*, of de *Onweers-Hoorn*.
Ook wel oude *Wyven met tanden*.

De *Vyg*, of de *Luyt*.

Het *Navelken*.

De *Arcularia Major*, of de groote *Doos-
kens slek*.

De *kleene Dooskens-slek*.

De *Slangetjes*.

Van deze vind men verscheide soorten,
als, bruine, witte, gevlamde, en meer
andre soorten, die ik bezitte, behalven
nog veel andre, die ik niet bezit; maar
by andre Liefhebbers gezien heb, hoe-
danige die, by de P. en R. hier getee-
kend zyn.

Ook behooren nog veel andre *Slekken*,
die hebbe, hier toe.

Zy vallen op *Ceram's Noord-Kust*, en
ook op de andre Eilanden van *Amboina*.

Het *Koejen-oog*, op deze plaat met *Let-
ter Q.* geteekend, en verkeerd met de
gebandeerde *Ajuyn-Schil* vermengd, al-

Euro-
peische
Naamen.

De Knol-
Hoorn,
of de
Knol-Bel

De zelve
Naam, en
ook wel
het Acha-
te Bakje.

De zelve
Naam.

De Toov-
ver-Slek,
of Toov-
veraar.

De Peer-
Hoorn,
of Spaan-
sche Vy-
gen.

De
Wervel-
Hoorn,
of Per-
spectief-
Slek.

De groo-
te Top-
Slak.

De kleen-
ne dito.

De
Bel-Slek.

By de P.
is de Post-
Hoorn.

De
geban-
deerde
Ajuyn-
schil.
zoo

Euro-
peifche
Naamen.*Indifche Naamen.*zoo die Hoornen in fatzoen zeer veel ver-
fchillen.*Cap. XIX. Plaat. XXVIII.*De
Aroefe
Triton,
of Trom-
pet.De *Aroefche Trompet.*Deze heb nu niet, maar heb die eer-
tyds wel bezeten.Zy valt op 't Eiland *Aroe*, en op *Nova*
Guinea.

Idem.

De *Trompet*, of *Triton-Hoorn*.Van deze bezit ik 'er verfcheiden, die
in allen deelen volkomen, en uitmuntend
van teekening zyn, en voor aleene, diens
weergae ik niet kenne; en nog eene, de
kleenfte die kenne,Deze vallen op 't Eiland *Oma*, en voor
al in 't Dorp van die naam.De dub-
ble Olie-
koek.De *geknobbelde Kink-Hoorn*, of den *Hektor*.

Van deze heb ik 'er drie.

De
enkelde
Olie-
koek, of
de gebul-
te dito.De *rood-geknobbelde Kink-Hoorn*.

Van deze heb ik 'er eenige.

De *Olie-koek met Rozynen*.Deze alle heb ik; dog heb nog andre
zoorten van dien, groote en kleene ge-
zien, die ik niet heb; dog dit waren geen
Oofterfche.De *gefronfte Olie-koek*, agter aan op de
Letter C. en D. gemeld, ken ik niet.De zelve
Naam.De *bastard-Purper-Slek*.Deze valt in den *Imham* van *Amboina*
aan de overzyde van 't Casteel *Victoria*.Spillen,
of Ta-
baks-
pyken.Spillen, of *Snippe-bekken*.Van deze is 'er nog een groote gladde
geknobbelde; en ook nog een byzonder
groote zoort met ingekorvene ribben,
die ik bevorens gehad heb; dog die nu
de Heer van *Segwaard* bezit.Ook hebbe ik meer, dan hier gemeld
werd,De *Ternataanfche Spil*.De zeldzame dunne bruine kleene *Spil*.

De kleene geknobbelde dito.

Dit is een rosagtige Hoorn, die veel
korter, agter zoo lang niet, en ook van
een Snippelbek voorzien is.De zelve
Naam.De *stompe Spil*.

Van deze heb meer een geelagtige.

De zelve
Naam.De *Hairige Dik-lipjens*, of *Baardmannekens*.Dit fchynd een *Venus-Hoorn* te zyn.De grootfte zoort van *Rumphius* ken-
ne niet.De zelve
Naam.De *dubble Paus-kroon*.De Oran-
gie-pen,
of de Bif-
fchops-
Myter.De *Paus-kroon*, of de *enkele Paus-kroon*.Deze beide zoorten, op *Ceram*, op
Caybobo, en *Amahay*, en elders vallende,*Indifche Naamen.*Euro-
peifche
Naamen.heb ik zeer fchoon, en zommige daar
van weergadeloos, en voor al een van de
laatste uitnemend groot en fraey, en een
paar Orangieagtige, die zeer klein zyn.Van beide de zoorten heb ik ook groo-
te, en zeer kleene. En daar is een zoort,
hier niet gemeld, die zeer helder-rood
gebandeerd, en hoog-fchoon-rood van
druppen is, die ik bezit, en die ik zeld-
zaam bevinde te zyn.De *bastard-Paus kroon*.De zelve
Naam.De *Babilonifche Torens*.Pirami-
den.Behalven de gemeene, bezit ik hier
van meer,Een lever-verwige en wit-gefpikkel-
de, die weergadeloos is.

Een witte.

Ook hebbe 'er, die zeer klein, en
zeldzaam zyn.De *gekartelde kleene Trompet*.De Ry-
ftenbry-
Hoorn.Het *Stekelig-Hoorntje*, of het *Distel-
Hoorntje*.Idem de
zelve
Naam.Van deze hebbe ik bruine, en witte,
welke laatste zoort ik meer hebbe, dan
hier gemeld werd. En de Heer van *Seg-
waard* bezit 'er een paar, die bngemeen
fraey, van binnen geheel en al uitgewerkt,
en zyn Ed: A^o. 1723. voor twee wentel-
trappen uit *Indien* gezonden zyn.De *Zee baaren*, of *Knoddekens*.De Band-
pen; ook
van zom-
mige de
Livrey-
Horen
genaamd.Van deze heb ik een zoort meer, als
hier gemeld zie.Tot deze zoort van *Zee-baaren* behoo-
ren mede verfcheidene zoorten van ver-
fcheidene verwen; rood, bruin, Citroen-
geel, Orangie-agtige, enz. die bezitte.De *Boeren-Jongen*.De zelve
Naam.Heb 'er twee zoorten van, en nog
meer, dan hier gemeld is,De *Baravifche Boeren-Jongen*.Het *gebandeerd Trompetje*.De zelve
Naam.

Het klein zwart gebandeerd Hoorntje.

Heb 'er een paar van, en dit is onbe-
kend.Het *Vingertje*.De zelve
Naam.

Hier van heb 'er verfcheidenderley.

De *Gnemon*, of het *Torentje*.De Band-
pen; dog
deze
naam ziet
men bo-
ven al by
de knod-
dekens.Waar van veele zoorten zyn; dog heb
'er twee uitmuntende zoorten van in leng-
te, en in verwe.Een Orangie-roode, witte, en zwart-
gebandeerde.Een Citroen-verwige met roode en
witte banden.

En behalven deze hebbe nog meer.

De zwarte gladde met geele banden.

Het

Euro- peïsche Naamen.	<i>Indifche Naamen.</i>	<i>Indifche Naamen.</i>	Euro- peïche Naamen.
Vind hier geen naam toe.	Het <i>geployd Torentje</i> . Het geribd <i>Torentje</i> , of 't geribd <i>baf- taard-Paus-kroontje</i> .	De <i>zwart-gevlekte Naald</i> . De <i>graeuw-agtige Naald</i> . Ook zyn 'er roodagtige met banden, die hebbe. Ik heb ook meer eene, die Citroen- geel, zonder vlekken, en gebandeerd is.	De dun- ne Ty- ger-pen. De om- wonde pen.
De Staten- Vlag-pen	Het <i>gebandeerd Torentje</i> , of de <i>geban- deerde Gnemon</i> . Van deze laafte zoorte heb ik 'er ver- fcheidenerley, en dierhalven verfcheide meer, dan hier gemeld ftaan; als mede de verdre met Letter X. en V. getee- kend, welke laafte een zoort van de <i>Arcularia Minor</i> , of de kleene <i>Dooskens- Hoorn</i> , is.	De <i>roffe Naald met witte Druppels</i> , of <i>Zout-korls</i> . Van deze heb ik 'er vyf.	De wit- geplekte pen.
De zelve naam.	Het <i>bafwaard-Wentel-trapje</i> .	De <i>gedoornde Naald</i> . Van deze heb ik een witte, en een graeuwe.	De ge- kartelde pen.
De Offer- Hoorn.	De <i>Sjangko</i> . Dit is een <i>Ceylonfche Hoorn</i> , die wel gezien heb, en kenne, maar niet bezit. Ontrent de <i>Peerl-Viffchery van Toete- coryn</i> , vangd men zeer veel van deze <i>Sjan- co's</i> , of <i>Offer-Hoorns</i> , welke de <i>Inlanders</i> hier, en ook de <i>Bengalers</i> , tot arm- en duym-ringen, en de laafte tot het fehie- ten met de boog, gebruiken, en zyn die <i>Ichooner</i> , als van het befte <i>Yvoir</i> . Onder deze Hoorns vind men, naeuw- lyks om de honderd Jaaren eens, een <i>Ko- nings-Hoorn</i> , die van gedaante wel even eens, als een andre <i>Sjanko</i> ; dog even eens als de verkeerde Hoorn is, en zich met een omgedraeide mond vertoond. Ook is hy groen van buiten, rood van binnen, gaande op de grond voort, waar op dan alle de andre hem volgen. Deze Hoorn is by de <i>Jentiven</i> in een grootte agting, en zoo weerdig gefchat, dat zy 'er 7 a 800 <i>Reyksdaalders</i> voor ge- ven; en uit zulken Hoorn wierd de <i>Ko- ning van Golconda</i> in de vorige tyden, toen dit nog een <i>Ryk</i> op zig zelve was, gezalft. In <i>Nieuwbofs</i> tyd droomde een <i>Vif- fcher</i> , dat hy een <i>Konings-Sjanko</i> ving, 't geen hy tegen zyn makker zeide, die, zoo hy die vangen mogt, de helft 'er van voor zig befprak. Daags 'er aan ging die droomer met den anderen uit <i>Viffchen</i> , en ving 'er een; dog wilde den andren 'er niets van ge- ven. Hy riep hem wel voor 't gericht; dog vrugteloos, alzoohy geen bewys van zyn recht daar toe had. Hy verkogt den zelve aan de <i>Heer Nieuwbof</i> voor 170. <i>Ryksdaalders</i> , en een van de <i>Rechters</i> bood hem aanftonds 20. <i>Ryksdaalders</i> winft.	De <i>Piekeniers</i> . Van deze zyn 'er witte, en bruine van verwe. Bezit een paar zeldzame bruine, dog geloove dat het <i>West-Indifche</i> zyn.	Naald- pennen.
		De <i>Gegranuleerde Naald</i> .	De Ge- granu- leerde Naald- pen.
		De <i>fyne Naald</i> , of <i>Zeyl-Naald</i> .	De <i>Zeyl- Naald</i> .
		De <i>Tuytjens</i> . Heb twee a drie zeldzame, hier onder naaft behoorende, meer.	De <i>Snuit- pen</i> .
		De <i>Gegranuleerde</i> , of <i>gekartelde Tuytjens</i> .	De <i>Knob- bel-pen</i> .
		De <i>Trommel-fchroef</i> . Hier van zyn tweederley zoorten; die beide heb, enkelde en dubble, vallende de fraeyfte en zeldzaamfte op <i>Ceram's</i> zuyd-zyde, op <i>Kellemoeri</i> . Ook vallen 'er zeer grootte op de Eilanden <i>Java</i> , en <i>Sumatra</i> . Ik bezit een witte, die zeldzaam is, meer.	De zelve naam.
		De <i>Geknobbelde Tuytjens</i> .	De Ge- doornde Snuyt- pen.
		De <i>Bruine Tuytjens</i> .	
		De <i>ruige Trommel-fchroef</i> . Deze valt op <i>Ceram</i> ; dog heb ze nu niet.	De <i>West- Indifche Paus- kroon</i> .
		De <i>Rievier-naald</i> , of <i>Sipot-Hoorn</i> . Ik heb een zwarte, en een witte ge- bandeerde.	De <i>Slak- ken-pen</i> .
		De <i>Ceramsche Bafwaard-Marl-priem</i> .	De <i>West- Indifche Bafwaard- Paus- kroon</i> .
		Deze hebbe nu mede niet.	
		De <i>lichte Moeras-naald</i> , of de <i>Keep- naald</i> . Hebbe meer, dan hier gemeld ftaan, Twee, a drie gladde kleene ftompe gebandeerde Naalden.	Een zoort van Slakke- pennen.

Cap. XX. Plaat. XXX.

De *Marl-Priem*.

De dikke
Tyger-
pen.
Deze heb groot, en zeer klein.
Deze werden ook wel uitgedrild, en
dan *Labor Improbis* genaamd.

III. DEEL.

X x x

Kuy-

Euro-
peifche
Naamen.Booren,
of geftip-
pelde
Booren.*Kuypers-booren.*

Alle de zoorten, hier gemeld, heb ik, te weten, de gemeene graeuwe, gefpikkelde, witte, dog ongemeen zyn de gebandeerde, en die net gefpikkeld zyn.

Tot deze Kuypers-booren behooren ook, die meer heb,

Een zeldzame zoort van Booren, geel en wit gebandeerd, en hier niet gemeld.

Van deze heb ik 'er drie, en het eene fchynd wel een Admiraal van deze zoort te zyn.

Ook bezitte ik meer, dan hier gemeld staat.

Twee paar roffe geribde wit-gemarmerde groote Kuipers-booren.

Een nog grooter roffe gladde, gefpikkelde uitmuntende Kuipers-boor, mede als een Admiraal te rekenen, en naaft na de Orangie Admiraal, hoewel hy langer, en Boor-agtiger is, zweemende.

Cap. XXI. Plaat XXXI.

De groote gekroonde Bak, of de Tepelbak.

Hier van heb meer.

Vier uitmuntende bruin-gevlamde op een geele grond, en ook een gebandeerde 'er onder.

De kleene Tepelbak.

Deze vallen op *Ceram*, en heb 'er van de groote verfcheide zoorten, en van de kleene mede.

Geele Boter-weggen.

Bezitte meer, dan hier gemeld is.

Een witte Boter-weg, met veele zwarte fpikkels of flippels, die eygener tot de witte Boter-weggen kan gebragt werden, dog plaats hem hier, om dat hy, wat geel van grond is.

De Bia Lilin, of Wasch-keerffen.

Deze heb ik ongemeen groot, en fchoon.

De witte Boter-weggen.

Die hier kwalyk de Mufycq-Horen genaamd werd.

Tygers.

Van deze bezit ik deze ongemeene ftukken:

Een heerlyke donker-blaeuw gewolkte.

Een met een zeer breede witte band in 't midden.

Een Cyffer-hoorn, rosagtig, waar op men ziet staan deze getallen 717. 577. en, omgekeerd zynde, 877.

Nog een dito, met een enkel diergelyk getal.

De
Tepel-
bak.Geele
Tyger-
Tooten.Men-
nifte-
Tooten.De
witten-
Tygers-
Toot.De
Wolk-
hoorn.Euro-
peifche
Naamen.

Een fraeije donkere en Appelbloefsem.

Een geel-agtige.

Een heerlyke gewolkte, en Appelbloeffeme.

Een met een iedele teekening.

Een kleen zeer fracy geteckend Horentje.

Wolkjens.

Van deze zyn 'er zeer groote, en ook daar van verfcheide zoorten. Ook heeft men verfcheidenerley kleene; dog de zeldzaamfte zoort zyn,

De roode Wolkjens.

Die ik een paar meer bezitte, en van welke ik hier niets gemeld vind.

De Eyken-houts-Toot.

Hebbe deze, en ook die met banden, die zeer zeldzaam is, waar van 'er zeven heb, en ook meer.

Een geele.

Een roffe.

*De Olyven-Toot.**De Olyven-band-Toot.**Plaat XXXII.**De Vleder-muys.*

Van deze zyn 'er verfcheide zoorten, met en zonder banden.

Ik bezit 'er van ongemeene fraeije roode gemarmerde, groote, en kleene; ook graeuwe, geele, blaewagtige gefpikkelde, zwart-gewolkte, en dierhalven zes a zevenderley zoorten meer, dan hier gemeld staan.

Van deze bezit ik nog meer.

Een zeldzame lange { Vledermuys.

Een zeldzame gladde. {
De *Ternataanfche* geele, en daar van twee zoorten, zynde de eene zoort roffer.

Harpen.

Deze zyn 'er verfcheidenerley. Buiten de drie gemeene zoorten, hier gemeld, met en zonder tanden, iteeken uit.

De Appelbloezeme.

De lever-verwige.

De gebandeerde.

Deze zeer zeldzame bezit mede; en het is vier a vyf Jaaren geleden, dat ik ook een witte had, die ik noit meer gezien heb.

De Ring-hoorn.

Daar zyn 'er ook met geele banden, die hebbe.

Van deze gemeene zoort heb ik 'er, die buiten gemeen wit en zwart, en ook zeer groot van vlekken zyn; en nog een uit-

Agaate
Kroon-
bakken.De zelve
naam.De zelve
naam.De zelve
naam.De wilde
Mufycq-
hoorn.Chry-
zanten,
en ook
Harpen.DeHarts-
hoorn, of
Tyger-
Toot.

Euro-
peifche
Naamen.

Indifche Naamen.

uitmuntend van witte en zwarte teekening.

Daar zyn 'er ook van deze soort, die ros vallen en zeer zeldzaam zyn, welke ik meer bezitte, dan hier gemeld vinde, te weten, twee ongemeene roffe, en nog een ongemeene zwarte en witte gebandeerde.

Waar by nog voegen moet een geele soort, die ik heb.

Zy vallen in de *Uliassers*, en op *Hoewamobel*.

De gekartelde Ring-hoorn, of de Segryne Harts-hoorn.

Van deze heb ik 'er twee meer, en deze soort is onbekend.

De zelve naam. *De Harts-hoorn met banden.*

Deze is zeldzaam, en ik heb 'er vyf van; dog bezit verscheide uitmuntende soorten, by *Rumphius* niet bekend, en die ik ook zeer zelden, en zommige noit meer, hebbe gezien, als

Den Admiraal van de Harts-hoorns met banden; een ongemeen stuk, zwart en hier en daar met wit. Hier van heb 'er een.

Den Schout-by nacht. Deze is mede zwart, en met vlekken; zommige met een netje. Ik heb 'er drie paar van, ieder byzonder, en De ongemeene leververwige Schout-by nacht. Waar van ik 'er een heb, en noit een andre, dan by de Heer *Kiggelaar*, (nu in handen van de Heer van *Segwaard*) en 'er nog een elders, gezien heb.

De zwarte Harts-hoorn met banden. Deze is mede zeer zeldzaam, zynde zeer zwart van grond, en donker van banden; daar de gemeene wit van grond en fyn-zwart van banden is. Deze noeme ik de Vice-Admirals van deze soort, en bezit 'er zes a zeven van.

Spelle-
werks-
Hoorns.
De zelve
naam.

De Goude Lakens.

Zilver Lakens.

Van deze zyn verscheidenerley soorten, die heb, en ook eenige, die niet bezitte; dog heb meer, dan hier gemeld werd.

Een Appelbloezeme.

Hoewel hy wat na een Bruinet, of Hoender-veder, gelykt.

De zelve naam. *De Segryn Hoorn.*

Deze bezit meer, en wel vyf 'er van, ieder byzonder van teekening. Ik heb 'er noit een meer gezien.

De zelve naam. *Geplekte Katjens.*

Indifche Naamen.

Euro-
peifche
Naamen.

Afchepoesters.

Van deze zyn velerley zoorten.

Spookjens.

Van deze bezit ik 'er ongemeene schoone groote, zeer fraey geteckende, ook daar onder zeldzame, en meer, dan hier gemeld staar,

Een paar met Orangiagtige teekening.

Verscheide Spierwitte.

Drie witte, hier en daar met een Orangie vlekje geteckend.

Gegránuleerde Katjens.

Van deze zyn 'er geele gevlekte, ook zwart-geflekte met spikkels. Heb die beiden.

Plaat XXXIII.

Arrakans Garen.

Van deze zyn 'er met breede, smalle, zwarte, en ook zonder banden, die alle menigerley, en fraey, bezit; en ook een paar met een zwarten; en een smallen witten band.

Spellewerks-Kuffens.

Heb van deze soort meer,

Een Admiraal.

Twee ongemeene groote; en zeldzame;

Nog twee andre.

Groene Kaazen.

Van deze zyn 'er verscheidenerley van verwen, alle de welke ik heb, en buiten die nog verscheide uitmuntende, zynde een veel grooter, en een byzondere soort, en

Een groote groene Kaas met drie stippel-banden.

Een dito, met vyf stippel-banden.

En twee, met twee banden.

Van de gemeene soort heb ik ze,

— — — — — Gespikkeld,

— — — — — Gemarmerd;

— — — — — Zwarte,

En bleeke, of leververwige.

Vliegen-scheeten.

Die verscheide, met en zonder banden zyn.

Heb ook meer een gekarteld Vliegen-scheetje, en het rood Vliegen-scheetje, dat beide zeldzaam is. Ik heb 'er twee byzondere paaren van.

Muggen-scheeten.

Vloeyen scheeten.

Deze ziet men weinig; hoewel ik ze ook heb;

Dog de beste en grootste (die ik nu niet

Afche-
poesters.

Idem de
zelve
naam.

De zelve
naam.

De ge-
bände
Olyver;
Toot.

De zelve
naam.

De zelve
naam.

De zelve
naam.

De zelve
naam.

De zelve
naam.

Euro-
peische
Naamen.

Indische Naamen.

niet heb) vallen op de *Schildpads-Eilanden*, die ten zuiden van *Amboina* leggen, en deze zyn ongemeen groot.

Gepunkte *Boeren Musycquen*.
Tooten.

De zelve naam. *Haazenootten*, of *graeuwe Monniken*.
De soort by *D. D.* en kenne niet, by *Rumphius* gemeld.

De zelve naam. *De gegranuleerde Kuypers-boor*.
Van deze soort van Tootjens heb 'er verscheide meer, dan hier gemeld staan, als
Geribde Tootjens.
Een paar gebandeerde bleeke Appelbloezeme.
Verscheide roffe Tootjens.
Drie Tootjens met een band.
Een paar violette Tootjens met een witten band.
Twee paar Tootjens, zeer fraey gemarmerd.
Drie zeldzame geele Tootjens.
Een zeldzaam bruin Tootje, geribd, en met witte vlekken.
Drie Dadel-Tooten.
Twee paar graeuwe Agaate Tootjens.
Twee zeldzame bruine dito.

De Agate Tootjens *De Agaatejens*.
Hier van bezit verscheide fraeye soorten, en meer dan hier gemeld staan.
Roode Agaate Tootjens.
Roode gespikkelde *Italiaanse Vloertjens*; waar van zeer groote soorten zyn.
De Edamze Italiaanse dito.
Een uitmuntend fraey gebandeerd, en bloed rood, *Italiaans Vloertje* met twee breede banden.
En een Citroen-geel, met een witte band,
Een blaeuw en zwart uitmuntend Tootje.

De zelve naam. *De gegranuleerde groote Kuypersboor*.
Heb van deze vyf verscheide soorten, dog bezit meer, dan hier gemeld vinde,
De geribde blaeuwagtige gebandeerde Kuypers-boor.

De zelve naam. *De Rievier-Paus-kroon*.
Deze heb mede.

Het Cyperze Kat-Tootje. *Cyperze Katjens*, of 't *Afch-graeuw Boero's Boterweggetje*.
Waar van een paar heb.

De zelve naam. *Midas-Ooren*.
Ik heb ze afgeslepen en onafgeslepen.
Van deze hebbe meer.
't Kleene bruine Midas-Oor.
Het wit klein Midas-Oor.
De Heer van *Segwaart* bezit een paar

Indische Naamen.

Euro-
peische
Naamen.

kleene appelbloezeme.

De Hoender-veder.

Van deze heb ik verscheide soorten, en meer dan de gemeene.

Een groote roffe Bruinet.

Een licht-roffe groote dito,

Een Orangie Bruinet.

Aanhangzel tot het XXI. Cap.
Plaat XXXIV.

De Orangie Admiraal, by Letter A.

Van deze plagt 'er maar eene bekend te zyn; en nu bezit ik 'er drie; dog zy verdienen eer de naam van de Appelbloezeme, dan van de Orangie Admiraal.

Zy vallen op 't Eiland *Bonoa*, en op *Honimoa*.

De Opper-Admiraal, by Letter B. met een fyn geel bandje ontrent in 't midden, tusschen twee breeder, en een smalle agter.

Deze heb nu niet; maar heb 'er een gehad.

De Admiraal, by Letter C. met drie of na men dat rekend, twee breede banden.

Deze bezit mede niet.

Den Admiraal, by Letter D. ook, met drie breede banden.

Deze heb mede niet.

De West-Indische Admiraal, by Letter E. anders in *Oost-Indien* bekend met de naam van

Den Admiraal van *Oma*.

Ik heb 'er twee afgeschad, die A°. 1719. by Monfr. *Teroede* voor 92. Gulden gekogt zyn, dat, met het opgeld, 96. Gulden, en 12. stuivers belooft; dog deze bezit nu de Hr. van *Segwaart*.

De Vice-Admiraal, by Letter F.

Deze heb mede niet.

De Guinesche Toot, by de Letter G.

Deze hebbe ook niet; maar dit is ook een *West-Indische Hoorn*.

De Kroonhoorn, by de Letter H.

Zy vallen op *Bonoa*, ook op de hoek van *Noessanivel*.

Hier van zyn vyf a zesderley soorten, die heb.

Onder anderen heb meer dan de gemeene

En geel-graeuwe Kroon-hoorn,

Een kleene Kroon-hoorn, die zeer zeldzaam, en by na als die is, die men by de Letter I ziet.

Van de geel-graeuwe soort heb ik 'er verscheidenierley, afgeslepene, en niet afgeslepene, en onder die laatste eenige met,

De
Bruinet-
Toot.De zelve
naam.De zelve
naam.De zelve
naam.De zelve
naam.De zelve
naam.De zelve
naam.De zelve
naam.

Euro-
peifche
Naamen.

Indifche Naamen.

met, en ook zonder banden.

Van de kleene heb ik 'er drie, en de wete niet, dat ik die oit by iemand anders gezien hebbe, dan dat de Heer van *Segwaart* 'er A°. 1723. ook een paar uit *Indiën* gekregen heeft.

De Achaat-Toot, by Letter L. op deze plaat gemeld, die nu niet hebbe.

Wat die, by de Letter K. geteckend, aangaat, ik kenne den zelve; ende heb hem; ook is dat geen *Oofterfche* Hoorn.

De klimmende Leeuwen-Toot, of de *Schildpads-Toot*.

De zelve naam. Deze heb mede, ook is dit een *West-Indifche* Hoorn.

Cap. XXII. XXXV.

De Duivels-klacuw. *De Bootsbaak*, het Manneken. Deze zyn 'er groot, en klein. Ik hebbe de laatste soort, die de zeldzaamste is.

Zy vallen in *Banda*, op *Bonoa*, *Manipa*, en elders.

Heb meer, de kleene Duivels-klacuw.

De zelve naam. *De Boots-baak*, het Wyfken. Deze, die wat dunner en fyner zyn, bezit ik mede, hoewel nog het rechte niet, alzo 'er twee soorten van zyn, van welke de eene met inkervingen zig vertoon.

De zelve naam. Het *geel Stompjen*. Daar zyn ook gemarmerde, en heb nog een geribde by-soort.

De geplekte Krab. *De gebulte Krab*.

De zelve naam. *De geele Gebuchelde Krab*.

Deze heb niet.

De groote Krab, by Letter H geteckend, hebbe nu niet; maar heb ze gehad,

Plaat XXXVI.

Die, by de Letter G. geteckend, heb niet.

De zelve naam. *De Zonneftaal-Krab*, of het *Duizend-been*.

De *Podagra*, of *Scorpioen*.

Van deze heb 'er, buiten de gemeene, weer,

Een die Orangie van binnen is.

Een zeldzame witte, zynde wat Krab-agtig.

De groote Lap-Hoorn. *De groote Talan-Hoorn*. Deze heb nu niet.

De Purpre Lap-hoorn. *De Purpre Talan-Hoorn*.

Deze is kleiner, en van binnen Purper. Ik heb 'er twee van gehad, die A°. 1717. door de Heer *de Koning*, voor de Heer

Indifche Naamen.

Euro-
peifche
Naamen.

van Citters in *Zeeland* gekogt zyn.

Zy zyn zeer zeldzaam, en ik weet niet, dat ik ze meer by andre Liefhebbers, dan by de Heer *Helmolt* een, gezien heb.

Deze beide soorten vallen op *Caybobo* op *Ceram*; en ook op *Soeli*.

Het *Bezaantje*

Van deze heb ik, buiten de gemeene soort, meer.

Een zeer zeldzaam blacuw, en Een fraey gefpikkeld bezaantje.

Het *Bultje*, of 't *Buccheltje*.

Van deze zyn 'er verscheidenerley, met en zonder tekening, Mannekens, en Wyfkens, die beide heb; dog heb meer.

Het wit Buccheltje.

Het *opgerold Bezaantje*.

Het *kleen Bezaantje*.

Die by N°. 6. en 7. op deze Plaat kenne, en twyffel of die hebbe.

Plaat XXXVII.

Het *Sproetje*.

Hier van zyn drie-derley soorten, die hebbe, en, by gevolg, twee meer, dan die hier gemeld staan; want daar is een soort

Die dik van Lip, en de gemeene is. Een, die dun, en van binnen wit is; En nog een soort, die is nog dunner. Buiten deze bezit ik nog meer.

Een uitmuntend zeldzaam paar, dat van binnen donker-Purper is.

Van welke de Heer *de Haan* tot *Amsterdam* 'er ook eenige heeft, zonder dat ik die anders hier te Lande, hoewel ik 'er nog een by de Heer *van der Stel* in *Amboina* gezien heb; en een hier nog by de Heer *Vincent*.

Het *Wyzertje*.

Hier van zyn verscheide soorten. Een ruw, een glad boven op, en een; die zeer dun is.

Het laatste heb nu niet.

Ik bezit 'er een van de gemeene *Wyzertjes*,

Dat zeer zeldzaam, en als met een Ster by 't *Wyzertje* geteckend is.

Het *Lochoenees Hoorntje*, of de *Loehoeze Canari*. Van deze zyn 'er met een zeer fraeye tekening, en ook zonder de zelve.

De *Canari*.

Ik zie hier maar drie soorten van by de Letters T. V. W. Y.; dog ik heb 'er veel meer van; en onder andre,

Euro-
peifche
Naamen.Een paar zeer groote; en
Een paar van binnen zwart.De
gebande
Canari.

Die by Letter V.

De ge-
bloemde
Canari.

Die by Letter W.

De
Samaar.

Die by Letter Y.

Hier van heb meer, een ongemeen ge-
marmerd paar, en nog een zoo geteekend.De zelve
Naam.*De breede gebandeerde Canari.*No. 2. De Orangie-vlag genaamd, en
de verdere No. 3 4. 5. zyn *West-Indifche*
Hoorns, van welke ik die van No. 2. 3.
en No. 5. maar kenne, dog waar van hier
na breeder.Allerley *Canari's* vallen in den *Inham*
van *Amboina*.*Cap. XXIII. Plaat XXXVIII.*De Klip-
Hoorn.*De Klip-Kous, of de Lik-Hoorn.*Hier van zyn Mannekens, en Wyf-
kens; dog buiten de gemeene bezit meer.Een paar Tyger-vlekkige, zeer
zeldzaam.

Een blaauwagtige, dito.

Een paar zwarte, nog zeldzamer,

Een graeuwe *Ternataansche*, zonder
eenige oogen, als maar ter zyden.

Idem.

*Gaap de Goede Hope's Hoorn.*Van deze bezit ik 'er vyf a zes paar.
en nog een enkelde, ieder byna wat ver-
schillende.En behalven deze heb ik nog twee a
drie byzondere soorten van teekening, en
gedaante meer.Deze Horens vallen op *Ceram*, op de
Stranden van *Caybobo*, en daar ontrent.Ik heb by de Heer *Helmolt* een paar
Purpre Caap-Hoorns, en die nooit anders
gezien.De
Caret- of
Schild-
pads-
Hoorn.*De Valfche Caap.*

Van deze heb ik 'er zeven stuks:

Deze vallen daar mede.

De
Argus-
Hoorn.*De Argus.*Van deze bezit ik 'er een, die in hel-
derheid van grond, en bruinheid van
oogen, boven alle, die ik ergens gezien
heb, uitmunt, behalven welke ik nog
zes paar 'er van heb, die zeer goed, en
waar onder 'er ook met dubbele oogen zyn.Deze vallen op *Honimoa*, en *Noeffa-
laoet*.De zelve
Naam.*De groote Slange-kop.*Van deze heb, buiten de gemeene
zoort, meer.Een zeldzame *Ternataansche* Slange-
kop.De fyne Slange-kop, als *Caret* ge-
teekend.Euro-
peifche
Naamen:
De zelve
Naam.*De kleene blaauwe Slange-kop.*Van deze heb ik 'er diederley zoor-
te, als

Eene, met een streep in 't midden.

Eene met een bruine vlek in 't mid-
den, en

Eene zonder iets 'er op.

En dan heb ik buiten de gemeene nog
meer,

De Slange-kop met banden.

De roode Slange-kop.

*Jamboezen.*Van deze zyn 'er witte, en blaauwe,
die hebbe.Zy vallen in den *Inham* van *Amboina*.*Mollen.*Deze vallen op *Holaliboe*, op 't Eiland
Oma.

Buiten de hier gemelde heb nog

De graeuwe met blaauwe banden.

De roffe met witte banden.

Een uitmuntende graeuwe Mol, of
de *Argus* zonder oogen, hier in
Holland by niemand meer, dat ik
wete, bekend; dog by de Heer *Hel-
molt* heb ik een kleene gezien.*De Vleefch-Hoorn.*

Deze is 'er zwaar, en ook licht

Zy vallen op *Holaliboe*, op 't Eiland
Oma, gelyk ook de drie volgende Hoorns*De Zout-Korl.*Hier van bezit ik meer, dan hier ge-
meld is,

Een Citroen-geele zeldzame.

*Arabifche Letters.*Hier van zyn verfcheide soorten, die
heb.*Kakkerlakken.*Van deze heb ik 'er fyne en grove
byzonder groote.*Graeuwe Mafelen.**Roode Mafelen.**De Bia Salowacco, of de witte Porcellana,*Hier van is een grove zoort met een
breede dikke lip, en een fyner zoort, die
van binnen zoo bruin niet is, en dan nog
een Spierwitte zoort van binnen en bui-
ten, die alle bezitte; dog behalven deze
bezit nog meer, dan hier voorkomt,Een witte Porcellana, die van bin-
nen Appelbloezem is. Een zeld-
zaam stuk.*Cap. XXIV. Plaat XXXIX.**Wit-Oogjens.*

Ster-

Hoog-
ruggen.De zelve
Naam.De zelve
Naam.De zelve
Naam.De zelve
Naam.De zelve
Naam.De zelve
Naam.De zelve
Naam.De wit-
te Por-
celyn-
Hoorn.De zelve
Naam.

Euro- peïsche Naamen.	Indische Naamen.	Indische Naamen.	Euro- peïsche Naamen.
De zelve naam.	<i>Sterretjens.</i>	De Orangie, of Isabellè Sattyne Rol. Twee ongemeen fraeje gemarmerde. En de Heer van Segwaart bezit nog een paar graeuwe of geelagtige geban- deerde, die nooit meer gezien heb.	Dito soort.
Slangen- hoofden.	<i>De geele Cauri's.</i>	<i>De gemeene gemarmerde Sattyne Rol.</i>	De graeuwe Munnik.
Blaeuwe Cauri's.	<i>De kleene Cauri's.</i>	<i>De geele gespikkelde Sattyne Rol.</i>	Camel- lotjes.
	<i>Casuaris-Eyeren.</i> Van deze zyn verscheide zoorten, die hebbe; ook bezit meer Een uitmuntende soort.	<i>Camelotjens.</i>	Blaeuw- druppen.
	<i>Het Draakenboofdje.</i> Hier van bezit ik, buiten de gemeene, Een uitmuntend sterk van teekening.	<i>Blaeuwe Sattyne Rollen, of Blaeuw-drup- pen.</i>	De zelve naam.
De zelve naam.	<i>De Blaeuw-ruggen.</i>	<i>Groote Glimmetjes.</i>	De zelve naam.
De zelve naam.	<i>De Isabelle, of Garneelen.</i> Van deze heb uitmuntende groote.	<i>Kleene Glimmetjes.</i>	De zelve naam.
De kleene Argus.	<i>De kleene Argus.</i>	<i>De Achaatjens.</i>	De zelve naam.
Een grooter soort, voerende de zelve naam.	<i>Het Paetwen-Oog.</i> Heb 'er een paar van.	<i>De Slyk-Rol.</i> Van deze, die alle in de <i>Uliaffers</i> val- len, heb nog verscheide andre zoorten, hier niet gemeld.	De zelve naam.
Idem de zelve naam.	<i>Ryft-Korls.</i>	<i>Cap. XXVI. Plaat XL.</i> <i>Patella's, Lampje's.</i> Hier van bezitte verscheide zoorten.	De zelve naam, of ook Klip- Kleevers.
Het Korlig Knopje.	<i>Knopjens.</i> Van deze zyn verscheide zoorten, die heb.	<i>Maloli's Ooren, of Zee-Ooren.</i> Hier van heb mede verscheide zoorten, te weten, De lange, { Groote, De ronde, { Kleene, Een paar ongemeene groote, die by niemand zoo gezien heb. Zy vallen in den <i>Inham</i> van <i>Amboina</i> , en elders.	De lange Paarle- moer Schelp.
Het glad Knopje.	<i>Witte dito.</i>	<i>Schild-pads-Luyzen.</i> Deze heb niet. Het dekzel by Letter N. kenne, en heb het. Dat by M. en O. heb nu niet.	
De zelve naam.	<i>Ezelkens.</i>	<i>De Sots-kap, of Voorhuid.</i> Waar van een zeldzaam stuk heb.	
De zelve naam.	<i>Peerlkens.</i>	<i>Het Melknopje.</i> Van deze zeldzame bezit ik 'er een paar. Ook zyn 'er graeuwe van, die nu niet heb. Heb nog een meenigte kleene, hier niet gemelde van velerley fatzoen.	Schild- pads- pokken.
De zelve naam.	<i>Boorkens.</i>	<i>De Sots-kap, of Voorhuid.</i> Waar van een zeldzaam stuk heb.	Sots- kappen.
De zelve naam.	<i>Luyzen.</i>	<i>De Gemeene Arabische Letter, by Letter R.</i> Die by Letter S, is een <i>West-Indische</i> , die ken; dog niet heb. Dit meeste goedje valt al mede in den <i>Inham</i> van <i>Amboina</i> , voor al het kleene.	De witte Oor- Schelp.
De Achaate gewolkte Klip- Hoorn.	<i>De Agaate gewolkte Klip-Hoorn, of de lichte Arabische Letter, by Letter Q.</i>	<i>Cap. XXV. Plaat XXIX.</i> <i>De Porphyr-agtige Sattyne Rol, of Cylinder.</i>	
De witte geplekte Achaat.	<i>De gemeene Arabische Letter, by Letter R.</i> Die by Letter S, is een <i>West-Indische</i> , die ken; dog niet heb. Dit meeste goedje valt al mede in den <i>Inham</i> van <i>Amboina</i> , voor al het kleene.	<i>De Zwarte Sattyne Rollen.</i>	
De Dadel, of Olyve.	<i>Cap. XXV. Plaat XXIX.</i> <i>De Porphyr-agtige Sattyne Rol, of Cylinder.</i>	<i>De Olyf-verwige Sattyne, of de gebandeer- de Rol.</i>	
De zwart- te Dadel.	<i>Zwarte Sattyne Rollen.</i>	<i>De ongemarmerde Sattyne Rol.</i> By N ^o . 4. van deze bezitte ik 'er meer dan hier gemeld zyn. De violette Sattyne Rol, die van binnen zoo is.	
De bonte Achaate Dadel.	<i>De Olyf-verwige Sattyne, of de gebandeer- de Rol.</i>	<i>Cap. XXVII. Plaat. XLI.</i> <i>Pokken, by Letter A.</i>	De zelve naam, of Zee- Tulpen.
De Prince- Begrave- nis.	<i>De ongemarmerde Sattyne Rol.</i> By N ^o . 4. van deze bezitte ik 'er meer dan hier gemeld zyn. De violette Sattyne Rol, die van binnen zoo is.	<i>De Zand-pyp, of de Koedarm.</i> Deze vallen op <i>Amabey</i> , op <i>Ceram</i> .	De Offen- darm.
	<i>De Boor-worm, by F. en G.</i> Heb die by de Letter G. en H. niet.	<i>De Boor-worm, by F. en G.</i> Heb die by de Letter G. en H. niet.	Deze

Euro-
peïsche
Naamen.
De zelve
naam.

Indische Naamen.

Indische Naamen.

Euro-
peïsche
Naamen.

Olifants-tanden.

Deze vallen by de *Waynitoe*, of by de *Galg-boek*.

Die by Letter K, en L. geloove dat hebbe. En die by de Letter K. noeme

ik Steene Beenen.

N°. 1. 2. 5. en 6. hebbe, dog de andre niet; zynde de *Venus*- of *Neptunus Schacht* een zeldzaam-stuk, waar van 'er drie heb.

VERHANDELING

D E R

SHELLEN,

O F

DUBBLETEN.

Van de
Schellen
of Dub-
bletten.

Cap. XXVIII. Plaat XLII.

De
Nagel-
Dublet.

DE *Nagel-Schelp.*

Van deze bezitte ik verscheide soorten, die onder de groote, of Noachs-Schelp (die ontrent 't Eiland *Bonoa* vallen) en ook onder de kleene behooren.

Van de eerste soort heb ik 'er twee gehad, de eene van vyf-honderd twintig, en de andre van drie-honderd tagtig pond zwaar. Daar zyn 'er nog veel grooter. Ook hebbe ik daar van tweederley middelbare soorten gehad, met en zonder Nagels, vallende beide op 't Strand van *Soeli*; by de *Pas Baguwala* gelegen.

Van de kleene soort bezit ik 'er

Witte	{ beide zeldzaam
Roode	
Citroen-geele	

Cap. XXIX. Plaat XLII.

De zelve naam. Die by Letter B. *Noachs-Schelp.*

Deze heb nu niet.

De Per-
spectief-
Dublet.

Het Lampje, of 't Peerdervoetje.

De zelve
naam.

Het Scherfje.

Het
Venus-
Hertje.

Het Hertje.

Deze vallen op *Porto*, en *Haria*. Hier van zyn verscheide soorten, die zeldzaam zyn, als

Het Venus-Hartje met Purpre stippen.

Het Purper-Hartje, of het stippelbloezeme.

Ik heb deze nu niet, maar hebbe die beide bezeten, en dezelve zyn, A^o 1717. den 19 October, in de 26. Lade onder myn goed verkogt.

Ook zyn 'er Citroen-geele onder de Liefhebbers; en een soort met, en zonder tanden, en een die onder hol is; ook dubble Hartjes, die nu niet heb.

Het *Quadrantje*, of de *Bastaard-Venus-Schelp met hair*. De zelve naam.

Cap. XXX. Plaat XLII.

Gladde Gapers.

Een andre witte soort hier van, op *Soeli* vallende, hebbe; maar deze niet.

Ook hebbe meer

Een Orangie *Soelische* Schelp.

Quakers, of Poffers.

De soort by de Letter I. weet niet dat hebbe.

Landschapjens, Perspectiefjes.

Van deze soort hebbe meer,

Het gespikkeld Landschapje; waar van ik 'er drie hebbe. Zy zyn zeldzaam.

De Ja-
pansche
Dublet.

De zelve
naam.

De
Griek-
sche A.
Dublet.

De

OOST-INDISCHE SCHELLEN, of DUBBLETTEN. 533

Euro- peïsche Naamen.	<i>Indifche Naamen.</i>	<i>Indifche Naamen.</i>	Euro- peïsche Naamen.
De zelve Naam.	<i>De Canari-Schelp.</i> Deze is byna onbekend, heb 'er drie van. Zy is zwart geribd, wat wit beneden, en als een breede Amandel. En nog een grof-geribd.	zie 'er hier drie aangehaald; dog bezit meer. De groote Orangie bonte Mantel. En daar van drie onderscheide zeer zeldzame paaren. De roode bonte Mantel, zeldzaam. Heb 'er een paar.	
<i>Plaat XLIII.</i>			
De zelve Naam.	<i>De Schelp met oogen.</i>	Van die zoorte by de Letter C. bezitte mede meer.	De West-Indifche bonte Mantel; of St. Jacobs Schelp.
De Strik- Dublet.	<i>De Letter Schelp.</i> Van deze bezitte ik ongemeene schoone van verwe, en van teekening. Ik vind hier vier zoorten aangehaald; dog bezitte 'er meer, Vyf paar Orangie-geele, zeer zeldzaam. Drie paar gekamelotte. Een paar zwart en wit, dito. Vier paar donker zwarte, Een weergadeloos wit paar met zwarte groote vlekken. Een enkelde, geteekend met een V. Drie gefpikkelde, { Zeldzame. Twee graeuwe geribde, {	De facht-roode Konings-mantel. De Orangie gladde Konings-mantel met fyne nagelkens, verfchillende van die zonder nagelkens. Ook zyn 'er Citroen-geele, die ik gehad heb, dog die Ao. 1717. door den Hr. Auditeur, <i>Johan Bernard de la Fallie</i> , gekogt zyn. Op <i>Caibobo</i> vallen de roode St. Jacobs Schellen.	
De Bastaard- Strik- Dublet.	<i>De platte Letter Schelp.</i>	<i>De Rasp.</i> Heb meer de rechte Ys-dublet, die geen nagels heeft, en hier niet aangehaald is.	De Ys-Dublet, met Nagels.
De klee- ne Lip- Dublet.	<i>Het kleen gekneed Wafel-yzer.</i> Hier van zyn twee zoorten, de eerste heb by Letter D.	<i>De Navel-Schelp.</i> Hier van een rood; en witte, een gevlekte. Heb meer dan hier gemeld is. De groote <i>Batavifche</i> Navel-Schelp.	De zelve naam.
De Lip- Dublet.	<i>Het groot Wafel-yzer.</i>	<i>De Bia Coecoeran.</i> Mede een zoort van een Raspe; dog heb die niet.	De zelve naam.
Een foort van Lip- Dublet.	<i>De Tygers-tong.</i> Deze hebbe niet.	<i>Roode Aardbeziën.</i>	Roodé Aardbey-Dublet.
De zelve naam.	<i>De gekartelde Tygers-tong.</i> Ik bezit nog twee andre platter Tygers-tongen meer.	<i>Witte Aardbeziën.</i> Daar zyn ook Citroen-geele; die nu niet heb, en de witte ook niet.	Witte Aardbey-Dublet.
De zelve naam.	<i>De Remies, by Letter I. en O.</i> De laatste hebbe; dog de eerste niet, ook kenne die niet.	<i>Het Dubbel-Hartje.</i>	De zelve naam.
Eyken- Houts- Dublet.	<i>Bia Tenimbar, of de Tenimbarsche Schelp.</i> Deze misse nu; dog is niet zeldzaam.	<i>De Arke Noachs.</i>	De zelve naam.
Tour de Bra.	<i>Het Xoela's Schelpje.</i> Waar van 'er twee zoorten, die hier ook aangehaald zyn.	<i>De Bastaard-Ark.</i> Hier van zyn verscheide zoorten, en vier a vyf zoorten der zelve van Letter I. tot Letter N. aangehaald; dog ik bezitte meer De <i>Batavifche</i> witte Bastaard-Ark.	De zelve naam.
Degetan- de Venus- Dublet.	<i>De witte Remies Schelp.</i> Deze kenne ik niet, of 't moest de gemeene en bekende Venus-Dublet zyn, dat een heel andre Schelp is.	<i>De kleene bonte Mantel.</i> Dit fchynd de Wy-tas te zyn. Heb 'er drie, dog twee byzonder.	De gewolkte bonte Mantel.
<i>Cap. XXXI: Plaat XLIV.</i>			
De groote St. Jacobs Schelp.	<i>De groote St. Jacobs-Schelp.</i> Heb 'er drie van als ander halve palm van een hand.	<i>Het zeldzaam geribd Billeken.</i> Dit is by <i>Rumphius</i> onbekend; heb 'er vier af, en nog een Appelbloezem paar.	Idem
De bonte Mantel.	<i>De bonte Mantel, of St. Jacobs Schelp.</i> By Letter A. en B. Van deze zyn verscheide zoorten. Ik	<i>Billekens.</i> Van deze bezitte meer, vier zeldzame, en nog twee kleene, een geribd, en een Yyy	De zelve naam.

Euro-
peïsche
Naamen.

Indische Naamen.

groen; en nog een zeldzaam ros met fraeije teekening ter zyden.

De zelve naam. *Filoozen.*
Van deze zyn 'er witte, Purpere, en Orangie. Bezit nu maar de eerste en tweede, en van de eerste soort zeer groote.

De zelve naam. *Zwarte gebandeerde Filoozen.*
Heb 'er twee af. Zy zyn bruin, en onbekend.

Cap. XXXII. Plaat XLV.

De zelve naam, en ook de Maan-Dublet.

De Compas-Schelp.
Van deze zyn ook bloed-roode, en bleek-Purpre, welke nu niet hebbe. Zy vallen op *Ceram* in de bogt van *Ca-wa*, in die van *Hote*, en op *Waroe*.

Cap. XXXII. Plaat XLV.

De zelve naam.

De Bacassam-Schelp.
Waar van hebbe, de groote graeuwe, De Hairige, De Orangie, De blaeuwe.
Daar zyn ook roode gemarmerde en blaeuwe gemarmerde, dog heb die nu niet.

De Purpre Zonne-straal, of de groote Tour de Bra.

De Baguwaalze grootè Zonnestraal.
Deze vallen op de *Pas Baguwala*. Hier van heb meer.
De *Batavische* blaeuwe effene grootte Zonnestraal.
De *Ambonsche* effene dito.

De Peul-Dublet, of het Poolsch Mes.

De Mes-Schelp.

De Robben-tong, of de Segreïn-Dublet.

De Katte Tong.

De zelve naam.

De Zonne-straal.
Deze is 'er menigerley.

De zelve naam.

Tongen, of Goude Tongen.
Zy vallen op *Manipa*, ook kleene in den *Inham* van *Amboina*.
Deze zyn zeer zeldzaam; dog heb 'er verscheide; hoewel ik een zeer groote nu kwynt ben.
Ook heb nog een zeldzame platte graeuw-gestreepte Schelp.
En kenne nog twee witte Tongen, onder de *Dortze* Liefhebbers.

Roos-Dubletten.

Hammekens.
Deze zyn 'er groote en kleene, ook witte, roode, Appelbloezeme, Citroen-geele. De Appelbloezeme heb nu niet.

De zelve naam.

Ronde Hammekens.
Heb 'er een Appelbloezem schoon, en een bleek paar, meer van.

De zelve naam, of de Boon-Dublet.

Baard-knypers.

Indische Naamen.

Euro-
peïsche
Naamen.

Deze zyn by de Letter A. Plaat XLVI.
Cap. XXXIV. Plaat XLV.

Orgel-pypen.

Endebekken.
Waar van by Letter O. en P. nog twee soorten, die ik niet wel kenne.

De *Bia Catsjo.*
De verdere soorten kenne niet, dan alleen.

De Zee-penzeelen.

Cap. XXXV. Plaat XLVI.

De gemeene *Moffel.*
Waar van verscheide soorten zyn, en die hier tot Letter E. toe aangehaald werden.

De *Ende-moffel*, by Letter C.

De *Steen-schede.*

Het Vogeltje.
Van deze zyn 'er zwarte, en roffe, die beide bezit.

Cap. XXXVI. Plaat XLVI.

De *Byl-Schelp*, of de *Holster.*

De Ham-Dublet.

Van deze zyn verscheide soorten, met, en zonder Nagels, witte, graeuwe, Purpre, of Paarze.
Misse deze meest alle, uitgenome de witte en de Purpre of Paarze; dog heb een ongemeene groote uithœemze.

Cap. XXXVII. Plaat XLVII.

De *Stok-Oester.*

De *Seri-Oester.*
Waar van twee soorten.

De *Zadel-Schelp.*
Waar van twee-soorten.

De *Dik-schalige Oester.*
Of deze heb, wete ik niet, alzo die uit de Teekening niet wel kenne, ten zy het de Rots-dublet zy, die hebbe; dog die volgd hier na.

De *Hanekam.*
Heb hier van een drie dubble, een dubble, en drie keurlyke enkele.

De *Lazarus-klap.*

De zelve naam.

Van deze soort bezitte ik een uitmunde Orangie; ook witte, en Purpre zeer dun gedoornde, en zonder doornen.

De *Paarlemoer-Schelp*, of *Zilveren Tafelborden.*

De zelve naam.

Deze vallen op *Bonoa*, welke ik nu niet heb; maar wel een kleene, en een Citroen-geele.

De

De Peerlemoer-Schelp valt ook op *Aroe*, *Meffowal*, *Babrein* in *Persien*, en *Toetekoryn*, op *Ceylon*. Op alle welke plaatzen ook fchoone Peerlen vallen.

In den *Inbam* van *Amboina*, by de *Lâ-téri*, en ontrent *Hoekonâlo*, vallen ook Peerlkens; dog zeer kleene.

De Pool-
fche Ham-
mer, of
Indifche
Cris, ook
de Kruis-
Dubblet.

De *Cris*.
Deze heb mede.

De
Venus-
Schacht-
Dubblet.

De *Winkel-Haak*.
Dit zeldzaam ftuk bezit ik, ook meine 't zelve by de Heer *van Segwaart* gezien te hebben.

De
kromme
Noachs-
Ark, of
de Hâfpel

De *Meffowalfche Kromme-moffel*; dog be-
ter den *Hâfpel*.

De zelve
Naam.

De *Barn-steen-Oefter*.
Deze heb niet.

De zelve
Naam.

De *Myter*.
De Schelp by N°. 1. kenne niet.

Plaat XLVIII.

De zelve
Naam.

De *Orangie Lazarus-klap*.
N°. 1. en 2. kenne die, en hebze *Orangie*, en ook witte fraeje met Appelbloezem; op *Rotsjes*, en op een *Lobbetjes-Hoorn*.

De zelve
Naam.

N°. 3. de *Rots-Dubblet*.
Deze hebbe; en ook een ftuk, dat zonder weerga van fraeyheid, en van grootte, is.

De *Venus-Schelp met hair* N°. 4.
Heb 'er verfcheide van.

De *gerimpelde oude-Wyfs-Schelp*, N°. 5.
Deze kenne ik niet.

De
Coraal-
Dubblet.

N°. 7. 8. *Groote Bonte Mantels*.
Deze kenne; dog heb die niet.
N°. 9. Gelykt wel een *Carthageenze*; dog N°. 11. kenne niet; en N°. 6. of de geribde *Venus-Dubblet* kenne zeer wel; dog weet niet, dat ik die oit volkomen, dat zy floot, gezien hebbe. Ik heb 'er twee a drie van, die niet fluiten.

Plaat XLIX.

Buiten-gemeene Hoorns nog,
De *Wentel-trap*.
Van deze zyn 'er in de Weerld bekend.
Een by den Groot Hertog van *Tofcanen*.
Twee by de Heer *Auditeur de la Faillie*.
Een by de Heer *Pancras*, Burgermeester in zyn Ed: Leven tot *Amfterdam*,
Twee heb ik 'er by de Heer *Wouter*

Valkenier gezien, die zedert gekomen zyn in handen van den Hr: *Witzen*, en de andre is verkogt voor 34. Guld.; alzooy zeer licht was.

Een in *Engeland* uit het Cabinet van de Heer *Ovens*, zoo van andre verftaan hebbe.

Een is 'er in 't Cabinet van de Heer *Adr: van der Stel*; dog verkogt op *Batavia*.

Een bezit ik 'er mede.

Een onder de Heer *Westerveen*, Advocaat der *Ooft-Indifche* Maatfchappy.

Een by de Heer Advocaat, *Johan van der Burg* in 's *Gravenhage*.

En een kleene (nevens nog een bruine baftaart dito, welke de Heer *Schot* heeft) bezit de Heer *Beudiker*.

Maar de grootfte, die ik oit gezien heb, heeft de Heer *Pieter Wybers*, oud-Schepen tot *Batavia*, die by na een vinger lang is; dog in de zelve is een gat, dat hy gekregen heeft, uit de hand van een *Juffr.*, die hem bezag, vallende, waar door hy zoodanig is gefchonden, dat 'er geen middel is om hem te herftellen, om welke reden ik deze niet mede onder de *Wenteltrappen*, die bekend zyn, optelle. Anders zou ik deze boven alle de andre, (waar van ik 'er zeven gezien hebbe, dat weynig *Lieden* gebeurd is) ftellen.

Ook heeft de Heer *la Faille*, (zoo meine) als ook de Heer *Jacob Elias Schot*, een *Baftaard* zoort, die ros, maar heel zeldzaam, en by geen *Liefhebber* zoo bekend is.

Van de andre Hoornen op deze *Plaat* by de Letters *B. C. D. E.* aangehaald, kenne ik 'er geen eene.

Die van Letter *F.* geloove ik te hebben, zynde de omgewonde *Hoorn* genaamd. De *gevoorde Plek-Hoorn*.

Deze hebbe zeer keurlyk, en ettelyke paaren, groot, en klein, 'er van. Ook bezitte ik van dezelve

Een zoort, met vlekken.

Een dito zonder vlekken.

Die by *H. I. K.* zynde,

De *gebandeerde Achaat-Hoorn*; deze hebbe.

De *Oliekoek-Hoorn*.

De *gebandeerde knobbel-Hoorn*.

Deze kenne ik wel, dog de eerste heb ik niet; zoo geloove; maar de tweede geloove dat bezitte.

Die by de Letter *L.* is de *Morgenftar*, waar van bevorens al gehandeld is; en welke bezit van verfcheide couleuren, en fatzoenen:

De *Fransche Hoorn*, by Letter *M.*

Deze noemen wy de *Cameel-Hoorn*; van

*Indische Naamen.*Euro-
peifche
Naamen.

van welke ik 'er twee a drie hebbe.

By alle welke Zee-Hoornkens ik nog voegen moet, als daar mede toebehoorende.

De zelve naam. De Zee-Appel.

Hier van heb ik wel twintig-derley zoorten, en daar onder 'ereen gehad, zoo groot als een Tafelbord; dog misse die nu alle, alzoo zy, onder andre goederen, mede aangehaald zyn.

Deze komt *Lib. I. Cap. XXVIII.* voor in de *Rariteyt-kamer* van de Hr. *Rumphius.*

De Turkze Tulband.

Van deze zyn 'er twee zoorten, eene met eenige opstaande banden tuffchen de knobbels, en eenige zonder banden. Ik mis die nu beiden ook, door 't zelve ongeval.

De zelve naam. Het Doods-Hoofd.

Hier van heb ik 'er een paar. En zy komen by de Heer *Rumphius*, *Lib. I. Cap. XXIX.* voor.

De zelve naam. De kleene Zee-Ster.

Men heeft ook zeer groote. Ik heb een kleene.

De zelve naam. Zee-koekjens, of Pannekoeken.

Deze heb nu niet.

De zelve naam. Zee-Netjens.

Van deze heb ik 'er een.

Daar ziet men nu wel de voornaamste *Hoornkens*, die in *Amboina*, en elders om de *Ooft*, vallen, zoo, volgens het geene de Heer *Rumphius* daar van aangeteekend heeft, en van zynen neerstigen vermeerderaar daar nog uit andere Cabinetten bygevoegd is, als ook uit een groote menigte van nog andere zoorten, die ik uit *Amboina* mede gebragt hebbe, en nog in myn Cabinetje bezitte; maar men moet niet oordeelen, dat ik het nu alles, dat 'er van de *Oosterfche* zoorten by deze en gene *Liefhebbers* zoude mogen beruften, by een gezameld hebbe: want het is zeker, dat den eene dikwils 't eene, den andren 't andre stuk, dat by geen ander nog bekend is, bezit. Weshalven men, om een volmaakt Werk hier van op te stellen, een nette lyft van alles, dat alle de byzondere *Liefhebbers* bezitten, en dat, met aantekening van de byzondere plaatsen, daar deze of gene *Hoornen* vallen, noodig had; maar hieraan zou veel moeyte zyn; die my, mogt ik het weten, niet verveelen zou ten dienste van alle *Liefhebbers* te ondergaan.

By doorlooping van het Werk van de Heer *Rumphius*, en de *Oosterfche Hoornkens*, en *Schelpen*, daar uit hier aangehaald, bevind ik een getal van ruim drie honderd *Zee-Hoornkens*, en van de *Schel-*

pen ruim honderd zoorten, ook fchynd de Heer *Rumphius* (volgens 't gene wy *Lib. II. Cap. XXIX.* lezen) 'er maar 360. zoorten gehad te hebben; dat hier mede niet veel verschillen zal, alzoo 'er hier vele na zyn dood bygevoegd zyn. By navorsching nu, bevinde ik dat honderdtachtig zoorten van *Hoornkens*, en twee en dertig *Schelpen*, meer bezitte, en heb bevorens drie honderd zoorten van *Hoorns* en *Schelpen* meer, dan de Heer *Rumphius*, gehad. Hoewel ik nu veel zoorten, en zelfs 'er een groote menigte heb, die veel *Liefhebbers* niet bezitten, mis ik egter nog deze navolgende, *Zee-Hoorens.*

De Zonne-Horen.

De Zee-Ton.

De Aroeze Trompet.

Het Rievier-Paus-Kroontje. Dit heb onlangs bekomen.

Den Opper-Admiraal.

Den Admiraal.

Den Vice-Admiraal.

Den *West-Indifche* of den Admiraal van *Omd.*

De gebulte Krabbe.

De groote *Ambonsche* Lap-Hoorn.

De geele Aardbey.

De Purpere dito Lap-Hoorn.

De Appelbloezeme Zee-appel.

Groote Bagyne Drollen.

Zeer groote gebandeerde en geribde *Olie-Hoorns*, met vlekken.

Zeer groote roffe geribde *Olie-Hoorns*, zonder vlekken.

Getakte Knollen.

Jokjens.

De *West-Indifche* Paus-kroon, of *Ceramze* witte dito.

De *Ceramze* getakte Marl-Priem.

De geknobbeld groote Spil.

De geribde groote dito.

De *Moorsche* Tulbanden met pooten.

Grauwe ros-gebandeerde Dadels.

Zeer groote Bruinetten.

Zeer

Hoornen bevorens ook by my bezeten.

- Zeer groote Zout-korls.
 Groote Goude Tongen.
 Zeer groote bonte Knobbel-Hoorns.
 Een zeldzame gespikkelde Lap-Hoorn.
Schellen.
 De Citroen-geele St. Jacobs-Schelp.
 De bleek-roode, Compas-Schelp.
 De St. Jacobs-Schelp met doornen, Purper-verwig.
 De Bloed-roode, dito.
 De St. Jacobs-Schelp met doornen, spierwit.
 Het Hertje met roode stippels.
 De spier witte St. Jacobs-Schelp.
 Het dubbel-Hertje.
 Het Appelbloezem, dito.
 De Kris. Deze heb onlangs bekomen.
 De Soelize bruine Schelp.
 De stompe Nagel-Schelp.
 De Neptunus-Schacht. Heb 'er drie onlangs gekregen.
 Orangie Filoozen.
 De Steenschede.
 Veel Holsters.
 Appelbloezemê Hammekens.
 Zadel-Schellen.
 De groote Paarlemoer-Schelp.
 De lange dito.

Alle deze *Hoornen*, en *Schellen*, en nog veel meer soorten, heb ik te voren bezeten, en onder andere een *Doeken-Huyffe*, of *Roemab Gorita* zoo groot, als ik noit by eenig Liefhebber gezien hebbe, die alle in een groot Cabinet geweest zyn, dat ik by myn eerste komste uit *Indien* mede gebragt, en toen aan een groot Heer weg vereerd heb, op hope van daar door een van myne Zwagers met een goed Ampt na *Indien* te helpen, dat my wel beloofd was; maar daar niets op volgde; en dat my, om de zeldzaamheid der stukken, die daar by waren, naderhand zeer berouwde.

In dit Cabinet zyn veel groote *Doeken-Huyfjes*, en uitmuntende andere stukken geweest, als verscheide *Jok-jens*, bloedroode, bleek-roode, en gemeene dog zeer groote *Compas-Schellen*, heerlyke *Nagel-Dubblotten*, en meer andre fraeje *Hoorns* en *Schellen*, die ik noit daar na meer heb konnen krygen, en tot het verzamelen van welke dikwils het geheel leven van een Mensch niet genoeg is. Ik leve nogtans in die hope, dat ik metter tyd nog wel deze en gene fraeje stukken by myn *Oosterfch* goed krygen zal.

Ondertuffchen vind ik in deze Liefhebberij het fraeyste, dat, hoe veel men 'er ook van bezit men egter noit alles heeft, en dat men zomtyds by de kleinste Liefhebbers ongemeene stukken vind, die zelf in de grootste Cabinetten, ja by geen een ander Liefhebber, voorkomen; zoo dat ook de allerminste iets heeft, waar mede hy zig kittelen, en zynen iever, hoe klein anders, om dat gy nog weinig bezit, opbeuren, en zig tot het verder navorschen van deze zeldzaamheden aanzetten kan; maar het zal tyd werden, dat wy ook van de andre uitlandsche Zeezeldzaamheden, die wy bezitten, iets zeggen.

Wat de Liefhebbers tot deze Liefhebberij aanspoord.

VERHANDELING

DER

WEST-INDISCHE

EN

EUROPEISCHE,

ZEE-HORENKENS.

TWAALFDE HOOFDSTUK.

Uytlandsche Zee-Horenkens. Waar zy al vallen. Zoo in West-Indiën, als in Europa. West-Indische, of Europeische Schelpen. Van de Zee-Boomen, enz: Zee-Bloemen. Versteende dingen. By wie men meer Uytlandse Horens afgebeeld zien kan. Oudheid van deze Liefhebbery. Naamen der oude Liefhebbers. En der Latere. Horens, in Jonston afgebeeld. Bonannus Werk.

Uyt-
landsche
Zee-Ho-
renkens.

NA dat wy van de *Oostersche Zee-Horenkens*, en *Schelpen*, zoo uitvoerig, als wy het noodig oordcelden, gehandeld, en aangewezen hebben, welke wy daar van niet, en nu nog bezitten (alzo wy die alle, van welke wy het tegendeel niet ter nedersellen, hebben,) zal het niet ongerymd zyn, dat wy nu ook eens aanhaalen, wat voor soorten wy van de *West-Indische*, en *Europeische* onder ons hebben.

Waar zy
al vallen.

Hoe schoone *Hoornen* en *Schelpen Amboina*, en andre gewesten in *Oost-Indien*, ook geven, moeten wy echter bekennen dat 'er mede zeer schoone in *West-Indien*, en voor al op 't Eiland *Curaçao*, (van waar ik wonderlyke schoone Appelbloezeme en Citroen-geele stukken van een sterke verwe, en fraeje teekening, gezien hebbe) in *Arguin*, en in meer andre plaatsen vallen.

Onder de *West-Indische* zullen wy de *Kaapze* en *Zuidlandsche*, om dat wy 'er Zoo in West-Indien.

In *Europa* vallen mede zeer fraeje *Hoornen*, en onder de *Europeische* geven wy de voorrang aan die, dewelke in de *Middellandsche-Zee* vallen.

In *Engeland*, als mede op verscheide Eylanden in *West-Indien*, en plaatzen in *Africa*, onder de *Engelschen* behoorende, vind men mede zeer zeldzame *Horenkens*, waar by men dan eindelyk deze en geene soorten, in de *Golf van Frankryk*, in de *Baey van Cadix*, in de *Straat Davids*, en in *Groenland* zelf vallende, wel voegen mag; dog nu alle die soorten zoo net te onderscheiden, of dat ik ieders byzonder *Vaderland* aanwyzen zoude, is my onmogelyk, alzo ik dat van veele niet weet; maar van welke het my bekend is, zal ik het aanhaalen.

Kaap-

Kaapze Hoorns.

Aan *Kaap de goede Hope* heb ik A°. 1705. ten Huize van de Heer *Elzevier*, tweede Perzoon aldaar, een *Doeken-Huyfje* zoo groot, als my noit voorgekomen is, gezien.

Het was veel meer als eene, of weynig minder als twee Hout-voeten lang, en van agteren was de rug, die anders pas een vinger breed is, wel drie vingers breed.

Men had die daar aan Strand gevonden, en daar was een zeer groot gat in geflagen.

De Heer *Elzevier* had ze van een ander, dien ze toebehoorde, laten haalen, om die aan my te toonen, zonder dat ik verder wete, waar die vervaren is.

De Kaapze Alikruyk.

Ik heb 'er twee van.

De Kaapze witte Slek.

Dit zyn de eenige, die van deze Kust bezitte,

Ik heb 'er zeven van deze soort.

Op de Stranden van het *Zuydland* vallen ongemeene fraeje Hoorns, waar van 'er zeker Liefhebber in *Zeeland* veel bezit; dog ik bezit 'er drie van te weten, *Het Zuidlands Trompetje.*

Het is wit van grond; zy zyn met zwarte vlammen, en fracy geteekend;

Ik zal nu de *West-Indische* en *Europeische* soorten, maar zoodanig, als die in myne Laden voorkomen, opnoemen.

De ongetakte Krul-Hoorn, of de Spaansche Hoorn, een soort van Schildpads-staarten

Dit is een Hoorn als een Krul-Hoorn van fatzoen, zonder krullen of takken, met zwarte en witte banden. Deze vallen in de *Baey* van *Cadix*. Ik heb 'er verscheidene van.

Arguinze Krul-Hoorns; zonder Takken, of Krullen.

Van deze zyn 'er verscheidene soorten, van verscheidene verwen, met, en zonder banden, waar van ik 'er verscheidenerley, en ook met Orangie banden, gracuwe, witte, enz: bezitte.

De zwarte Moor met banden.

Van deze soort, vallende op *Curaçao*, heb ik 'er verscheidenerley gebandeerde, met enkele, en dubbele banden, en een met een witte breede band; ook een gracuwe.

De Bastaard-Guineesche Toot.

Van deze, mede op *Curaçao* vallende, heb ik 'er veele, groote, en ook fraeje.

De Soldaat.

Van deze heb ik 'er vier, dog eenen zeer grooten, heerlyk gepaarlemoerd.

Het is een schoone Hoorn, die in zyn eigen couleur glad, en zwart en wit geteckend is, gelykende wel na een groote *Nassauwer*, of *Petola-Hoorn*.

De Knol-Hoorn.

Deze valt op het *Doggerzand*, is geel-agtig, en ook wel wit, zynde 't binnenlyf als een Knol; doch voor met een lange tuyt, agter mede met lange gieren, en knobbels uitlopende.

De West-Indische Trompet.

Deze is van teekening als de *Oost-Indische*; dog korter in een gedrongen. Ik heb 'er een van, en de Heer *Voet* heeft een zeldzame, die *Appelbloezem* is.

De West-Indische gemeene Tepelbak.

Deze is byna als de *Ambonsche*, op de *Plaat* No. XXXI. Letter A.; dog wat ronder, de eene geel-agtig, en de andre bruiner van verw, en een weynig anders van *Tepel*, zonder doorns, of kroon 'er agter aan. Ook zommige zonder *Tepel*.

Zy valt op *Curaçao*, en ik heb 'er een paar van.

De lange ongemeene graeuwe West-Indische Tepelbak.

Deze is veel smaller en langwerpig, met een *Tepeltje*, dog zonder kroon.

Ik heb 'er ook een paar van. Zy vallen mede op *Curaçao*.

Van deze zyn nog andre soorten, en zelf zeer fraeje gevlamde.

De Fransche Bel-Hoorn, of de St. Malosche Hoorn.

Dit is een fraeje dikke Hoorn, wit van grond, met breede roffe vlekken, zynde als een korte in een gedrongen *Triton*, of *Trompet*. Zy vallen in de *Bogt* van *Vrankryk*. Ik heb 'er een paar kleene; en nog een ander veel kleener van.

Den Admiraal der West-Indische geele Boterweggen.

Dit is een geele Hoorn, als de *Harts-Hoorn* van fatzoen; dog de eene is agter plat, en d'andre met een tuitje, beide met veel stippel-banden.

Ik bezit 'er twee af, ieder wat byzonder. Waar zy vallen, weet ik niet.

*De groote gedoornde, of kort-getakte Lap-Hoorn, van de Heer Voet, als een West-Indische my verced.**De graeuwe geknobbelde Lap-Hoorn.*

Hier van heb ik 'er een paar witte, en een geele. Hy valt maar half zoo groot, als de

als de *Ambonsche Lap-Hoorn*. Waar zy vallen, weet ik niet. Agter aan zal nog een groote gedoornde soort volgen.

De Verkens-bek.

Dit is een zeldzaam stuk. Heb 'er maar twee van.

De West-Indische Argus.

Deze is dunner, ook donkerder van grond, en witter van oogen, als de *Oost-Indische*.

Ik heb 'er drie van, die volkomen zyn, en twee afgeslepene; dog een die ongemeen fraey, zeer helder van grond en byzonder wit en groot van vlekken is.

De kleene roode getakte Lap-Hoorn.

Van deze heb ik 'er twee paar zeer fraeje. Zy zyn klein, niet boven een kleene hand groot, en zeer glad op 't lyf. Ook heb ik 'er 2 a 3 paar kleene van.

De West-Indische Rudolphus, of Wydmonder.

Hy is van binnen wyder op, en platter als de *Oost-Indische*, ook is hy aan de eene-zyde wat flauw Orangie; dog van buiten vol zwarte en witte ribben, en na agteren wat geknobbeld. Ik heb 'er drie van.

De geele getakte Lap-Hoorn.

Van deze heb ik 'er een, a twee.

De witte stompe Zwitzers-broek.

Van deze heb ik 'er een paar, en het schynd my toe de zelve te zyn, die in *Rumphius* Rariteit-kamer aangehaald staat in de Plaat No. XXIV. Num. 1.

Ook heb twee zeer groote dito, met langer doorns, als de kleene, en nog een lever-verwige kleiner.

De West-Indische geribde Casket.

Van deze bezit ik 'er twee.

Zy zyn maar een vuift groot, zommige rood, zommige bruin met witte vlekken. Ik heb ze beiden; dog de eene is ongemeen fraey.

In de Rariteit-kamer van de Heer *Rumphius*, is zy aangehaald op de Plaat No. XXIII. by No. 3. en die van No. 2. kenne ik wel; dog heb die niet.

De Bedde-Tyk.

Hier van zyn veelerley soorten, met en zonder takken. Van de eerste heb 'er een, en van de laatste soort drie, de fraeyste van deze soort, bezit de Heer van *Segwaart*, en de Heer de *Koning*; immers ik heb 'er noit beter gezien.

De getakte Snippel-bek.

Van deze heb ik 'er twee, zynde de zelve, die in de Rariteit-kamer, op de Plaat No. 4. voorkomt.

De West-Indische geknobbelde Storm-hoed.

Van deze bezit ik een weergadeloos paar, zeer helder van grond, en vol heldre bruine knobfels.

De gedoornde Snippel-bek.

Van deze, op de zelve Plaat No. XXVI. No. 5. gemeld, bezit ik een groote, en ettelyke andre.

De West-Indische Boere-Jongen.

Deze is korter in een gedrongen als de *Oost-Indische*, en licht-ros van verwe.

Heb een zeldzame met een witte smalle band byna boven aan.

De vleugel-Hoorn, of Kemphaan.

Van deze zyn 'er verscheidenerley; dog heb 'er drie van, die lever-verwig zyn. Ik heb 'er gezien; die uitmuntend, heerlyk, en van een sterke Appelbloezeme verwaren, die wy ook op zyn plaats melden zullen. Agter aan volgd onder de zeldzame nog een ongemeen paar.

De West-Indische Brandaris.

Van deze heb een bruine, en twee gracieuwe, de eene mooy groot.

De West-Indische lever-verwige Brandaris, met veel zwarte banden; een schoon stuk.

Ik bezit 'er een ongemeen stuk van.

De West-Indische gemarmerde Toot.

Dit is een soort van Tooten, zomtyds gemarmerd, zomtyds met spikkels, en ook met groote vlekken. Ik heb 'er vyf verscheidene van.

De West-Indische Kroon-Hoorn.

Heb 'er vier van. Hy is ros van verw, en wit.

Daar zyn ook geele en Orangie-agtige; dog by andre Liefhebbers.

De zeldzame korte gedoornde Snippelbek.

Heb 'er drie van.

Het gekarteld Curaçaos Tuytje.

Heb 'er twee paar van.

De roffe-platte Zee-Appel.

Bezit 'er een paar van.

De Arguinze ongebandeerde Lip-Hoorn.

Heb verscheide van de zelve.

De Arguinze gebandeerde Lip-Hoorn.

Deze is veel kleiner dan de vorige, en wat anders van fatzoen. Ik heb 'er ettelyke van.

Het k'een gespikkeld Arguins Hoorntje.

Heb van deze 'er mede eenige.

Het kleen Arguins Lip-Hoornken.

Van deze heb ik 'er ook eenige.

Her

Het Curaçao's rood-Meyrtje.

Dit valt wat grooter, en wat bruiner, als 't recht roode Meyrtje, waar van mede een paar bezit.

Het Appelbloezem Dadel, of Sipmans-Tootje.

Hier van heb ik 'er twee.

De gladde Spil met tanden; by *Bonanus*, in de III. Classis, N°. 121. te zien.

Hier van bezit ik 'er een paar, en weet 'er nog maar twee paar van. Het een, met nog een grooter soort, heeft de Heer *Francois Kiggelaar*, in 's *Gravenhage* bezeten (dog is nu in 't Cabinet van de Heer van *Segwaart*) en 't ander is op de verkooping van de Heer *Luder* verkogt.

De Purpura, vallende in *Cadix*; my ver-eerd door de Heer *Voet*.

Kinderkens in de Lauren.

Van deze heb ik 'er een paar, my door de Heer *Kiggelaar* gefchonken.

De kleene Moorsche Tulband.

Dit is een moye soort van Alikruiken, of Slekken, die rood, wit, en ook schoon-rood en wit gemarmerd zyn. Ik heb 'er vyf van.

De kleene Moorsche Tempel.

Ik heb 'er vier van, en zy zyn blaauw-agtig; dog de huid is 'er afgetrokken. Anders zyn zy bruin.

Het zeldzaam Midas-Oor.

Van binnen aan de zoom Appezbloefsem. Ik heb 'er twee a drie.

Het verkeerd geel Hoornetje.

Daar zyn 'er ook, die groen zyn.

Een ander vreemd geribd Hoorentje, graeuw-agtig byna als een *Bastaard-Purper-Hoornetje*.

Ik heb 'er een van.

Het West-Indisch klein Storm-hoedje.

Van fatzoen verschild dit niet van 't *Oost-Indisch* klein Storm-hoedje; dog 't heeft, in de plaats van een fyn gebreid netje, grove ribben, die een spierwitten grond uitmaken, en waar op geele vlekken zyn. Ik heb 'er drie, en 't een is zeer klein, en niet grooter, als 't uiterste lid van myn middelste vinger; dog de z andre zyn nog wel eens zoo groot, en zeer fraey.

De Orangie Kuypers-boor.

Ik heb 'er een paar van.

De geele Kuypers-boor.

Ik heb 'er ook een paar van.

De Spier-witte Kuypers-boor.

Ik bezit 'er een paar van, en ik heb die noit by iemand anders, dan by de Heer van *Segwaart*, de Hr. *Voet*, en nog by een Liefhebber, een paar of twee gezien.

De Citroen-geele Doyer.

Ik heb 'er twee van de zelve.

De Orangie Doyer.

Ik heb 'er ook twee van.

De Gemarmelde Doyer.

Ik heb 'er ook twee van.

Bonte Doyers.

Ik heb 'er ettelyke van, en zy vallen op *Curaçao*.

De zeldzame Tol.

Ik heb 'er drie van.

Het groot Buykje.

Een soort van gevlekte Bezoars, van welke ik 'er twee hebbe.

Het geel Beddeken.

Hier van heb ik 'er een paar, van de Heer *Groen* tot *Amsterdam*, gekregen, gelykende zeer wel na de Horen, die men by *Rumphius Tab: XLIX.* by de Letter C. vind.

De kleene Wydmonder.

Ik heb 'er drie paar van.

De blaauwe Knol-Hoorn.

Deze valt op onze Stranden. Heb 'er eenige van.

De geele Doyer.

Deze vallen ook op onze Stranden. Ik heb 'er ook eenige van.

De blaauwe Doyer.

Heb 'er mede eenige, en zy vallen ook op *Schevelingen*.

De Hollandsche Slek.

Van deze heb ik 'er velerley soorten, en van een fraeje teekening.

De vreemde Boeren-Jongen, uit de Baey van Cadix.

Deze is klein, als een kleene Boere-Jongen van gedaante; Ik heb 'er drie byzondere paaren van.

De Karakal.

Deze valt tot *Ceulen*, en heb 'er eenige van; maar daar vallen schoone bruine in de *Middellandze-Zee*, die van onder Appelbloeffsem zyn.

De Heer *la Faillie* in den *Hage* heeft 'er verscheide van, ook heeft 'er de Heer van *Segwaart* een.

542 Verhandeling der WEST: en EUR: ZEE-HORENKENS.

Het Katwyks gebandeerd Tolletje.

Dit is een soort van een dik zeer fraey zwart Orangie, en wit gebandeerd Tuitje, of Tolletje. Ik heb 'er twee van. En 't eene is my vereerd door een vriend, die 't zelf op 't Strand van *Katwyk* gevonden heeft. Het is by *Bonannus* in zyn III. Classis, N°. 66. te zien.

De Heer *Kiggelaar*, (die 'er meer van bezat, gelyk ook de Heer *de Koning* tot *Dordrecht*, die 'er alleen verscheide, en,

zoo meine, vier soorten van heeft) vereerde my 't ander; dog 't zeldzaamste van allen bezit de Heer *Vervel*, Apotheker alhier.

De groene gebandeerde Slek.

Van deze bezit ik 'er een paar, die my de Heer *Schynvoet* vereerd heeft. Zy is ongemeen fraey, en ik heb die by niemand meer, dan by dien Heer, en by den Heer *van Segwaart*, gezien.

VERHANDELING
 DER
 WEST-INDISCHE
 EN
 EUROPEISCHE,
 SCHELLEN,
 OF
 DUBBLETTEN.

West-Indische, of
 Europeische,
 Schellen.

DE *Appelbloezeme Zee-Straal*, of
de groote Tour de Bra.
 Deze, en de volgende heeft
 my de Heer *Albertus Seba*, tot
Amsterdam, vereerd.

De Adama's Dublet.

Dit is een schoone roode Schelp, (als
 een Pofferken) die op *Del Mina* in *Afri-
 ca*, en op *Curaçao*, valt.

De Heer *Seba*, en de Heer *Segveld* in
's Gravenhage, als ook de Heer van *Seg-
 waart*, bezitten 'er eenige van, en ik heb
 'er nu ook een paar roode van, en een
 schoone van een *Gredelyn* verwe, wat na
 't *Appelbloezem* trekkende, die my
 veel geld kost, en die ook zeer zeldzaam is.

De Fransche Quaker.

Dit is een bruine, en kleene Schelp.
 Ik heb 'er een paar van, dat my van de
 Heer *de Koning* vereerd is.

De Violette groote Noord-Kaapze Mossel.

Een ongemeen fraey stuk, waar van een

paar heb. Men noemdze ook wel *Ysland-
 ze Mosselen*; dog de Heer *Voet* bezit nog
 een andre, de *Hitlandze Mossel* genaamd,
 een heerlyk stuk.

De Hollandsche Mossel.

Van deze heb verscheidene fraeije, en
 fraey-geslepene ettelyke paaren.

De kleene Noord-Kaapze Mossel.

Van fatzoen byna als onze, donker van
 verwe; maar veel breeder. Ik heb 'er
 mede een paar van.

De Hollandsche Slyk-Mossel.

Deze is bleek groen, plat-agtig, en
 breed; hebbe 'er eenige van.

Ook is 'er nog een grooter zoort van
 een ander fatzoen, en verw.

De Schevelingze Mossel, of Braad-pan.

Deze is zwaar, dog smal. Ik heb 'er
 eenige van, en drie gepaarlemoerde; en
 een diergelyke, van *Frankfoort* gekomen;
 maar byna de helft grooter; als de gemeene.

De St. Jacobs Schelp, uit de Straat Davids.

Dit is een fraeje geribde roode Schelp, waar van ik een groote door gunst van de Heer Voet, en nog twee andre mede uit zyne hand gekomen, bezit. De kleene zyn van deze de mooyste; dog de grootste heeft de Heer Schynvoet.

De West-Indische Konings-Mantel.

Deze verschild weynig van de Oost-Indische; als dat zy wat lichter van verw is. Ik heb 'er drie van.

De groote Groenlandze Quaker.

Deze is graeuw, geribd, en redelyk

groot. De Heer Voet heeft ze my vereerd.

Het blaeuw Quakertje.

Dit is kleen.

Ik heb 'er maar een van, 't geen my door de Heer Kiggelaar vereerd is.

Het bruin Poffertje.

Hier van heb ik 'er een paar.

Een zeer fraey paar bleek-Purpre Mossels.

Dus bezit ik van de *West-Indische*, of *Europeische Hoorns* maar vyfen zeggig, en van de *Schelpen* elf, een kleen getal, by 't geene andre Liefhebbers bezitten.

VERHANDELING

D E R

ZEE-BOOMEN,

ZEE-BLOEMEN,

En 't geen daar verder toe behoord.

Van de Zee-Boomen, enz:

TOt de Kraam der *Zee-Hoornkens*, behooren mede de *Zee-Boomen*, *Zee-Bloemen*, en diergelyke andere zeldzaamheden, die de *Zee* al mede voortbrengd. En daarom verwonderd het my zeer, dat de Heer Rumphius in zyn Rariteit-kamer niet zoo uitvoerig daar van, als wel van de *Zee-Hoornkens*, spreekt, aangezien hy een schoone *Zee-thuin* had, op de welke ik in myn jonge Jaaren, na dat pas in *Amboina* gekomen was, een Gedicht gemaakt heb.

Ik zal dan maar kortelyk noemen, wat voor *Zee-Boomen* ik nu nog bezitte, die ik uit *Amboina* medegebragt hebbe, ofte die hier, mynes wetens, vallen.

De groote breede zwarte, ongetakte Zee-Boomen.

Deze vertoond zich als een zeer groote Waejer, met alle zyn Leden aan een. Hier van bezit ik 'er vier zeer fraeje,

die ongemeen groot zyn, en een van de zelve is zoo groot, als een Thee-tafel, geweest, toen ik die eerst kreeg; dog door 't vervoeren nu en dan heeft hy zeer veel geleden.

De groote zwarte Akarbakâr, of Zee-Boom met takken.

Hier van heb ik twee kleene, en bezit takken van de groote, zynde fraeje vercierde-Rottings, en een 'er van heb ik in *Indien* voor myn Rotting gebruikt. Het is een Coraalagtige stoffe, hoewel het ten deelen ook Hout is, dat met det tyd Coraal, of Steen werd.

De kleene breede zwarte Zee-Boom.

Van deze soort heb ik 'er vier, en daar van twee met Steene Zee-bloemen.

Ook vertoone van die soort een nette afteekening by de Letter AA; in de Plaat No. 51. gemerkt, gelyk men die van de Meer-

ZEE-BOOMEN, ZEE-BLOEMEN, enz. 545

Meermin, en eenige andre Zee-Dieren, in de Plaat N°. 52. ziet; dog nooit zag ik hier een zeldzamer van, dan by de Heer van Segwaart.

Hier is nog een soort, die op Steenagtige Bergen ontrent de Zee-kant, en aldus op 't Land, en niet in Zee, groeid, werdende daarom de Berg-Acarbahâr genaamd; dog kenne dat niet, als uit verhaal der Inlanders.

De graeuw-agtige, of Afcb-verwige Zee-Boom.

Van deze heb ik 'er een, met een Moer-Nagel van Steen, en nog een lang gewasch 'er by. En van deze soort nog een met een klein Appelbloezem Zee-Boompje, en nog een ander gewasch daar by.

De Koper-agtige Zee-Boom.

Heb 'er twee van, even eens van verw, als Koper, of Metaal, en een met een Hanekam 'er in.

Hier onder schynd de Goude Acarbahâr te behooren, waar van hier na breedër.

De zwarte Basta Zee-Waejër.

Van deze heb ik 'er nu geen. Deze zyn zeer dicht, dik, en egter doorzigtig, gelykende wel een rouw-Wayer.

De roode Zee-Boom.

Hier van heb ik 'er een; maar daarvalt een gladder en beter Coraalagtige soort in de *Middelandsche-Zee*, en ook in 't *roode Meyr*.

De witte Acarbahâr, of Zee-Boom.

Deze is wit geribd, bestaande uit kleene takken het voorste van een pink dik, en ook dikker, met verscheide zwarte banden aan ieder Tak.

Van deze zoorte heb nu geen eene Boom; maar heb 'er nog een groot dik stuk van, en ook een stuk van de gladde witte Acarbahâr, alzo het beide in de Geneeskunde gebruikt werd.

Ik vertoon deze Boom, by de Letters A:A:A: in de Plaat N°. 51.

Daar is nog een dunne soort van graeuw Acarbahâr, als of 't roode Ryskens waren; dog kenne die niet, gelyk mede die soort, die wel na Heide gelykt; dog wel de Goude Acarbahâr, en moet zeggen, dat die zeer fraey gehad hebbe, even eens als een Goude Rosmaryn Tak, die wel een voet lang, en twee duimen breed was.

Het gedraeid Storm-touw.

Hier van heb ik 'er een, dat fraey is, op zyn Klipje.

Ook geve een afteekening van 'dit *Tali Aros*, zoo als 't in zyne bogten zig ver- toond, by de Letter B: B: in de Plaat N°. 51.

Het recht Stroom-touw.

Hier van heb 'er twee aan een Steen.

De Spek-steene Akarbahâr.

Deze heb nu niet; maar heb 'er verscheide van gezien, hier in *Amboina* gevallen, die 'ereven eens, als de witte Speksteen uit zagen, en die half Appelbloesem, en half wit, waren, en een, dat ten deelen nog zwart, en een, daar honderd Ryksdaalders voor geboden was.

Kleene Zee-Boomkens op Klipkens, met zeer witte Zee-Bloemen 'er op.

Hier van heb ik 'er vier; en nog een zeldzame Bloem op een Klipje.

In *Amboina* vallen wat voor by de Galg-
hoek ook veel *Zee-Bloemen*, anders genaamd. Zee-
Bloemen

De Zee-Amaranthus, of de Zee-Bloem.

Ik heb 'er van deze verscheide zeer schoone, zoo op een Steen, als buiten de zelve, groote, en kleene; en ook wel andre Steenen met de zelve, zoo als zy eerst beginnen.

Ik vertoone die *Amaranthus*, by de Letters C: C: in de Plaat N°. 51.

Kraal-Boomkens op Steenen.

Van deze bezit ik 'er zes fraeje, en ver- toone 't fatzoen van zoo een Boomken by Letter D: D: in de Plaat N°. 51.

Zee-Kool.

Van deze heb ik twee jonge Kooltjens.

Zee-Handschoenen.

Die ik zeer fraey gehad hebbe, hoe- wel 'er nog iets van bezit.

Een Steene zeldzame Harten Hoorn.

Dit weergadeloos stuk bezit ik, en heb het nooit meer gezien. Onder is de Steen of hy van Koper was, en boven is de Hoorn zelf uit fyne doornkens bestaande, die nogtans breede takken, als was het de Hoorn van een groot Hert, maken.

Neptunus-Muts.

Van deze heb een groote schoone wel eer gehad.

De West-Indische Zee-Boom.

Deze is geel en Purper. Heb 'er verscheide kleene van, van welke zommige alleen op zig zelve, andere by andre Boomkens, of Steene gewasschen, en ook eenige als een Fontange op Schelpen, gegroeid zyn.

Deze zyn onder de vorige reeds geteld.

De Zee-Calappus-Noot, of de Calappa Maldiva.

Waar van ik 'er een bezitte, diens af- teekening, by de Letters E: E: vertoone, in de Plaat N°. 51.

Deze is een heerlyk tegen-gift, en voor eene Noot is op *Macasser* wel 400 Ryksd. betaald.

En Keyzer *Rudolf* de tweede bood te vergeefs 4000 Guld. voor eene Noot, die toen onder de Erfgenamen van de *Wolferts* (Nazaaten van *Wolfert Hermanszen*, een *Hollands Zee-voogd*, die *Don Andrea Hurtado de Mendosa* voor *Bantam* A°. 1602. zoo kloekmoedig geflagen, endeze Noot van een *Pangerang* tot een geschenk van dankbaarheid bekomen had) maar alleen berustende, en de eenigste, die toen in *Europa* bekend was.

Zy valt in de *Maldivas*, en ook elders.

Daar is nog een kleener soort van *Zee-Calappus-Noot*, ontrent als een *Kastanie* van groote; dog kenne die niet.

Steene ronde Makronnen.

Van deze heb ik 'er twee a drie. Zy zyn wit, en vol fyne groeven.

Steene Padde-stoelen, of de *Fungus Marinus Saxeus*.

Hier af heb 'er nog een.

Rood Strand-Coraal.

Dit zyn geen Boomen; maar stukken vol pypkens; die op *Larike* ontrent het *Zuiker-broodje*, een groote spitze *Klip*, vallen, en die men met het recht *glad Coraal* niet vermengen moet.

Zee-Baſta.

Van welke nu niets bezit; alzoo alles 'er van weg vereerd hebbe.

Zee-Netjes.

Waar van 'er nog een hebbe.

Suikre Kollen.

Ik heb 'er groote, en ook kleene. De kleene vallen in *Amboina*; dog waar de groote vallen, weet ik niet.

Zee-Nagelen.

Van deze heb ik 'er verscheide fraeije bezeten; dog hebbe 'er nog maar eenige van, en ook een *Steene Moer-Nagel*.

Versteende
Dingen.

Men ziet nu en dan ook versteende dingen. Ik bezit daar van.

Het wandelend Huis.

Deze *Hoorn* vind ik by *Rumphius* niet, en ondertusschen is het een zeldzaam stuk. Hy heeft een geheel *Steenen-huis* op zyn lyf, dat hy overal mede voerd.

Ik heb 'er twee van.

Versteend Hout.

Waar van een stuk bezit.

Twee aan een versteende *Zilver-Moëden*. Welke ik hebbe.

Den Amiantbus.

Een groene wol-agtige *Steen*, zeer zeldzaam; en van welke de ouden het onverbrandbaar *Linnen* maakten. Heb 'er zeer weinig van.

Behalven de hier aangehaalde *West-Indische* of *Europeische Zee-Hoornkens*, *Schelpen*, en andre zeldzaamheden der *Zee*, bezitten de Liefhebbers hedendaags in hunne *Cabinetten* een veel grooter getal, die 't my onmogelyk is, om alle op te noemen, behalven dat 'er veel van in de *Werken* van *Philippus Bonannus*, *Lister*, en meer andre, van welke wy nader spreken zullen, zeer wel geteekend kunnen werden gezien.

Zommige *Menschen* zyn zeer verwonderd, hoe men zoo dwaas zyn, of wat men 'er aangenaams in vinden mag, om 'er zyn tyd mede door te brengen.

Wy zullen hier op niet anders antwoorden, dan met het bekend *Latynsch* *Spreek-woord*, *Ignoti nulla Cupido*, dat is, dat men geen liefde, voor 't geen men niet kend, heeft. Heeft *God*, die groote en wyze *Konstenaar*, zich willen bezig houden met deze kleinigheden te scheppen; men moet niet meinen, dat het dwaasheid is zich daar in te verlustigen: want men heeft immers zoo veel stof van verwondering over die kleine, als over de grootste dingen.

Het moet ook zulken slegten *Liefhebbery* niet zyn, waar mede zoo veel wyze en groote *Mannen* in de *Wereld*, al van ouds her, hun tyd versleten hebben.

De *Grieksche Dichter Homerus* spreekt in zyn *Odyss*: van het *Hol* of de *Rots* van de *Godin Calypso*, met *Zee-Hoornkens* opgeciërd. Dierhalven zyn zy dan toen al bekend, en van opmerking geweest.

Athenæus, en vooral *Aristoteles*, *Ælianus*, *Suidas*, de groote *Cicero*, de vermaarde *Navorscher* van alles, wat de *Nature* zeldzaams gaf, *Plinius*, *Horatius*, *Strabo*, *Ennius*, en meer andere onder de ouden, hebben zich daar mede niet alleen opgehouden; maar zommigen hebben al zeer uitvoerig, hoewel andre 'er maar stuks-wyze over geschreven, onder welke *Aristoteles*, en *Plinius*, uitmunten, niet tegenstaande hun *Schryven* by de netter *Werken* van *Rumphius*, en *Bonannus*, niet kan vergeleken werden.

Ovidius zegt in het 2de Boek, en de II van zyn *Minnedigten*, zullende op *Zee* gaan:

Nec Medius tenues conchas, pictosve lapillos.

Pontus habet bibuli littoris illa mora est.

Dat is: Na onze *Vertalinge*.

By wie men meer *Uitlandſche Hoorns* afgebeeld zien kan.

Oudheid van deze *Liefhebbery*.

Naamen der oude *Liefhebbers*.

In't

In 't midden van de Zee ziet men geen dunne Horens, Geen Pikkelen, nog van de fraeje Keijen Torens.

Men heeft die maar alleen aan het bekabbelde Strand.

Dus ziet men dat deze Dichter al mede van de Hoorns kennis moet gehad hebben; dog had hy de *Gorita*, of het *Doeken-buyfje*, (een Hoorn, van welke de Menschen de Zeyl-konst leerden) gekend, zou hy dit niet gezegt hebben, alzo die Hoorn zyne *Corinna* in 't midden van de Zee zeer licht had kunnen ontmoeten, behalven dat veel andre Hoorns alleen midden in de diepte der Zee gevangen, en met Bobbers, of Visch-Fuiken, op drie a vier honderd vadem diepte opgehaald werden.

Hy spreekt ook elders van Schelpen, die hy op 't Land had zien leggen, en van Ankers, op de toppen der Bergen gevonden.

Ook zegt *Cicero* in zyn *Brieven van den Redenaar*, en *Valerius Maximus*, lib. 8. cap. 8. Dat *Publius Scipio Æmilianus*, de *Numantiner*, met zyn goede Vriend, *C. Lelius*, een *Roomfch* Raatsheer, gewoon was ontrent de Steden *Cajeta*, en *Laurentum*, aan Strand te gaan, om Schelpen, en Navelen te zoeken.

Suetonius cap. 46. en *Sextus Aurelius Victor*, teekenen aan, dat den Keizer *C. Caligula* zyn Krygsmagt op den Oever ontrent de middelste mond van den *Rhyn* in slag-ordre gesteld hebbende, de Soldaaten belaste, in plaats van te vegten, Schelpen, en Kinkhorens in hunne Boezemen, en Helmetten, te verzamelen, keurende dien Krygsbuit van de groote Zee weerdig, om die op 't *Roomfch Capitolium*, en in 's Keizers Hof, tot een zonderling Cieraad op te sluiten.

Wat *Aristoteles*, en *Plinius*, over verscheide van deze Zee-Hoornkens geschreven hebben, kunnen de nieuwserige in hunne Werken nazien. Gelyk de eerste op 't verzoek van *Alexander de Groot* zyn *Historie der Dieren*, (die met het Reyzen, en navorschen van alles zoo veel Schatten aan dien Vorst gekost heeft) ondernam, alzo is 't zeker, dat wy door beider dood veel van dat Werk in zyne volmaaktheid verloren hebben. *Plinius* heeft over de 160. soorten opgeteld; maar de zelve vry verward beschreven, hoewel hy van verscheidene Hoorns in 't gemein zeer fraeije dingen ter nedergesteld.

De later tyd heeft geen minder Liefhebbers gegeven;

En der Latere. Onder deze tellen wy *Galenus*, *Avicenna*, (eigentlyk *Aboe il Sina* genaamd) *Dioscorides*, *Mutianus*, *Jacobus Bontius*,

Carolus Clufius, *Bellonius*, *Rondeletius*, *Conradus Gesnerus*, *Aldrovandus*, *Bochartus*, *Franciscus Pyrard*, *Robbertus Constantinus*, *Alcasuina*, en *Nicolaus Nirepeticus*; Alle welke over de Hoornen en Schelpen, en zommige maar over de Reukwerken, van hare dekzels gemaakt, geschreven hebben; de voornaamste waren *Gesnerus*, en *Aldrovandus*, hoewel die dat mede maar stuks-wyze gedaan hebben.

In de voorleden Eeuw hebben hier over ook geschreven *Fabius Collonna* diens Werk A°. 1616. te *Romen* is gedrukt; dog de Hoorns, door hem in Prent verbeeld, zyn weinig in getal, en niet veel byzonders. Men moet dit echter, na die tyd, als een van de beste pryzen.

A°. 1660. (of wat eer) kwam 't Werk van *Jonston* uit, waar in mede over eenige, dog maar gemeene Hoorns word gehandelt.

Ik vind by hem agt Platen, zeer net deze en geene Hoorns afbeeldende.

Op de eerste *Tab. X.* gemerkt, vinde de *Nautilus*, en zyn Visch, ofte den *Polypus*, de *Purpura*, de gedoornde en de ongedoornde, 't *Buccinum*, of de Kinkhoorn, zynde in gedaante, gelyk ook zyn *Strombus*, een soort van *Trompetten*, de *Murex Aculeatus*, of de gedoornde Purper-dog eigentlyk een soort van een kleene *Lap-Hoorn*, en dan een geribde *Olie-Hoorn*.

Op *Tab. XI.* komen nog vier byzondere soorten van *Murices*, verscheide *Turbines*, of kleene *Hoornkens* met veel gieren (en daar onder al fraeije) eenige *Trochi*, of *Tollen* (onder welke zyn groote *Tol* met fraeije knobbeltjes in zeven reyen voorzien is) en die groot en klein, ook eenige *Slekken*, of *Wervel-Hoorns*, of *Perspectiven*, en ettelyke *Alikruiken*, of soorten van *Doyers*, dog de fraeyste van alle de Hoorns op dat blad is zyn groote *Turbo*, zynde een lange Hoorn met veel gieren agter, als een dunne *Trompet*, voor aan dik, en met een wyden en scherpen bek; onder welke Hoorns hy ook twee langwerpige Schelpen van weinig belang mengd.

Tab. XII. komen voor verscheide *Cochleæ*, of *Slekken*, mitgaders drie a vier zeldzame Hoorns, die ik niet kenne, zommige byna als de *Moorsche Tempel*, andre als de *Sattyne Rollen*, of *Dadels*, die hy al mede, zeer verward, *Slekken* noemd, waar by hy ook eenige *Zee-Appels*, en iets meer, tot die soort behorende, voegd.

De eerste Hoorn op dat blad, die hy zyn geribde of geployde en genavelde *Slek* noemd, is de fraeyste; dog kenne die niet.

Tab. XIII. verbeeldt ons mede eenige *Zee-Appels*, en Schelpen, als de *Paarlemoer-Schelp*, tot zeven a agt stuks toe, die

niet

niet kenne, meest ronde, als de *Quakers*, van gedaante, zommige geschubd, andre genageld, en eenige geribd, alsook twee lange, en een *Holster* of groote *Ham-Dublet*.

Tab. XIV. Doet ons zien eenige *Chamae*, of *Gapers*, *Oesters*, slechte *Lazarusklappen*, en vier a vyf soorten van kleene *St. Jacobs Schelpen*, onder welke 'er twee a drie fraey geteekend, en geribd zyn.

Tab. XV. Vertoond ons eenige *Mosselen*, *Quakers*, *Zee-Pokken*, *Navels*, en *Orgel-pypen*.

Tab. XV. Leverd uit verscheide soorten van *Holsters*, of *Ham-Dubletten*, tot agt stuks toe, en vyf a zes *Patellæ*, of *Klip-Klevers*, anders ook wel *Lampjes* genaamd.

Tab. XVI. Vervolgd nog met drie *Patellæ*, waar onder die van *Cyprus* fraey, en dik geribd, en ook een ongeribd is. Men heeft daar op ook van het *Zee-Oor*, of de *Maloli-Ooren*, twee soorten, als mede eenige *Porcellana's*, of *Klip-Hoorns*, en *Cauri's*; dog de beste is de *Concha Perfica*, zynde een dikke *Dadel*; maar deze, en de *Porcellana's*, noemd hy zeer kwalijk *Conchas*, dat *Mosselen*, of *Dubletten* zyn.

Hy vertoond hier ook eenige *Slangetjes-Hoornen*, die versteend zyn.

En daar hebt gy alles, dat ons *Jonston* van deze geringe soorten, nog zeer verward, vertoond.

Ao. 1665. Schreef *Rochefort* in zyne *Historie der Antilles*, ook over agt a thien Hoornen; dog van weinig belang.

Ao. 1685. en 1686. (of wat eer aangezien *Bonannus* al van hem weet te spreken) heeft *Martinus Lister*, een Engelsman, zyne *Historia Conchyliorum* uitgegeven, een zeer fraey Werk; dog maar in Plaat, zonder eenige beschryving, (zoo verre ik die gezien heb, en bezit) dan alleen met byvoeging der plaatzen, waar zy vallen. Hy vertoond daar in een getal van duizend agt en negentig Hoornen of Schelpen, dat zeer veel is.

Jacobus Petiver, een *Londens* Apotheker, of Drogist, en Lid van het Koninklyke Gezelschap aldaar, heeft Ao. 1702. mede een Werk laten uitgaan, dat hy *Gazophylacium Naturæ*, of *Schatkamer der Nature*, noemd, waar in verscheide Hoorns, enz. zeer fraey gesneden vertoond werden; maar mede zonder beschryving; hoewel met aanwyzing, van waar hy die bekomen heeft, en na myn gedagten vry wat verward, en zonder eenige ordre, aangezien dien Heer *Planten*, *Visschen*, *Capellen*, *Hoorns*, *Penningen*, *Gesteenten*, enz. alles onder een vertoond. Ook heeft hy (immers zoo verre de bladen aangaat, die ik gezien heb, alzo die van *Tab. XX.* tot *Tab. LI.*, ontbraken) zeer wei-

nig Hoorns 'er onder, en onder de zelve geen stukken van naam.

Dus spreekt men ook met lof van *Job. Woodward*, *P. Boccone*, *N. Steno*, *Jac. Grandins*, en *Morton*.

Veel heerlyker en uitvoeriger is het Werk van den *Jezuit Philippus Bonannus*, Bonannus Werk. *Recreatio Mentis & Oculi*, of verlustiging des verstands, en der oogen, voor de naeuwkeurige Navorschers van de Schaal-Dieren. Dit is Ao. 1684. te *Romen* gedrukt vol keurlyke Plaatzen, en met een zeer nette beschryving van zyne Hoornkens en Schelpen, in 't *Latyn*, en in 't *Italiaansch*, voorzien. Het beste Werk dat tot dezen tyd toe gemaakt was.

Hy geeft ons een nette en kortefchets van zyn Werk, waar by men zien kan, waar over hy al spreekt. Hy verdeeld het in vier Deelen.

In het eerste toond hy, dat deze Liefhebbery der Zee-Hoornkens zoo slegt, en Kinderlyk niet is, als zommige zig verbeelden; maar dat zy zeer veel nuttigheden uitleverd.

In het tweede Deel beschryft hy de naamen, gedaanten, de verwen ofte couleuren der Hoorns, mitsgaders de plaatzen, waar zy vallen; dog veel beter had hy gedaan, indien hy, (gelyk in 't Werk van de Heer *Rumphius* geschied is) zyne Plaatzen by een zeker getal Hoornkens, die hy beschreef, vervolgens verdeeld, en 'er die zoo bygevoegd had.

In het derde Deel steld hy ontrent veertig fraeije zaaken tot de Hoornkens behoorende, voor, en lost de zwaarigheden, die zig daar ontrent opdoen, op; toonende onder andre, dat de *Peerlen* in de *Peerl-Schelp*, niet van den dauw, als de *Kinderen* der zelve, gelyk *Plinius* met veele geloofde, maar door een natuurlyk gebrek, en een ziekte, die *Visshen* eigen, voortkomen.

In het vierde Deel geeft hy ons een zeer fraeije, en nette afbeelding, van vyf honderd zes en twintig Hoorns, of Schelpen, (waar onder 'er egter verscheide van onder en van boven vertoond werden, en dus dubbeld voorkomen,) die hy in 't tweede Deel beschreven had.

Hy verdeeltze in Hoorns, of een-Schalige, en in Schelpen, ofte twee-Schalige, die anders om dat zy dubbeld zyn, zeer wel *Dubletten* genaamd werden.

Hy vertoond de zelve in drie Classen, of ordres, in welkers eerste men twintig soorten een-Schalige, of Hoorns, ontmoet.

In de twee Classis ziet men honderd Schelpen, en in de derde vierhonderd zes Hoorns, onder welke 'er veel, die wy reeds beschreven hebben, maar ook zeer veele komen, die niet kenne, en ook veele,

veele, die by geen Liefhebbers ontmoet hebbe; dog heb egter ook eenige der zelve by dezen en geenen gezien.

Om dat nu deze neerftige Man wel 't best en uitvoerigt over deze ftof gehandelt heeft, en om dat zyn Werk zeer weinig te bekomen is, zal ik hier ook een korte fchets van de zoorten, over welke hy spreekt, en die hy ons in Plaat vertoond, volgens hare Num. inlassen.

De I. Classis.

- No.
- 1 { Is de *Papedo*- of de *Paarlemoer-Hoorn*, by ons bekend.
  - 2 {
  - 3 {
  - 4 { Zyn verscheide *Patelle*, *Lampjes*, of *Klip-Kleever*s.
  - 5 {
  - 6 {
  - 7 {
  - 8 { De grove en fyne *Olifants-Tand*.
  - 9 {
  - 10 { Is de groote ronde *Paarlemoer-Schelp*,
  - 11 { of 't *Maloli's-Oor*, 't *Zee-Oor*, die hy onder en boven vertoond.
  - 12 De *Sots-Kap*.
  - 13 Het *Doeken-huyfje*; dog klein.
  - 14 { Eenige *Balani*, *Zee-Druyven*, of
  - 15 { *Zee-Pokken*.
  - 16 Het *Doods-Hoofd*.
  - 17 De *Moorze Tulband* met pennen, het *Wyfje*.
  - 18 *Dito* zonder pennen, en de rechte, of 't *Manneken*.
  - 19 Een andre *Zee-Appel*.
  - 20 Eenige Steene *Wormen*, of *Slangtjes*, waar van hy drie a vier zoorten vertoond, en ook nog een soort van *Pokken*.

De II. Classis.

- No.
- 1 De *Peerl-Schelp*.
  - 2 Dit gelyken eenige *Zee-Vrugtjens* aan een steeltje, met eenige *Doyers* 'er aan.
  - 3 { Groote *St. Jacobs Schelpen*, of *Bonte-Mantels*. In de *Orcades* vallende.
  - 4 {
  - 5 { Andre zoorten van dien, waar onder
  - 6 { ook *Konings-Mantels*, *Wy-Tasfchen*, en een groote No. 8. vallende op de *Kuft* van *Vrankryk*, rood, en ook geel van verw.
  - 7 {
  - 8 {
  - 9 {
  - 10 {
  - 11 { Deze geel met zwarte stippen.
  - 12 { Deze een *Wy-Tasch*.
  - 13 { Andre zeer fraaije zoorten van dien, met zwarte banden, en roode stippels.
  - 14 { Deze met witte ribben en zwarte stippels, en met roode geele 'er tusschen.

III. DEEL.

- No.
- 15 Dit een andre soort van *Konings-Mantels*, met drie banden.
  - 16 Dit is een *Roos-verwige* met vier witte overlangze banden.
  - 17 Een *Persiaansche Mossel*, lang en plat aan de eene kant uitlopende.
  - 18 De *Coraal-Dubblot* met knobbels 'er op, vallende in de *Aegeische Zee*, by *Carien*; zynde een soort van *Nagel-Schelp*, dog van gedaante als de *Cartageensche* byna.
  - 19 Een *Castanie-bruine Mossel*, die niet kenne.
  - 20 Een *Oester* of witte slegte *Lazarus-klap*; met dunne doorns.
  - 21 { Andre diergelyke dog van andre ver-
  - 22 { wen, als rood, en wit gemengd.
  - 23 { *Holsters*, of *Ham-Dubblen*, met
  - 24 { doorns.
  - 25 Een langagtig *Peerdevootje*, of wel een langwerpige *Nagel-Schelp*, vallende in de *Golf* van *Vrankryk*.
  - 26 Een andre van de zelve soort.
  - 27 Een *Steen*, waar aan de *Pokken* groejen.
  - 28 {
  - 29 { Eenige *Mosselen*.
  - 30 {
  - 31 Dit is een *Hoorn*, die by de *Dubblen* niet t'huisbehoord; zynde als een *Papedo*- of *Paarlemoer-Hoorn*, wit van verw, in *Italien* vallende.
  - 33 { Kleene *Navel-Hoornkens*, bruin
  - 34 { of zwartagtig van verw, vallende in de *Middelandsche Zee*.
  - 35 { Langwerpige *Schelpen*, als de *Bac-*
  - 36 { *assam-Schelp*, zommige getraliet,
  - 37 { of genet, ook geel, en ook rood
  - 38 { van verw, kenne die niet, zy vallen in *Portugal*.
  - 39 De *Zee-Noot*, zynde een geribd *Pofferijsje*, vallende in de *Fonische Zee*.
  - 40 { *Mosselen*, die niet kenne, dog byna
  - 41 { als onze *Schevelingze*.
  - 42 Een gemeene kleene *Bacassam-Schelp* van *Ambon*.
  - 43 Het *Ternataans Letter-Schelpje*, of onze kleene *Tour de Bra*.
  - 44 Een ander klein geribd *Schelpje*, als een *Navel-Schelp*.
  - 45 Een andre soort van dito.
  - 46 Een klein *Letter-Schelpje*, byna als No. 43.
  - 47 Een bekende *Ambonsche* blaauwe *Bacassam-Schelp*, met witte streepen.
  - 48 Een soort van *Poffers*, of een *Chama Lewis* van *Rondelotius*.
  - 49 Een geel *Hartje* zonde, tanden.
  - 50 Ook een klein *Kwakertje*.
  - 51 {
  - 52 { *Kwakers*, die niet kenne.
  - 53 {

A a a a

54 De

- No.
- 54 De Ruigs ydel-geribde *Kwaker* van *Rondeletius*.
- 55 Een diergelyke, wat dicht-geribd.
- 56 Een *Chama*, of *Gaper*, een soort van platte *Nagel-Schelpen*, vallende in *Middelandsche Zee*.
- 57 De *Orgel-pyp*.
- 58 Het *Vogeltje*.
- 59 Een andre gladde *Gaper*, de *Chama Glycemerydes* genaamd.
- 60 { Een soort van *Landschapjens*, of de
- 61 { *Griekze A Dubbet*, voor aan getand. Yder byzonder van teekening.
- 62 Een diergelyke van een Goud-verw, met een witte Ster-vlek agter aan, en voor aan fyn van banden.
- 63 Een Dubbet, die gebandeerd, op 't lyf met tandjes is, donker-geel van verw, van gedaante als een groote *Konings-Mantel*, in de *Baey* van *Cadix* vallende.
- 64 { Fraey gebandeerde *Kwakers*, geteekend als Loos-dubbetten, met
- 65 { bruine en geele banden.
- 66 {
- 67 { Kleine *Strik-dubbetten*, of *Letter-*
- 68 { *Schelpen*. Deze vallen op de Stranden van *Napels*. De eene heeft twee banden, met tenten 'er tusschen beiden, en de andre vyf, met een gewolkte teekening 'er tusschen beiden.
- 69 Een soort van fyn geribde *Labaaren*, met drie fyne dwars-banden, voor twee, en agter aan een.
- 70 De witte stompe *Nagel-Schelp*.
- 71 { Twee geribde kleene *Schelpen*, die
- 72 { niet kenne.
- 73 Een *Toscaansche Schelp*, een soort van een *bastaart-Arkje*.
- 74 Een *Indische* geribde, dog my onbekende, kleene *Schelp*.
- 75 Een Citroen-geele en Purperagtige *Navel-Schelp*, vallende in *Portugal*.
- 76 Een grooter *Navel Schelp*, gelykende wel wat na de *Batavische Navel-Schelp*, die veel grooter en dieper geribd is, dan de gemeene *Navel-Schelp*.
- 77 De lange *Mossel* van *Rondeletius* met vier overlange-banden, en twee breedte witte dwars-banden, gelykende wel wat na de groote *Tour de Bra*; dog sterk genet, of getraliet.
- 78 { Twee soorten van *Bacassam-Schelpen* (ende met Mosch of hair)
- 79 { ontrent *Sicilien* vallende.
- 80 Een soort van *Wafel-Yzers*, of van *Tygers-tongen*, vallende te *Tarante*.
- 81 { Ons *Peerde-voetje* of *Lampje*; dat
- 82 { hy van agteren, en van boven ver-toond.
- No.
- 83 { Stompe *Nagel-Schelpen* met breedte
- 84 { ribben.
- 85 Een *Kwaker* met witte en bruine breedte banden, vallende in de *Baey* van *Cadix*.
- 86 Een soort van kleene gebandeerde, hoog- of dik-geribde *Nagel-Schelpjes*, met eenige tandjes ter zyden, en tot over de helft gebandeert van voren af, na agter toe.
- 87 Een Dubbet, die ik niet ken.
- 88 Een *Offen-bert*, een soort van groote *Hartjes* zonder tanden; dog my onbekend.
- 89 Een Dubbet, byna als een fyne *Cartageenze*.
- 90 Dit gelykt een dik-geribde *bonte-Mantel*, zonder Ooren.
- 91 { Dit zyn mede byzondere soorten van
- 92 { *bonte-Mantels*, die agter aan rond,
- 93 { zommige met twee andre met
- 94 { meer banden, en zommige dik van ribben, zyn.
- 95 Is een *Cartageensche* met nagelkens.
- 96 Dit is een zeldzame *Schelp* uit de *Bogt* van *Vrankryk*, of te *Marzeille* vallende, hebbende veel reyen met korte nagels tot halver weg toe, even eens als de *Holsters*.
- 97 Een kleene dik-geribde en gedoornde *Schelp*, met reyen 'er op, die niet kenne; zynde een soort van *Venus-Hoorn* met tanden ter zyden.
- 98 Een *Zee-Noot*, byna als een dubbel *Hartje*, vol groote zwarte spikkels op een witte grond, of als een soort van *Aardbeijen*.
- 99 Een soort van kleene *Kwakers*, die niet kenne.
- 100 Een groote *Zee-Noot*. Van fatzoen als No. 98; dog met dwars-banden, en zonder zwarte spikkels.

De III. Classis.

Handelende van de soort van *Een-schalige*, ofte *Hoorns*, die men de *Turbinate*, of *Tol-agtige* noemd, gelyk de I. Classis over de niet *Tol-agtige* gehandeld heeft.

No.

- 1 De gebandeerde *Tepel-bak*, met twee banden van zwarte blokjes; gelyk ik 'er een heb, en met een kroon agter.
- 2 Een dito zonder kroon, en byna zonder *Tepel*, een *West-Indische*, of ook een *Aroësche*, daar zy ook zoo vallen.
- 3 Gelykt wel een gevlekt *Kivits-Ey*; dog ken

- N^o. kenne het niet. Deze zou op onze Stranden, en ook in *Sicilien*, vallen.
- 4 Een soort van ydel-gespikkelde *Doyers*, die niet kenne; zy is wat grooter, als de *Saraffa-Hoorn*.
- 5 Een *Slekke*, als de *Hierlandsche*.
- 6 Een klein glad *Vleermuisje*, of een wilde *Musycq* zonder takken.
- 7 Een *Doyer*, of *Slekke-Hoorn* uit 't troode *Meir*.
- 8 Een dito gevlamd, tot half wegen toe breed, en agteraan smal gevlamd; dog kenne die *Hoorn* niet. Het gelyk wel een zoompje.
- 9 Een gladde *Petool-Hoorn*, van groote als de *Soldaat*; dog byna zonder teekening.
- 10 De wilde *Musycb-Hoorn*, zonder takken, en gemarmerd.
- 11 Een zeldzame *Zilver-mond*, met 3 a 4 dikke dwars-ribben; kenne die niet.
- 12 Een andre soort.
- 13 Een andre soort, byna als de *Moorsche Tempel*.
- 14 De *Dekzels* der zelve.
- 15 De *Vyg*, of *Luyt*.
- 16 De kleene geribde *Olie-Hoorn*, en met vlekken.
- 17 Een andre soort.
- 18 De gemeene *Olie-Hoorn*, met de dikke Lip, en Zout-korls.
- 19 Een soort van *Sproetjes*; dog nog wat anders.
- 20 Kenne deze in 't geheel niet; ook is die niet wel afgebeeld.
- 21 { Een dik-lippige *Olie-Hoorn*, zonder Zout-korls.
- 22 { Een dito, dito mede zonder vlekken, vallende in *Spanjen*.
- 23 Een *Trommel-Schroef*, die glad is.
- 24 Een dito grooter van gladde bogten.
- 25 De groote geribde en gebandeerde *Olie-Hoorn*, met vlekken; dog wat vlakker van agteren, als de onze.
- 26 Een andre met groote dikke Ribben, zonder vlekken.
- 27 Een schoone groote *Wervel-Slek*, of *Navel-Slek*, met een fraaijen zwarten en witten breedten buiten-zoom. Het is een *Indische*; dog kenne die niet; of 't moest de gemeene zyn.
- 28 Dit is waarfchynelyk een diergelyke soort; zoo 't niet de zelve van boven is.
- 22 { En groote gewaterde schoone *Doyers*, die zwart van breede dwarsbanden op een witte grond is.
- 30 {
- 31 Is het *Lobbeje*.
- 32 De *Ternataansche Snippe-bek* (gelyk ik
- N^o. die heb) in 't klein.
- 33 Een soort van kleene *Buccheltjes*, als een stompe *Canari*.
- 34 Een *Canari* met een Lip.
- 35 Het *Distel-Hoornken*.
- 36 Een soort van kleene *Olie-Hoorns* met een Lip, en Zout-korls.
- 37 Een soort van *Orangie-pennen*, of enkele *Paus-kroonen*.
- 38 Het *Knoddeken*.
- 39 Een glad *Tuitje*, Trompets-wyze onder.
- 40 Een *Gnemoe-Hoorn*.
- 41 Een *Tuytje* met zwarte fyne banden, op een witten grond.
- 42 Een dito ander soort, wat gladder en ronder van gieren, en gestippelde banden by elke gier hebbende.
- 43 Een soort van langwerpige *Neritas*, of *Alikruiken*.
- 44 Het oude *Wyf met tanden*, of de *Toover-Slak*.
- 45 Een soort van korté *Tuitjes*, vol regte streepen; en met drie dwarsbanden.
- 46 Een *Hoorn*, by na als een *Babylonische Toren*; dog boven wyd van bek en hoekig. Hy valt in de *Middelandsche Zee*, en in *Portugal*.
- 47 Een soort van een *Knoddeken*.
- 48 Een soort van een valsche *Wentel-Trap*; dog anders van mond, die tanden, en een Lip, heeft.
- 49 Een *Hoorn*, als een stompe *Canari*; even eens gestippeld, als 't klein gestippeld *Arguins Hoorntje*.
- 50 Een soort van *Ezeltjes*; dog wat anders, of *Dadel-agtig* van gedaante.
- 51 Een gekartelde *Alikruik*.
- 52 Dit gelykt wel een *Buikje*, of gevlekte *Bezoar*, met een dikke Lip.
- 53 Dit gelykt wel een langwerpig *Zoompje*.
- 54 { Dit zyn soorten van *Doyers*.
- 55 {
- 56 { Een gladde *Trommel-Schroef*.
- 57 De *Kuypers-boor* met streepen, van de beste soort, en de andre.
- 58 Een *Zilver-mondje*.
- 59 Een *Arcularia Major*.
- 60 Een dito andre soort zonder kroon in 't midden.
- 61 Een soort van *Gnemoe-Hoorn*.
- 62 { Dit zyn *Alikruiken*, my onbekend.
- 63 {
- 64 { Verscheide *Gnemoe-Hoorenkens*.
- 65 {
- 66 Het *Katwyks-Hoorntje*, of *Tolleken*.
- 67 Een dik zeldzaam *Tuitje*, dat niet kenne.
- 68 Een klein by ons bekend zwart *Tuitje*.
- 69 Het gedoornd *Tuitje* van ons.
- 70 Een zeldzaam zoompje met banden

- No.
- van vlekken, als *Beddekens*, wyd van mond, vallende in *Indien*; dog kenne die niet.
- 71 Een soort van *Knoddekens*, ook uit *Indien*.
- 72 Dit gelykt wel een breede lange *Cannari*, dog is nog wat anders.
- 73 Dit is een soort van 't *Distel-Hoorntje*.
- 74 De *Gnemoe-Horen*.
- 75 Een soort van *Bastaart-Purper-Horen*, met drie banden agter.
- 76 Een getakte *Ceramze Casket*.
- 77 Een zeldzame langwerpige gekartelde *Alikruik*, die niet kenne.
- 78 Een andre soort van *Gnemoe-Hoorn*.
- 79 Een soort van *Babilonsche Torens*, die niet kenne.
- 80 Een soort van lange *Gnemoe-Hoorns*, die niet kenne.
- 81 Dit is ook een soort 'er van, die niet kenne.
- 82 Een zeldzaam gedoornd *Tuitje*, my onbekend.
- 83 Een soort van de gedoornde *Tuytjes*.
- 84 Een glad *Tuitje*.
- 85 Het *Duivels-Klaeuwte*, met vier takken. Dit valt in *Europa*.
- 86 Een soort van gladde *Beddetyken*.
- 87 Een kleiner *Duivels-klaeuwte*, met drie takken.
- 88 Een soort van stompe *Spillen*, of ook wel van *West-Indische Mooren*. Deze valt in *Toscanen*.
- 89 Een *Tol*, of *Bagyne-Drol* met ribbanden. Deze valt in *Brittannien*.
- 90 Een dito met knobbel-banden.
- 91 Een andre fyn-gebandeerde, met groote vlekken tusschen de banden. Deze valt in de *Middellandsche Zee*.
- 92 De *Zee-Ton*, *Peerl-verwig*.
- 93 Een *Tol*, of *Bagynen-Drol*, met vyf a zes banden, die zwart en wit zyn.
- 94 Een korte dikke geribde *Alikruik*, die vry groot is, met zwarte stipfels op zyn lyf na voren toe. Hy valt in *Sicilien*.
- 95 { Twee andre my onbekende zoorten, uit *Indien*.
- 96 {
- 97 { Verscheide zoorten van kleene *Tollen*, uit de *Middellandsche Zee*.
- 98 {
- 99 Een soort van *Tollen*, my onbekend.
- 100 Een soort van *Moorsche Tempels*.
- 101 Een *Hoorn*, als de *Aroeze Trompet*.
- 102 Een groote *Tol*, of *Bagynen-Drol*.
- 103 De *Mars-Hoorn*, of *Olikoek*.
- 104 Een soort van kleene *West-Indische Mooren*.
- 105 Een *Voet-Hoorn*.
- 106 Een soort van *Trommelschroeven*, als een *Tuitje*.
- 107 Een *Naald* met zwarte vlekken.
- 108 Een wit-gekarteld *Tuytje*.
- 109 Een *Sipot-Naald* met twee zwarte banden.
- No.
- 110 Een dun geribd *Naaldje*.
- 111 De lange valsche *Wentel-trap*, uit de *Adriatische Zee*, veel langer en dikker als de *Schevelingze*.
- 112 { Twee byzondere zoorten van *Tuitjens*, byna als *Trommelschroeven*.
- 113 {
- 114 { De groote *Trommelschroeven*, yder byzonder.
- 115 {
- 116 Een lange *Hoorn*, van fatzoen, als de verkeerde *Hoorn*; dog vry langer.
- 117 Een andre soort van *Trommelschroeven*.
- 118 Een soort van de groote *Naalden* met zwarte vlekken.
- 119 De dubbele *Paus-kroon*.
- 120 De enkele dito, of de *Orangie Pen*.
- 121 De gladde getande *Spil*.
- 122 Een soort van de *Boeren-Musycq-Hoorn*.
- 123 De *Harts-Hoorn*.
- 124 Een soort van ydele *Vloey-scheetjens*, die niet kenne.
- 125 Een *Hoorn* als 't *Lochoenees Hoornje*, dog geel, groen, rood, bruin, Citroen-verwig, alles onder een gemengd, by Letter A. En nog een ander onbekend geribd 'er by, by Letter B.
- 126 Een kort *Agaate Bakje*, my onbekend.
- 127 Een dik geribd *Tootje*, met een breede witte dwars-band, en twee fyne overlans, my onbekend.
- 128 Een *Tootje* dat agter plat, en anders byna als een *Boeren-Musycq* is.
- 129 Een *Tootje* met drie groote witte vlekken, als een kleen *Spellewerk-kussen*; dog geribd. Ik kenne dit niet.
- 130 Een *Toot* met vlekken, en zwarte stipfels, die niet kenne.
- 131 Een *Toot* met Goude en roffe *Zoutkork*s, plat-getopt, en my onbekend.
- 133 Een roffe en geele met stipfels gebandeerde *Tyger-Toot*.
- 133 De *Harts-Hoorn*.
- 124 Een kleen *Tootje* met eenige fyne dwars-banden, en in 't midden, en agter, breede knobbels hebbende; en 't geen ik niet kenne.
- 135 Een *Goud-Lakenze Hoorn*, van de gemeene soort.
- 136 Een groene *Kaas*.
- 137 Een dito; dog voor gekarteld, en my onbekend.
- 138 Een soort van *Boere-Musycquen*, agter met een fraeje top.
- 139 Een kleene soort van de fraeje groene *Kaas*, met twee stip-banden in 't midden.
- 140 Een valsche *Wentel-trapje*.

ZEE-HORENKENS VAN BONANNUS.

553

No.	No.
141 De lange dunne zeldzame <i>Dadel</i> .	186 Een gedoornde <i>Beddetyk</i> .
142 Een <i>Brazilsche</i> gemarmerde <i>Dadel</i> .	187 De korte dikke my onbekende <i>Trompet</i> .
143 Een langwerpige <i>Alikruikje</i> , dat niet kenne.	188 De kleene regte <i>Trompet</i> , by ons bekend.
144 Een <i>Canari</i> , byna-als de myne, die zwart van binnen zyn, vallende wat grooter, als de gemeene.	189 De korte dikke zeldzame gevlamde <i>West-Indische Trompet</i> .
145 Een Hoorn, als een korte in een gedronge <i>Babilonische Toren</i> , die ik niet kenne.	190 De <i>Doggerzandze Hoorn</i> .
146 { Twee soorten van <i>Bucbeltjes</i> , een	191 De <i>Patrys</i> .
147 { gemarmerd.	192 De <i>Fransche Bel-Hoorn</i> , of de <i>St. Malosche Hoorn</i> .
148 { Twee Hoorns, byna even eens als	193 De zeldzame geknobbelde <i>Trompet</i> .
149 { de verkeerde Hoorn, of byna als een glad zoompje.	194 Een stompe onbekende <i>Trompet</i> , met spikkels gebandeerd.
150 Een soort van groote <i>Canari's</i> .	195 Een Hoorn, geknobbeld als 't <i>Wandelend Huis</i> , in <i>Sardinien</i> vallende.
151 Een glad zoompje.	196 Een <i>Slek</i> , zynde een soort van <i>Post-Horens</i> .
152 Een gemarmerd dito.	197 Een zeldzaam <i>Zoompje</i> , wit, met drie overlangze zwarte vlammen, en voor aan vyf knobbels.
153 Een kort gedrongen gemarmerd dito.	198 Een gemarmelde <i>Doyer</i> .
154 Een buikje	199 Een kleene <i>Tol</i> , met drie breede witte, en veel smalle banden, uit de <i>Middelandsche Zee</i> .
155 De <i>Middelbare Stormboed</i> , met een netje.	200 Een andre gemarmerde <i>Doyer</i> met drie breede banden.
156 Het geribd <i>West-Indisch Stormboedje</i> .	201 { Een <i>Tol</i> , die niet kenne, en die uit
157 Een <i>Portugees</i> klein dito, dat niet kenne.	202 { de <i>Middelandsche Zee</i> gekomen is.
158 Een gloejende <i>Oven</i> , met een breedgestipte mond, my onbekend.	203 { Deze gekamelot.
159 Een Hoorn, weinig van een <i>Olie-Hoorn</i> met <i>Zout-korls</i> verschillende.	204 { Verscheide <i>Doyers</i> , gebandeerde,
160 Een dito, met ribben; en zonder <i>Zout-korls</i> .	205 { geribde, en geknobbelde, die
161 { Verscheide geribde <i>West-Indische</i>	206 { niet kenne; ook zommige als met
162 { <i>Stormboedjens</i> .	207 Een gekartelde <i>Zilver-mond</i> .
163 {	208 {
164 { <i>Indische</i> verscheidenerley <i>Doyers</i> .	209 {
165 {	210 { Verscheide fraeje <i>Wervel-Hoorns</i> ,
166 De <i>Sarmatische Sleek</i> . Een <i>Indische Hoorn</i> , die niet kenne.	211 { die niet kenne.
167 Een soort van <i>Indische Tollen</i> , die niet kenne.	212 {
168 { <i>Indische</i> bekende <i>Doyers</i> .	213 {
169 {	214 { Gladde <i>Doyers</i> met een wyde mond
170 { Een onbekende soort van <i>Alikruik-</i>	215 { met tanden.
171 { <i>ken</i> .	216 Een diergelyke soort, met moye zwarte dwars-banden, als een rad.
172 De <i>Batavische Alikruik</i> , die gemarmerd is.	217 Een geribde soort van <i>Doyers</i> .
173 { <i>Moerbeyen</i> , die kenne.	218 Een soort met peukeltjes, die niet kenne.
174 {	219 { Verscheide <i>Doyers</i> met breede witte zoomen, en ook met veel banden naast een N ^o . 220.
175 Een soort van de <i>Arcularia Major</i> .	220 {
176 {	221 {
177 { Verscheide soorten van <i>Alikruiken</i> ,	222 Een zeldzame ronde gekartelde <i>Tol</i> , met groote witte knobbels, uit het roode <i>Meir</i> .
178 { en daar onder eenige met geknobbelde banden, alle my onbekend.	223 Een diergelyke soort, en mogelyk de zelve van onderen.
179 {	224 { Een gladde effen <i>Doyer</i> met vlekken.
180 {	225 { Gladde effene <i>Doyer</i> .
181 {	226 { Geband: fyne <i>Doyer</i> .
182 Een <i>Ambons</i> zeldzaam klein graeuw Hoorentje, met een wyde mond, zynde als een kleene <i>Kikvorsch</i> .	227 { Een breed-geplakte <i>D</i> .
183 Een roffe geribde <i>Olie-Hoorn</i> , zonder teekening.	228 { Een gespikkelde <i>Doyer</i> .
184 Wat dit is, kan ik niet zien, 't gelykt een bonte <i>Knobbel-Hoorn</i> .	229 Een gedoornde <i>Lap-Hoorn</i> , met een
185 Een <i>Harpijs</i> met breede ribben.	

N^o.

- 230 rey doornen, en een kroon agter. Dit is de rechte *Sarmatfche Slek*, by *Jonfton* mede te zien.
- 231 De *Klip-kous*, of *Klip-Hoorn*, de *Lik-boorn*.
- 232 Een andre zoort van dien.
- 233 *Cauri's*.
- 234 Een zoort van gebandeerde *Kakkerlakken*, my onbekend.
- 235 Een kleene gebandeerd *Blaeuw-rug*.
- 236 Een *Ezeltje*.
- 237 Een zoort van *Blaeuw-ruggen*, of *Mazelen* met *Beddekens*.
- 238 Het *Arguins* gebandeerde *Hoorntje*.
- 239 Een diergelyke zoort; dog nog wat anders.
- 240 { Een zoort van *Cauri's* met een vlek;
- 241 { die bekend is.
- 242 Een gemarmerde dito, onbekend.
- 243 Een *Kakkerlak*; dog aardig gefpikkeld.
- 244 { Andre zoorten van dien.
- 245 {
- 246 Een zoort met ftiappel-banden.
- 247 Een kleene *Zout-korl*, met een witte ftreep in 't midden.
- 248 Een zwart-gefpikkelde en geribde *Hazenoot*.
- 249 Het *Bastaard Jokje*, of *Wevers-Spoeltje*.
- 250 Een zeldzame kleene graeuwe *Klip-kous*, vol ployen.
- 251 Een andre *Siciliaanfche* dito, geribd.
- 252 De witte *Porcellana*.
- 253 { Verfcheide zoorten van *Zout-korls*,
- 254 { een met zwarte, en de laafte met witte vlekken.
- 255 Een kleene gladde *Kakkerlak*, zonder teekening.
- 256 Een *Klip-Hoorn*, of *Likboorn*.
- 257 Een *Zout-korl*.
- 258 Een *Draken-Hoofdje*.
- 259 Een zoort van *Arabifche Letters*, met een fnuitje.
- 260 Een kleene dikke *Indifche Sout-korl*.
- 261 Een *Perfiaanfche Kliphoorn*, met groote vlekken.
- 262 Een *Mol* met vlammetjens, of *Goude vlammen*, beneden van de *Ame-thift* verwe, en van buiten blaeuw; dog kenne die niet.
- 263 De *Argus*.
- 264 De *Mozambickze Klip-Hoorn*, met een breede ftreep in 't midden, en vol ronde dubbele oogen.
- 265 De *West-Indifche Argus*.
- 266 Een *Tepel-bak* met verfcheide overlangze, en drie breede dwarsbanden, alle wit, de grond zwart en wit gebandeerd, zonder tepel, graeuw, met roffe tandtjens aan de mond.
- 267 Een zeer groote *Arabifche Letter*, met een breede ftreep in 't mid-

N^o.

- den, en met zes groote vierkante perken; zynde als een *Argus*, en eenigzins *Purper-verwig*.
- 268 Het rechte *Scheppertje* van ons, of de *Limoen-Hoorn* zonder doorns, uit de roode *Zee*, en wit zynde.
- 269 Het *Neten-Kammerje*, of de *Dubbele Spinne-kop*. Het valt te *Napels*, en is van buiten graeuw, en van binnen wit-agtig.
- 270 De witte kleene *Zwitters-broek*, immers zoo een zoort.
- 271 De *Krul-Hoorn* van *Cadix*, zonder takken, met zwarte banden.
- 272 { Dito zoorten, als de *Arguinfche*, en
- 273 { de eerfte valt te *Tarante*.
- 274 Een zoort van *Zwitters-broeken*, my onbekend, en uit de *Middeland-Zee*.
- 275 Een *Perfiaanfche Krul-Hoorn*, met fteyle takken, en dwars-vlammen. Hy is geelagtig, en valt in de *Golf van Perfien*.
- 276 De groote roffe en geele *Brandaris*.
- 277 Een kleen *Zwitters-broekje*, met dikke breede overlangze ribben, vallende in 't roode *Meir*.
- 278 Een zeer fraeje *Hoorn*, als een dik in een gedrongen zoompje, met een dikke overlangze rib, een breede lip voor, en twee zwarte breede banden in 't midden. Zy valt in de *Middelanfche Zee*.
- 279 { Het *Naarsje*, of de *Oor-Hoorn* van
- 280 { onder, en van boven.
- 281 De kort-gedoornde *Snippe-bek*. Deze valt in *Africa*, en in *Spanjen*.
- 282 De getakte *West-Indifche Snippe-bek*. Deze valt te *Sardis*, en *Tarantè*.
- 283 Is byna even eens als No. 281, valt mede in *Africa*, en is van binnen *Appelbloeffem*, en van buiten wit en geel-agtig.
- 284 Een ftompe in een gedronge *Lap-Hoorn*, die niet kenne. Hy is niet breed van Lip, heeft roode vlekken op een witten grond, en valt diep in *Zee*.
- 285 Een zeldzame zoort van *Crul-Hoorns*; dog zeer getakt, of gedoornd, van binnen wit, en van buiten *Purper-agtig*.
- 286 De gemeene groote *Zwitters-broek*.
- 287 De groote bastaard *Purpura*, uit de *Golf van Perfien*.
- 288 De gemarmerde *Cameel-Hoorn*, by *Rumphius* op 't laatfte blad der zeldzame *Hoorns*, waar op de *Wentel-trap* ftaat, te zien.
- 289 Een zoort van *Olie-koeken*, of *Mars*, met een breede Lip, en met groote dwars-ribben; my onbekend, fchoon een *Indifche Hoorn*.

- No. 290 De *Verkens-bek*.
 291 Een soort van *Stompjes*, wit zynde.
 292 Een gekamelotte groote *Canari*.
 293 Een *Vleermuys*, of wilde *Mufycq*, met roode en andre vlekken, die niet kenne.
 294 Een soort van kleene getakte *Vleermuizen*.
 295 Een soort van *Beddetyken* met doorns, en witte banden voor, en een breede agter.
 296 Een soort van *Mufycq-Hoorns*.
 227 De rechte *Mufycq-Hoorn*.
 298 Een andre soort 'er van, my onbekend.
 299 De kleene *West-Indifche* getakte *Lap-Hoorn*, agter met twee a drie kroonen van takken, my bekend.
 300 Een soort van een grof *Sproetje*, of de *Ryftenbry-Hoorn*.
 301 Een soort 'er van, met een wyzertje ter zyden.
 302 Een kleene ongetakte *West-Indifche Lap-Hoorn*.
 303 De graeuwe *West-Indifche Moor*, of de *Mifties*.
 304 De groote *West-Indifche Lap-Hoorn*, met doorns agter aan.
 305 Een soort van *Vleermuizen*, of wilde *Mufycquen*.
 306 Een gladde ongedoornde *West-Indifche Lap-Hoorn*, met zwarte vlammen op een witte grond; wit en Olieagtig van verw.
 307 { Een *Kemphaantje* zonder teekening;
 308 { dog geribd, en een doorn, die groot is, boven op. Nevens een ander met twee doorns.
 309 { Een dito met een lange vleugel, of
 310 { wyzer ter zyden uit, en met roode vlekken, en die hoorn van onder en van boven vertoond.
 311 De *Zonneftaal-Krabbe*.
 312 { De *Podagra-Krab*.
 313 {
 314 { De *Bootsbaak*, of *Duyvels-klaeuw*,
 315 { van onder en boven vertoond.
 316 Een *Slak*, zynde een soort van *Post-Hoorns*.
 317 De *Marl-priem*.
 318 Dit is een soort van fraeje *Wolk-Hoorns*, met groote, witte, en bruine vlekken.
 319 Het *Wolkje*, of het *Agaate Bakje*.
 320 Een soort van een *Naffawwer*, met veel fyne banden, en dwars-vlekken 'er over henen, wit en groen van verwe zynde.
 321 Een soort van een dik-gedoornde *West-Indifche Lap-Hoorn*, van binnen wit, ook wel Appelbloefsem, en van buiten geel-agtig.
 322 Een fyne moye *Canari*.
 No. 323 Een kleen *Indifch Stormboedje*, met een Netje.
 324 Een onbekend gemarmeld *Hoornken*, byna als een *Soompje*, of *Bezoar*.
 325 Een glad *Kakkerlakje*.
 326 Een soort van *Canari's*, uit *Brazyl*.
 327 Een vreemde gekartelde soort van *Trommel-Schroeven*, zynde uit *Indien*; dog my onbekend, ten ware het de gemarmerde zyn.
 328 { Dit gelykt wel een soort van kleene
 329 { *Stormboeden*, die niet kenne, van onder en van boven vertoond, die heeft ook verscheide bokkels.
 330 { Verscheide soorten van zeldzame,
 331 { my onbekende *Posthoorn-Slekken*,
 332 { met breede monden, en verscheiden van banden.
 333 {
 334 Dit gelykt een soort van een *Buykje*, of *Bezoar*, my onbekend, en met langwerpige zwarte vlekken geteekend.
 335 Een soort van *Naffawwers* met twee witte banden, en bruine fyne streepen 'er tusschen in.
 336 Een *Brazylfche* kwalyk-geteekende *Hoorn*, vol stompe doorns, of bokkels.
 337 De *Guineefche Toot*; Loodagtig van verw, met 13 banden, en met witte en zwarte blokjes.
 338 Een *Brazylfche*, niet wel afgebeeld, en my onbekend.
 339 Het bastaard *Wevers-Spoeltje* of *Jokje*, zynde grooter en dikker, als de vorige. Een *Brazylfche*.
 340 Een kleen *Soompje*, of een *Bezoar*.
 341 Een soort van een geknobbelde *Hoorn*, byna als een *Wervel-Slak*, die niet kenne. Het is een *Brazylfche*.
 342 Een soort van kleene *Lap-Hoornkens*, my onbekend.
 343 Een soort van *Hoornkens*, als een *Knoddeken*; dog met breede zwarte dwars-banden en fyne 'er tusschen, 't welk ik niet kenne.
 344 Een soort van *Tuytjens*, met vier a vyf knobbel-banden van 't midden af 'er omgeslingerd.
 345 Een soort van *Cauri's*.
 346 Een soort van de kleene graeuwe *Mars-Hoorn*, met een breede Lip en wyde mond; my onbekend.
 347 Een *Portugeefche* *Hoorn*, en soort van een gebrande *Peer*, met dikke dwars-ribben, my onbekend.
 348 Een *Dubplet*, als een *Landschapje*, (kwalyk onder de *Hoorns* gemengd) met overlangze en dwars-banden, als met ruitjens. Het valt in *Brazyl*, en schynd fraey te zyn.
 349 Een

No.

- 349 Een *Brazylfche* groote dunne *Letter-Schelp*.
- 350 Een zeldzaam geknobbeld Hoornken, als een *Knoddeken*.
- 351 Een *Brazylfche Nagelſchelp*, kort van Nagels.
- 352 { Een zoort van *Moffels*, yder by-
353 { zonder.
- 354 Een zeer groote rechte *Compas-Schelp*.
- 355 { Twee zeer fraey geteekende *Post-*
356 { *hoorn-Slekken*, de eerste met dwarsbanden van een fraeje watering, en de andre met een dubbele *Purpre* band tegen malkandren aan de binnen zyde, en zóo rond loopende.
- 357 De rechte zwarte *West-Indifche*, of *Curaçaofche Moor*.
- 358 Een zoort van *Hazenooten* met breede zwarte overlangze en fyne dwarsbanden over 't lyf, op een witten grond.
- 359 Een zoort van fraeje kleene *Lik-Hoorns*, of *Klip-kleewers* met oogjens, en een band in 't midden overlangs.
- 360 Een baftaard van de *West-Indifche* zwarte *Mooren*, of een *Mifties*.
- 361 Een zoort van *Admiraals*, van tekening byna als de *Orangie Admiraal*, dog met twee breede witte banden, en zwarte vlekken beneden de banden 'er langs; dog kenne egter zoo een *Admiraal* niet; waarom hem 'er ook niet onder telle.
- 362 Een Hoorn, my onbekend, zynde een klein *Tootje* met een netje 'er over.
- 363 De gebandeerde *Tyger-Hoorn*, met banden van zwarte spikkels tuffchen drie breede zwarte, overwelke ook zulke spikkelbanden henen loopen; dog kenne die niet.
- 364 Een witte *Toot* met *Goud-Lakenze* vlekken, van fatzoen als die by *Rumphius* op de *Plaat XXXIV*. by *Letter K* verbeeld is.
- 365 Een *Tootje* van fatzoen als de *Vice-Admiraal*, zynde wit, en van binnen *Violet*.
- 366 { De *Zonneboorn*, van onder en bo-
367 { ven vertoond.
- 368 Een zoort van geknobbelde *Wydmonders*, als een zoort, die bezitte.
- 369 Een *Dadel* met een breede zwarte band.
- 370 Een zeldzame *Bezoar*, met zwarte vlekken, byna als een *Beddeken*, of *Buykje*.
- 371 Een *Naffauwer*, of *Petola-Hoorn*, met een breede witte band.
- 372 En dito met vier banden, die wit en

No.

- zwart, en eenigzins gewaterd zyn.
- 373 Het *Pimpeltje*.
- 374 Een *Aard-bey*, die klein is.
- 375 Een dito, die groot is.
- 376 Een *Landschapje*, of de *Griekſche A. Dubblet*.
- 377 Een zoort van de *Tygers-tong*.
- 378 Een onbekende Hoorn, of *Dubblet* met zwarte *Tyger-vlekken*, kwalik geteekend.
- 379 Een gebandeerd *Tuytje*.
- 380 Een zoort van bolle *Wafel-Tzers*, groot, geribd.
- 381 Een geknobbelde Hoorn, als een *Lobbetje*.
- 382 Een gebandeerde *Quaker*, met drie overlangze breede banden van fyne ſtippen.
- 383 Een *Hoorntje*, als een *Bucchelje*, my onbekend.
- 384 Een *Moffel*.
- 385 Een *Oud-wyf* met tanden; dog nog wat anders als de vorige *Toover-Slek*.
- 386 Een zoort van geribde *Doyers*.
- 387 Een zoort van *Petolas*, of *Naffauwen*, in 't midden breed, wit met overlangze vlammen, en met met zwarte dwarsbanden van blokjes.
- 388 Een zoort van zeer fraeje *Doyers*, met breede bruine en witte, zwart-gezoomde banden, als de vellingen van een *Rad* vertoonende. Zy valt op *Fernambuco*.
- 389 Een andre zoort van *Petola's*, met een tekening als de *Landschapjens*.
- 390 { Drie zeer fraeje *Doyers*, de eerste
391 { met zeer zwarte ſmalle banden,
392 { als de vellingen van een *Rad*, de tweede met zes dwarsbanden, en de derde byna als No. 388.
- 393 Een zoort van een gevlekte *Olie-Hoorn* met de *Lip*, dog met zwarte blokjes overlangs geteekend in eenige reyen.
- 394 Een zoort van een *Moorfche Tempel*, of *Tol*.
- 395 Een *Brazylfche Nagel-Schelp*.
- 396 Een baftaard-*Moorfche Tempel*, met drie dwarze knobbelbanden, en met overlangze zeer breede ribben.
- 397 Een zoort van een gemarmerd *Venus-Hertje*, en met zwarte vlekjens.
- 398 Een *Brazylfche Schelp* byna als een *Landschapje*, met een zeer breeden geribden zoom. Een fraeje *Dubblet*.
- 399 Een zeldzame zoort van een fraey geteekende *Naffauwer*, met veel wit voor aan, een breede witte overlangze vlek in 't midden, en een

N^o.

- een smaller witte dwars-band 'er onder.
- 400 Een zeldzame wit-geknobbelde dito, met een witte Boom-ftam, vol knotten 'er op. Zy valt op *Fernambuco*.
- 401 Een andre dito, voor met een breedden band van witte vlekken, en in 't midden een breede witte streep, dog agter vol witte vlekken.
- 402 Een andre dito, met twee breede en een smallen band in 't midden op een witten grond. Alledeze vallen op *Fernambuco*.
- 403 Een *Zee pok*.

In een nader Deel, by hem genaamd, *Observationes circa Viventia, quae in Rebus non Viventibus reperiuntur*, ('t geen te *Romen* A^o. 1691 gedrukt is) geeft hy ons in des zelfs tweede Deel nog eenige aanmerkingen over verscheide zaaken, de Horenkens rakende, behalven dat hy 'er ook nog 47 in Plaat vertoond, en beschryft, over welke hy bevorens niet gehandeld had.

Hy verdeeld dat tweede Deel weder in vyf Hoofdstukken.

In 't eerste wyft hy aan 't vermaak, dat het Deel der Horenkens aan den Beschouwer geeft.

In het tweede haald hy aan de Liefhebbers van eenige Cabinetten met Horenkens, zynde een herhaling der geene, die hy in zyn eerste Deel *Cap: 12.* al gemeld had, maar die hy hier wel zoo ordentelyk voorsteld, en waar by hy nog eenige, hem bevorens nog onbekend, voegd.

In 't derde Hoofdstuk vertoond hy deze navolgende Horens, die onder de vorige niet gevonden werden. Als

N^o.

- 1 Een zeldzame geteekende *Patella*.
- 2 Een stuk van een *Bamboes* met verscheide pokken enz.; 'er aan.
- 3 Vertoond hy een van die *Zee-pokken* of *Tulpen*, zoo als men die met 't vergroot-glas ziet. Zy is wit, en held na de *Amethist-verwe*.
- 4 Vertoond hy die van binnen.
- 5 en 6. Een *Braziliaansche* Dubblet, als een *Poffer*, of *Quaker*, met 11 a 12 ribben, en ter linker hand vier tanden hebbende, wel zoo kloek als de *Concha Veneris*, of de *Venus-Schelp* met hair, by *Rumphius* Fol. 158. in de Plaat XLVIII. N°. 7. te zien. Dog dezetanden der *Braziliaansche Venus-Schelp*, zyn vry dikker, en staan verder van een.
- 7 Noemd hy een *Indische* Dubblet. Zy

III. DEEL.

N^o.

- is van fatzoen als een *Japansche Mat-Dubblet*, waar mede de *Japanders* speelen; zy is boven op wit; dog de heele Schelp overdwars gekamelot. Dat zich zeer fraey vertoond.
- 8 Een *Braziliaansche* groote *Poffer* of *Quaker*, met fyne en groove ribben. Zy is van groote als een hand-palm, van verw wit, en trekt na 't geel, en ook wel na 't donker.
  - 9 De zelve op een andre wyze vertoond.
  - 10 Een *Ambonsche* Dubblet, zynde een soort van *St. Jacobs* Schelpen, byna als een *Konings-mantel*.
  - 11 Schynd my toe te zyn een wit *Blaasje* met zwarte streepen of banden.
  - 12 Een *Bontemantel*, die tusschen de dikke ribben in onder 4, in 't midden 5, daar na 6, en dan weer 5 *Purpre* knobbels heeft. Zy komt uit *Brazyl*, en daar zyn 'er 2 af, in 't Cabinet des groot Hertogs van *Toscanen*.
  - 13 Een *Indisch* Horentje; dog eigentlyk een *West-Indisch*, komende van *Arguin*. 't Is glad, met banden 'er over, dik van Lip, en by de Liefhebbers bekend.
  - 14 Is een Hoorntje als een *Melk-napje*, van groote als een geele *Doyer* of *Slekke* Hoorn. Het is van een *Vleesch-verwe*, trekkende na den geele.
  - 15 Gelykt een witte *Porcellana*.
  - 16 Een zeldzame Hoorn, na een omgerold blad gelykende. Zynde vol dwars-banden, en van binnen wyd open.
  - 17 Een Hoorn byna als een *Dadel*; wyd van mond, met drie ryen van *Castanie-bruine* vlekken 'er op.
  - 18 Een *Doyer*, of *Slekke*-Hoorn, vol streepen van agteren na boven of na voren over de geheele Hoorn loopende. Van binnen is hy *Violet-verwig*.
  - 19 Een *Venus*-Hoorn, van fatzoen na een *Vleesch*-Hoorn gelykende; dog meest wit en helder van verwe.
  - 20 Een andre *Venus*-Hoorn, die van agter, een top heeft, en vol bruine vlekken over 't lyf, en ook vol fyne ruit-streepen is.
  - 21 Een *Americaanze* witte *Porcellana*.
  - 22 Een klein *Trompetje*, van fatzoen als een *Soompje*, dog vol fyne banden door malkanderen.
  - 23 Is een *Ambonsche* Dubblet met dikke ribben en bruine vlekken; die ros-verwig zyn, gekarteld.
  - 24 Een gemeene *Ambonsche* *Strik-Dubblet*.

Bbbb

25 Een

No.

- 25 Een zeldzaam klein Hoorntje met 3 a 4 reyen knobbelen, en met een zeer kleenen mond.
- 26 Een zeldzame *Dadel* van binnen wit, en van buiten met 3 reyen witte vlekken geteekend.
- 27 { De *Papoesche Oester*; dog eigentlyk
28 { den verkeerden *Haspel*, aan beide zyne zyden vertoond.
- 29 Gelykt een soort van *Wolkhoorns* te zyn.
- 30 Een zeldzame *Indische Dadel* vol zwarte stippels op een witten grond.
- 31 { Een *Tuyt-Slek* met een wyden ronden
32 { bek, aan wederzyden vertoond.
- 33 { Een andre dito, maar vol bruine *Ca-*
34 { *melot-vlammen* over 't geheel lyf, op een witten grond. Zy werd aan wederzyden vertoond.
- 35 Een gemeene kleene *Patella*, van buiten vol ribben.
- 36 Een lichte *Cilinder*, van fatzoen byna als de *Orangie Admiraal*, daar hy ook wel na gelykt, zynde mede met Appelbloezeme verw, en met zwarte dwars-schrapjens bands-wyze geteekend.
- 37 Een Hoorn, byna even eens van fatzoen, als de verkeerde Hoorn, hebbende van binnen twee tanden in een wyden langwerpigen mond.
- 38 Is een zeer fraeje Hoorn, zynde de *Achaat-trompet*, vol fyne zwarte dwars-banden op een wit-agtigen grond, en met kleene bruine vlekken bezaeid.
- 39 Een uitmuntend fraeye, en zeer lichte *Chrizant*, of *Harp*, van de leververwige en fraeiste soort.
- 40 Een soort van *Zilver-Ovens*, hebbende agt reyen met knobbels.
- 41 Een *Tol*, wit van grond, met verscheide dwars-ribben, en hier en daar met bruine vlekken.
- 42 Een soort van *Buykjens*, of *Bezoars* met vlekken, dog deze is Afchverwig, en wyd van mond.
- 43 Een Steene *Slangetje*, of *Wormkens*.
- 44 Witte *Zee-Ster*, *Zee-appels*-wyze.
- 45 Een onbekend Hoorntje, zegt hy, dog 't is de *Neptunus-Schacht*. By andre onder de *Venus-Hoornen* gesteld.
- 46 Een zeldzame soort van een *Post-Horentje*.
- 47 Een groote diergelyk; dog zeer zeldzame Hoorn, zynde als een groote en dikke *Post-Hoorn*, met veel dwars-banden of verdeelingen. Zy is my onbekend.

In 't vierde Hoofdstuk steld hy een vraag voor, of deze Hoornkens wel zoo net

in Prent gebragt zyn, als zy in de nature voortgeteeld zyn.

In 't vyfde vraagt hy, of de Hoornkens tanden en oogen hebben.

Verder handelt hy niet alleen over verscheide zaken tot de voortteeling der Hoornkens, maar ook tot die van deze en gene Insecta, of ingekorvene Dierkens, mitsgaders ook tot andre Philosophische zaaken, hunne betrekking hebbende, en voor al ook tot die Dierkens, die men met het vergroot-glas zien moet.

N^o.

- 1 De groote *West-Indische Lap-Hoorn*, met veel knobbels agter.
- 2 Een dito, minder geknobbeld.
- 3 Een ongemeene groote *Petool*, als een *Soldaat*, van de helft af, en vorder na beneden toe, met groote knobbel-banden, die op ieker bogt verkleenen. Een *Indische*; dog my onbekend.

Wanneer nu alle deze soorten, na af-trekking voor af van die Hoorns, die hy van onder en van boven vertoond, eens optrekke, zoo geeft hy ons eigentlyk in 't geheel maar vyf hondert en vyfthien verscheidene soorten op, dat al vry veel is; maar onder welke echter geen een Hoofdstuk, dat uitsteekt, of by de Liefhebbers daar voor bekend staat, vinde.

Ook wenschte ik, dat hy deze en gene Hoorns wat netter en uitvoeriger beschreven, en dat hy ook de Schelpen en Hoorns ieder alleen gesteld had.

Hy haald in dit zyn Werk ook de namen van deze en gene Liefhebber in *Italien*, en elders, die fraeje Cabinetten toen bezeten, en zig met die Liefhebbery verlustigt hebben, aan, noemende deze navolgende op, en daar onder verscheide groote Mannen meldende, als:

Docter Vormius, of *van der Vorm* in *Holland*.

In het Edel Huis der *Calceolarii* te *Boulognien*, en daar na bezeten door *Aldrovandus*, en den Marquis *Ferdinand Caspi*, te *Boulognien*.

Jacob Zano, een Kruid-kundige.

Den Grave *Caprara*.

Hieronymus Formio.

Muscardus, te *Verona*.

Septalianus, te *Milanen*.

Vincent Vivianus, te *Florence*.

LIEFHEBBERS VAN DE ZEE-HORENKENS. 559

Cosmus Roserminus, te *Pisa*.

D: *Nenrichemont*, tot *Parys*.

Camillus Pichi, te *Ancona*.

Den Prince *Pamphyllo*, tot *St. Pancras*, te *Romen*.

Petrus Bellorius, te *Romen*.

De Princen *Peretti*, en daar na de Prins *Sabelli*, te *Romen*.

Augustyn Scilla, te *Romen*.

Den Ridder *Corvenius*, te *Romen*, en daar na de Jonge Hertog *van Strozza*, *Leo* genaamd.

Andreas Bonvicinus {
Antonius Magninus { te *Romen*.
Austachius Divinus {
Franciscus Gallus }

Den Prins *Virginus Ursinus*, en daar na den Marquis *Vigilius Spada*. den Ridder *Urbanus Roccus*. En in 't *Roomsch Collegie van Kircherus*, waar by wy nog voegen:

D: *Pichettus*, te *Napels*.

Franciscus Maria Miconi, te *Genua*.

Den Ridder *Balthazar Sozzifanes*, te *Pistorium*.

De Neve van den Cardinaal *Gualteri*.

De Hertog *van Saxen* had 7 Kamers met zeldzaamheden, en daar onder 'er een met Hoornkens.

Job: Fred: Spoor. Boekverkoper te *Straatsburg*.

Philip Spener, te *Leypfich*.

Een Edele zeer geleerde, zeer Taalkundige, en vermaarde *Dame*, tot *Leypfich*.

Theophilus Kabl. tot *Wratiflaww*.

De groot Hertog *van Toscanen*, *Cosmus de III*, die A°. 1682. een zeer fraey Cabinet met Hoornkens enz.; door de oude Heer *Rumphius* na *Amsterdam* gezonden, gekogt heeft.

Na dezen *Bonannus*, en meer andre beschryvingen over de Zee-Hoornkens, kwam A°. 1705. De *Ambonsche* Rariteitkamer van de Heer, *Georgius Everbardus Rumphius*, na 's Mans dood (alzoohy A°. 1702. den 13 Juny overleden is) in 't licht. Dit is het allerbeste Werk, dat tot nog toe over die stoffe geschreven, en waar in alles zeer net verhandeld, en byzonder wel afgebeeld is.

Ondertusschen heeft ook zeker Engelsman (zoo my dunkt, *Bradward* genaamd) over eenige, dog zeer weynige, Hoorens (die hy ook afgebeeld heeft) geschreven; dog daar heeft men al mede niet veel aan.

A°. 1706. Heeft de Heer *Levinus Vincent* tot *Haarlem* in zyn *Wonder-Toneel der Nature* mede over de Zee-Hoornkens geschreven, een Werk, dat mede zynen Lof verdiend; dog dat door den *Autheur*, die zoo grooten Schat van alles bezit, ongemeen zou kunnen verbeterd werden, indien men alle de Platen, daar toe vereifcht, of die van zyne uitmuntende stukken alleen, maar daar by hadde.

A°. 1708. Heeft *Job: Jac: Bajer*, *Philos: & Med: Doctor*, en *Professor* der Geneeskunde tot *Aldorf*, van wegen de *Republycq van Neurenberg*, in die laatste Stad een Werkje in Quarto laten drukken, waar in hy over zeldzame opgegrave dingen in 't Noorden, en onder andre over eenige daar onder gevondene verfteende Hoorns, Schelpen, enz: geschreven heeft (een teeken, dat zy daar al mede vallen) waar van hy 'er ook zes platen heeft bygevoegd; dog dit Werk is van weinig belang. Van diergelyken aard; dog ongelijk fraejer, is 't Werk van de Heer *Scheuchzerus*, A°. 1723. gedrukt, en meest over verfteende dingen gaande.

Ook spreekt men van *Job: Georg: Liebknecht*, als een groot Liefhebber in *Duitsland*.

DE TIENDE HOOFDSTUK.

DE Indische, als mede de Hollandze of Europeische verdre Liefhebbers, Amsterdamze, Delftze, Haarlemze, Haagze, Rotterdamze, Dordrechtze, Zeeuwze, en Zwölze Liefhebbers. Zeldzame Horens van de Heer Wybers. Zeldzame van de Heer Schynvoet. Ongemeene stukken van de Heer Groen. Als mede van de Heer Schot. De Heer Seba. En van de Heer Schuyt. Fraeje Horens van de Heer Vincent. Als ook byzonder van den Heer Auditeur de la Faillie. Die van de Heer Kiggelaar. En van de Heer Segveld. Van de Heer Bart, en van de Heer de la Faillie tot Delft, die van de Heer Bloem. Van de Heer van Segwaart. Van de Heer de Koning. En van de Messrs: Vervel en Crena. Onder welke Liefhebbers de zeldzaamste stukken berusten. Fraeje stukken, by den Schryver alleen te vinden.

De
Indische

IN de voorledene Eeuw had men veel Liefhebbers, zoo in Indiën, als in Holland, die in deze Eeuw nog merkelyk toegenomen zyn.

Den oudste Liefhebber in Indiën, dien ik kenne, was den ouden Heer *Rumphius*, en naderhand zyn Zoon, de Heer *Paulus Augustus Rumphius*; dog de ouden Heer begon daar al in, zoo ras hy in Indiën kwam, te weten van A°. 1655.

Juffr. *Zara Croezen*, Huisvrouw van *D. Brouwerius*.

Vrouw *Catharina van Hoogeveen*, Gemalin van de Heer *Robbert Padbrugge*, in zyn leven buiten-gemeen Raad van Indiën, en Landvoogd van *Amboina*, die A°. 1683 begon te Liefhebben.

Matthys Molkman, Opper-wondheeler in *Amboina*, die ontrent de zelve tyd begon; maar die in den brand van *Amboina* A°. 1686. 1687, gelyk ook de oude Heer *Rumphius*, een Schat van zeldzame stukken verloor heeft.

D. Cornelius van der Sluis, Bedienaar des *Goddelyken Woorts* aldaar, die een fraey Cabinet bezat, en ontrent deze tyd mede begon.

A°. 1686. Kwam ik daar, en heb zedert die tyd tot A°. 1696. twee ongemeene fraeje Cabinetten verzameld, waar by naderhand, by myn tweede togt na Indiën A°. 1705. nog een vry grooter Cabinet gevolgd, dat A°. 1714. door my overgebragt, en waar van een zeer groot deel aangehaald is.

De Heer *Pieter Roofelaar*, begon ontrent A°. 1686, dog heeft naderhand, Landvoogd van *Ternate* geworden zynde, gelegenheid gehad, om zyn Cabinet zoo merkelyk te verbeteren, dat zeker Schipper (zoo zyn Ed: my zelf op zekere tyd zeide) thien duizend Guldens te vergeefs daar voor geboden heeft; dog ik heb dat nooit gezien.

De Ed: Heer *Johannes Philippus Sipman*, nu buiten-gemeen Raad van *India*,

en oud Landvoogd van *Macassar*, begon ontrent A°. 1694 a 1695. vertrok kort daar na met een fraey Cabinet na *Holland*, en kwam eenige Jaaren 'er na als Onderkoopman weder uit, hebbende zedert dien tyd verscheide Cabinetten vergaderd; dog die zyn Ed: meest aan deze en gene Heeren op *Batavia*, en voor al aan den Opper-Landvoogd van *Indiën*, de Heer *Job van Hoorn*, vereerd heeft;

Daniel van Laenen, Onderkoopman, in *Amboina*, begon ontrent 1704 a 1705, en had een van de fraeyste Cabinetten, die ik oit gezien heb; en onder andre twee Orangie *Admiraals*, daar alle andre, die ik oit zag, niets by zyn, zoo heerlyk waren zy van glans, en zoo sterk en levendig van Appelbloezem. Hy is, nu eenige Jaaren geleden overleden.

Johan Frederik Meyer, een Boekhouder, begon A°. 1705 a 1706, by welken ik zeer fraeje stukken in *Amboina* gezien hebbe.

Mevrouw *Zara Aletta van Genege*, Wed: van de Heer *Nicolaas Schaghen*, in zyn leven buiten-gemeen Raad van *Indiën*, en Landvoogd van *Amboina*. Deze Mevrouw heeft een zeer fraey Cabinet gehad, waar in twee *Wentel-trappen* waren, die met het Cabinet naderhand in handen van de Heer *Wouter Valkenier*, Bewindhebber der *Oost-Indische Maatschappy* tot *Amsterdam*, geraakt zyn, alwaar dat Cabinet A°. 1704. gezien hebbe.

De Ed: Hr. *Adriaan van der Stel*, Extraordinaris Raad van *Indiën*, en Landvoogd van *Amboina*. Deze Heer had uitnemend veel, en zeer fraey goed.

De Heer *Helmolt*, Geheimschryver van de Raad van Justitie tot *Batavia*, die een fraey Cabinet had, waar van wy in 't vervolg iet naders zullen zeggen. Zyn goedje is tot *Amsterdam* verkogt, en daar onder zyn twee *Wentel-trappen* geweest.

De Heer *Abraham de Dekker*, Schepen tot *Bata-*

Batavia, heeft een fraey Cabinet; dat daar nog is; dog zyn Ed: is A°. 1721 overleden.

De Heer *Johan Adolf Meentzen*, gewezen Schepen tot *Batavia*, had A°. 1712 een fraey Cabinetje, en vertrok daar mede A°. 1714 na 't *Vaderland*, alwaar hy tot *Enkhuizen* overleden is.

De grootste Liefhebber van *Indien*, die zoo veel alleen, als alle de andre tezamen, nog bezit, is de Heer *Pieter Wybers*, oud-Schepen tot *Batavia*, dien ik A°. 1712 leerde kennen; en daar ik een ongemeen groot en fraey Cabinet gezien heb.

In *Holland*, *Zeeland*, en elders heeft men mede veel fraeje Liefhebbers al van ouds gehad. Ik zal ze yder onder hunne Steden noemen.

Gelyk *Amsterdam* de grootste der *Hollandische* Steden is, alzo heeft men van ouds her daar ook veel groote Liefhebbers gehad.

Den *Arts Swammerdam* bezat ontrent het midden der voorledene eeuw een fraey Cabinet.

De Heeren { *Kattenburg*,
Volkerts, die veel Hoorns door Savry in Plaat liet brengen.

Amsterdamsche De Heer *Borgermeester Nicolaas Witzen*.

De Heer *Jonas Witzen*, Geheimschryver.

Nog een Heer *Majoor Witzen*.

De Heer *Blaeuw*, Geheimschryver.

De Heer *Hermanus van der Burg*, een Drogist.

De Heer *Mr. Gerbrant Pancras*, Borgermeester, en Bewindhebber, der *Oost-Ind: Maatschappy*; wiens Cabinet den 20. Maart 1726. aldaar op 't Oude Heeren Logement verkogt is.

De Heer *Wouter Valkenier*, Bewindhebber der *Oost-Ind: Maatschappy*.

Juffr: *Petronella de la Court*, Wed: van de Heer *Adam Oortmans*.

De Heer *Profeffr. Ruys*.

De Heer *Simon Schynvoet*, die boven allen in kennis, en in 't bezit van fraeje stukken aldaar uitsteekt, behalven dat zyn E. een ongemeenen Schat van kennis ontrent veel andre zaaken (waar van veel Proefstukken daar, en elders, bekend zyn) bezit.

De Heer *Roeters*.

De Heeren *Feytema's*, Gebroeders.

De Heer *Job de Jong*.

Alle deze Heeren (van welke ik nu nog maar de Heer *Ruys*, en de Heer *Schynvoet* in 't leven kenne) hebben ongemeene fraeje Cabinetten bezeten, van welke ik 'er geen weet, dat aldaar by dat van de Heer *Schynvoet* te vergelyken is.

In de later tyd, en in deze Eeuw, zyn 'er nog meer andre Liefhebbers bygekomen, die mede zeer fraeje Cabinetten nu nog hebben. Deze zyn de navolgende:

De Heeren *Jacob Elias Schot*.

Warnar Groen,

Albertus Seba,

Joannes Luder, A°. 1719.

overleden; dog vervangen door zyn Zoonen, de *Messis*.

Arnold, en *Henrik Luder*.

N: *Ten Cate*.

N: *De Haan*.

Christoffel Beudiker, die groote en nette Liefhebber, zoo daar in, als in de *Penningkunde*.

Balthazar Schaid, een Drogist.

N: *Renner*.

Hendrik Oortmans.

Philip van der Poorte.

N: *Teroede*.

Pieter van den Heuvel.

Ook is my onlangs door een *Zeeuws Heer* van veel aanzien gezegt; dat de Heer *Westerveen*, Advocaat der *Oost-Indische* Maatschappy, mede een Liefhebber geworden, en bezitter van een zeer fraeyen *Wentel-trap* is.

Alle deze Heeren bezitten mede Cabinetten, waar van ik 'er verscheide gezien hebbe, moettende bekennen, dat ik by de Heeren *Schot*, *Groen*, en *Seba* ongemeene fraeje stukken; die my zeer veel genoegen gegeven hebben, beschoude.

By alle deze moet ik als een Liefhebber ook noemen *Joannes Ros*, eenige Schoonmaker der *Hoornkens* tot *Amsterdam*, en die dat ook weergadeloos doet.

Tot *Delft* had men in de voorledene *Delftze Eeuw*, de

Heeren N: *Kamerling*.

N: *de la Fallie*, Hoofd-Officier, een zeer groot Liefhebber.

Hendrik d'Acquet, Borgermeester, en Arts.

N: 's *Gravezande*.

Deze Heeren hebben ongemeene Cabinetten bezeten, en nu kenne ik daar alleen nog maar de Heer *Cornelis de la Fallie*, Oud-Schepen.

Dog wat dien Heer bezit, wete ik niet, dan alleen, dat zyn Ed: zeer fraey goed heeft, waar van ik eenige uitmuntende stukken gezien heb.

Tot *Haarlem* kenne ik alleen den alom vermaarden Heer *Levinus Vincent*, die al in de voorledene Eeuw, tot *Amsterdam* toen woonende, begon, en die alleen zoo veel bezit, dat men by een groote menigte van Liefhebbers de vierde part niet vind. Ook heeft dien Heer ongemeene schoone en uitmuntende stukken, behalven dat hy een gansche Zee van *Visschen*, *Dieren*, enz: in flessen met vochten, een weergadeloos Cabinet met *Capellen*, en ingekorvene *Dierkens*, en een oneindigen Schat van veel andere zeldzaamheden.

bezit, die men by niemand, dan by Hem alleen, vind, dat ook de reden is, dat veel Vorsten, en Grooten der Wereld, zig verweerdigt hebben het zelve te gaan bezien, gelyk zy ook, niet zonder verbaazing en groot genoeg over 's Mans onvermoelden, en onvergelykelyken yver, mitsgaders over zyn netheid in alles, te rug gekeerd zyn.

Hier plagt ook de Heer *d'Orville* te zyn; dog die is overleden.

Ook is 'er een Heer *Baars*, die fraeje dingen verzameld; dog zyne Liefhebbery (zoo my bericht is) gaat meest over zeldzame Vogels, *Insecta*, en ook ten deelen over Zee-Hoornkens.

Haagze. In 's *Gravenhage* had men van ouds verscheide Heeren, als:

De Heeren, *Benjamin Fagel*, Raadsheer in den Hove van *Holland*.

Desmarets, Opziender van 's Konings Hoven.

Welke beide Heeren zeer fraeje Cabinetten bezeten hebben.

Nu heeft men daar,

De Heeren, *Johan Bernard de la Fallie*, Auditeur van de Kamer van Rekening.

François Kiggelaar, Commies ter Secretarye van den Heer van *Beaumont*; dog die ons in het Jaar 1725 ontvallen is.

Johan van Segveld, Bewindhebber der *West-Indische* Maatschappy.

Jacob Bart, ook 1725 overleden.

De Cabinetten van deze Heeren heb ik gezien, die alle zeer fraey zyn; maar de Heer *de la Fallie* munt verre boven deze, en boven veel andre, in 't getal, en in de fraeje soorten, uit; hoewel die twee volgende Heeren verscheide stukken bezitten, die ik by geen andre Liefhebbers gezien hebbe, en wel voornamelyk de Heer *van Segveld*.

Naderhand is my door deze en gene Liefhebbers bericht, dat hier zedert nog zouden bygekomen zyn.

De Hoog Ed: Heer, *Johan Hendrik van Wassenaar*, Heere van *Wassenaar*, *Obdam*, &c. &c. &c.

De Heer *N: van Aarssen*, van *Hoogerbeide*, Heer van *Voshol*, &c. &c. &c.

De Heer, Mr. *Johan van der Burg*, beroemd Advocaat.

Dog van deze Heeren (welke ik vast stelle, dat ongemeene fraeje Cabinetten bezitten) heb ik noit iets gezien, ende kan derhalven van haar Edelheden zeldzaamheden (welke ik, by myne verhuizing tegen May 1726. by deze of gene gelegenheid nog wel eens hope te zullen

zien) in 't geheel niet oordeelen; dan dat alleen zeggen kan van een voornaam Liefhebber, en zeer aanzienelyk Heer in *Zee-land* gehoord te hebben, dat de Heer en Mr. *van der Burg* een zeer fraeje *Wenteltrap*, welke zyn Ed: ook gezien hadde, bezit.

Ook kenne ik daar als een Liefhebber, die ze ook schoonmaken kan, Monfr. *Goske*, een Beeldhouwer of Beeldgieter; dog wat Hy bezit, wete ik niet; maar heb *hierlanze* Mosselen gezien, die hy ongemeen fraey schoongemaakt had.

Te *Rotterdam* is de oudste Liefhebber.

De Heer *N: Scholte*, Arts.

De Heer *N: Griffit*, een Drogist, nog levende; A^o: 1724. en toen 86.

Jaaren oud, en zeer goed kenner.

Den Heer *N: Lufneu*, Arts; die een fraey Cabinet heeft.

De Heer *N: Bloem*; Casteleyn op de Admiraliteyts Werf.

De Heer *N: Kuyk van Mierop*.

De Heer *Henrik van Raat*, Drogist, ontrent de groote Markt.

Tot *Hoorn* had men van ouds den Konst- Hoornze
Schilder,

De Heer *N: Bronkborst*.

De Heer *van Sugtelen*, Borgermeeſter, die een fraey Cabinetje had, 't geen nu de Heer *Beudiker* (zoo men my gezegt heeft) bezit.

Te *Dordrecht* heeft men zes Liefhebbers, die yder mede een Cabinet bezitten, waar in men al verscheide stukken ontmoet, die zeldzaam, fraey, en zoo ongemeen zyn, dat men die by geen andre Liefhebbers vind. Deze zyn:

Dordrechtze.

De Heer *Bartholomeus van Segwaard*, in den Oudraad, Schepen, mitsgaders Ontfanger der Verponding, &c. Dezen Heer heeft het grootste, en een zeer fraey Cabinet.

De Heer *Karel Buchart Voet*, Konst-Schilder, en Commies ter Recherche alhier. Dezen Heer heeft mede een fraey Cabinet van *Hoornen* en *Schelpen*, en nog een ander van d' *Hierlandsche* ingekorvene Dierkens, zoo keurlyk net verzameld, en opgezegt, dat hy daar in zyn weergae niet heeft; gelyk mede niet in het afteekenen van de *Hierlandsche* Rupzen, Popjens, en Capellekens, met een zeer nette Beschryving 'er by; een Koninklyk Werk, en weerdig om van alle keurlyke Liefhebbers geziene te werden; behalven dat dien Heer ook twee groote kassen met veel flessen vol Gedierden in vogten, en met Vogels, die zeer fraey zyn, als ook veel fraeje Mineralen bezit.

De

De Heer *Willem de Koning*.

Deze Heer heeft ook een zeer goed Cabinet van Hoorns, en Schelpen, waar onder fraeje stukken, en zommige zyn, dien niemand, dat ik wete, heeft.

Ook heeft hy een fraey Cabinetje van *West-Indische* Slangen, Vogels, enz.; in flessen, dat verdiend van Liefhebbers gezien te werden.

De Heer *Antoni Vervel*, Apotheker, heeft een fraey Cabinet, en, na de korte tyd, dat zyn E: 'er is aangeweest, bezit hy eenige stukken, die ik by geen een Liefhebber in *Holland* gezien heb.

De Heer *Philippus Crena*, Commies op 't Comptoir van den Heer Ontfanger der Convoyen en Licenten alhier.

Dezen Heer heeft wel het minste van allen; dog heeft mede, na den korten tyd, dat zyn E: aan deze Liefhebbery geweest is, al vry veel goed, waar onder mede eenige fraeje stukken zyn; dog in de Maand November heeft hy ons 2 a 3 Laden, welke zyn E: eerst bekomen had, getoond, waar onder verscheide stukken waren, die geen Liefhebber, dan hy alleen, bezit.

De laatste dezer Liefhebbers is de Schryver zelf, die twee fraeje Cabinetjens bezit, waar onder veele stukken zyn, die verdienen van Liefhebbers gezien te werden.

Zyne Liefhebbery begon al A°. 1686, in welke tyd hy verscheide keurlyke Cabinetten bezeten heeft, van welke hy 'er twee aan twee byzondere Heeren vereerd heeft, waar in verscheide stukken waren (gelyk wel te denken is) die hy daar noit meer gezien heeft.

En alzoö hy nu na den *Hage* vertrekt, is hy vervangen door de Heer *Joannes Eugenius Koet*, Artsalhier. Deze Heer verzameld allerley fraeje dingen met veel oordeel, en teekend die zeer fraey na 't leven.

Onder deze Liefhebbers doet men iets, dat ik niet wete, dat in de andre Steden gedaan werd, te weten, dat wy ordentelyk, de eerste Woensdag in ieder Maand, 's Winters ten twee, en 's Somers ten drie uren na de middag, by een-komen, om elkanders Cabinetten, met 't geen daar ondertusschen mogt by gekomen zyn, te zien, en om dan over die Liefhebbery; tot verder uitbreiding, en opheldering der zelve, met malkanderen te spreken. Een gezelschap, onder ons A°. 1720. in de Winter ten Huize van de Heer *van Segwaart* begonnen, en waar in wy veel genoeg vinden, gelyk het ook een klaar bewys is, dat wy uitdrukkelyk ons Werk van deze zaak maken. En dit ons gezelschap hebben wy den 4 Augst. A°. 1723. ten Huize voornoemd ook de naam van de Liefhebbers van *Neptunus-Cabinet* gegeven; om andre Liefhebbers daar toe mede op te wekken.

Men heeft ook groote Liefhebbers in *Zeeuw. Zeeland*, van welke my deze door zeker sche. vriend opgegeven zyn.

De Heer *Gaspar van Citters*, Raadpensionaris van *Zeeland*.

De Heer *Willem van Citters*, Borgemeester, en Bewindhebber der *Oost-Indische* Maatschappy tot *Middelburg*, alwaar deze twee Heeren Gebroeders yder (zoo my gezegt is) een uitmuntend Cabinet, waar in veel zeldzame en onbekende stukken zyn, bezitten; dog kan daar van niet oordeelen, alzoö noit de eere gehad hebbe, om iets daar van te zien.

De Heer *Antoni van Disboek*, woonende tot *Vlissingen*, die een zeer Cabinet (zoo hoore), en waar in veel *Zuydlands*, en *West-Indisch* goed is, heeft; dog kan daar over al mede, alzoö daar noit iets af gezien heb, niet oordeelen.

Sr. *Pieter van den Heuvel*. {
Sr. *Daniel de Smit*. } tot *Middelburg*.
Sr. *Jan de Loovers*. }

Tot *Swol*, in *Overysel*, heeft men nog twee Liefhebbers te weten,

De Heer *Henrik Voet*, Borgemeester, en Postmeester van *Overysel*, en Broeder van den bovengemelden Heer *Carel Bonchard Voet*. En *Zwolsche* Liefhebbers.

De Heer en Mr. *Dirk Voet*, Gemeensman van *Swol*, en Zoon van den boven-gemelden Heer *Carel Bonchard Voet*.

Wat deze Heeren bezitten, weet ik niet; dog weet, dat zy yder een Cabinet van Hoorns, en Schelpen, hebben.

Daar ziet men nu een Lyft van de voornaamste Liefhebbers, die ik kenne en die ik weete, dat 'er in de voorledene Eeuw bekend waren, of die 'er nu nog in wezen zyn.

Eer ik nu van deze stoffe afscheide, moet ik nog iets van eenige zeldzame stukken, die ik by deze en gene *Indische*, of *Hierlandsche* Liefhebbers, gezien heb, zeggen.

Onder de *Indische* heeft niemand meer fraeje stukken bezeten, als de Heer Landvoogd van der *Stel* in *Amboina*; dog die op te noemen is my onmogelyk; want zyn Ed: had Solders vol van allerley zooten. Hy bezat veel *Orangie* Admiraals, meer andre, die my ontschoten zyn.

By de Heer *Wybers*, op *Batavia*, heb ik A°. 1713. deze stukken, die fraey waren, gezien. Zeldzame Hoorns van de Heer Wybers.

Een zeldzame gemeen-groote *Krul-Hoorn*; dog zonder krullen, of takken, met drie zwarte en ros-agtige banden, en met vier a vyf krullen voor aan, zynde zeer zwaar en dik.

De

De *Sjangko*, waar van zyn Ed: 'er verscheide hadde.

Eenige verkeerde Hoorns, en een met een Zee-boompje 'er in.

De Orangie *Admiraal*, waar van 'er drie waren, de eene vry groot; dog doover, als de andre, en geen van alle heel fraey.

Caap-Hoorns. Van deze waren 'er vier, een zeer groot, twee redelyk, en de andre maar matig.

De *Opper-Admiraal*. Van deze was 'er een kleene, die goed was.

Twee *Beddekens*, met ingegroefde vlammen, waar van de weerga noit, dan by de Heer *Schynvoet*, en by Heer *Karel Bochard Voet*, gezien hebbe.

Een zeldzame soort van zeer witte *Lap-Hoorns*, die noit meer gezien heb. Van deze was 'er een paar.

Een paar *Japansche* gladde Orangie dito, byna als een soort, die uit *West-Indien* komen, en die wy de kleene gedoornde *West-Indische Lap-Hoorn* noemen.

Een paar roffe *Babilonische* zeldzame *Torens* met drie omgangen.

Veel fraeye zwart-getakte witte *Krulboornkens*.

Een paar zeer fraey ros en wit gekamelotte *Tepelbakken*.

Een ongemeene groote schoone *Musycq-Hoorn*.

Een paar bruine zeer groote geribde *Olie-Hoorns*.

Een groote gevlerkte dito.

Zes of agt grooten byzonder fraeye *Trompetten*.

Een paar Goude *Lakens* van 't Eiland *Dinding*, veel bruiner, als de onze.

Een uitmuntende Orangie *Gnemoe-Hoorn*, zeer lang, en fraey, een soort van *Admiraals* van die Hoorns.

Een *Guineefche Toot*, fraey groot.

Een zeldzame en knolagtige *Ajax*, of groote *Olie-koek*.

Vande *Olie-koek* met *Corinthen*, of *Krenten* een fraey groot paar.

Vyf *West-Indische* fraeye geribde *Stormboeden*.

Een van dito soort, zeer glad.

Verscheide *Schouten-bynacht*, die zeer fraey waren.

Verscheide fraeye gebandeerde *Harts-Hoorns* met banden.

Een weergadelooze bastaard - Purper-Hoorn uit het roode *Meir*, die zeer groot was.

Een Orangie zeer fraeye *Arabische Letter*.

Een zeer groote, dog beschadigde, *Wentel-Trap*.

Een klein *Jokje*, of *Wevers-Spoeltje*, en nog een recht fraey groot van deze soort.

Twee ongemeene groote *Compas-Schelpen*.

Een paar schoone hoog-roode *Dubblotten*,

van gedaante als de *Landschapjens*, of *Grieksche A Dubblotten*, met overlangze groeven, vallende in *Mocha*; dog dit schynd my toe de *Adama Dubblotten* te zyn, dat een licht-rood *Poffertje* is.

Een paar *Violette* gladde dito, even eens van gedaante.

Een paar geele zeer lange zeldzame *Mosfelen*, met een bruin ovaal 'er op.

Een paar groote geheel roode *Krabben*, dog zwart van rand.

Een buiten-gemeene groote lang-gedoornde *Purpre* en zeer zeldzame *Lazarus-klap*.

De Heer *Helmolt* heeft verscheide zeldzame stukken gehad, die op 't laatst zullen voorkomen onder yder soort van zeldzame Hoorns, en wat Liefhebbers die al bezitten.

Wat zeldzame stukken, en fraeye Hoorns de Heeren *d'Acquet*, van *Suchtelen*, *Blaeuw*, *Luder*, en *Juffr. Oortmans*, gehad hebben, kan men uit hunne *Catalogi*, volgens welke die verkogt zyn, zien.

Ao. 1720. Hebbe onder de Hoornkens en Schelpen, van die groote kenner en uitmuntende Liefhebber, de Heer *Schynvoet*, deze ongemeen fraey gevonden:

H O O R N S.

De *Opper-Admiraal*, by *Rumph*: op de Plaat der *Admiraals* by Letter B. deze is matig groot.

De *Admiraal*, by Letter C. te zien, en zeer groot.

Een andre dito. Deze is de kleinste.

De *Admiraal* van *Oma*, of de *West-Indische Admiraal*.

Drie *Vice-Admiraaltjes*.

Een *Schout by nacht*.

Eenige zwarte *Harts-Hoorns* met banden.

Een zeer groote uitmuntende *Neptunus-Schacht*, de grootste, die ik ooit zag, en wel een span lang.

Een fraeye groote *Arke Noachs*.

De verkeerde gevlamde *Luyt-Hoorn*, een paar.

De *Kraal-Nutilus*, of 't *Kraal-Doeken-Huyfje*.

De gemarmelde stompe appelagtige en leververwige *Triton* of *Trompet*.

Een wit-agtige dito.

Verscheide *Sjangko's*, en de *Eyer-nest* 'er van; als ook een zeer kleene dito,

Verscheide *Verkens-Snuiten*.

Verscheide groote en kleene *Kemphaanen*. De graeuwe *West-Indische Moor*.

Een zeer zeldzame Hoorn met veel digte roffe banden op een geel-agtige grond, byna als een *Vleermuis*; een ongemeen stuk; en, zoo meine, d'Orangie-vlag genaamd, dog hebbe een diergelyk by de Heer *Seba* gezien.

- Twee zeldzame Hoorns met grootte in-
kervingen, welke ik niet kenne.
- Eenige *West Indische* Hoorns, als die men
by de Heer *Rumphius* op de Plaat der
Admiraals, of op de Plaat No. XXXIV.
by de Letter K. ziet, zynde een soort
van *Achaat-Horens*.
- Een witte ros-gemarmerde buiten-gemeene
grootte, en zeer fraeje *Tepelbak*,
diergelyke ik nooit meer gezien heb.
- Verscheide andre zeldzame *Tepelbakken*
van allerley soort.
- Verscheide zeer schoone *Guineesche Tooten*.
- Een ongemeene schoone en zeer grootte
dubble *Paus-kroon*, met een byzondren
witten grond.
- Een ongemeene dito, met roode druppel.
- Een fraeje en vry grootte *Argus*.
- Verscheide fraeje *West-Indische* klimmen-
de *Leeuwen*.
- Drie buiten-gemeene zeldzame *Navels*,
of *Wervel-Hoorns*.
- Een a twee *Bezoars* of *Beddekens*, met
gladde vlammen.
- Een dito, met ingegroefde vlammen.
- Een *Caret-Hoorn*.
- Turks Papier*, twee stuks.
- Verscheide fraeje geele *Boter-weggen*.
- Een onvergelykelyk grootte *Soldaat*.
- Twee *Paarlemoer-Hoorns*, de grootste,
die ik ooit zag, en uit het Cabinet van
de Heer *Swammerdam*, hebbende yder
honderd Gulden van snyden gekost.
- Twee zeer grootte en fraey-gefnede bonte
Knobbel-Hoorns, of *Maia-Boelan's*.
- Een groot, twee kleene *Staatenvlaggetjes*.
- Verscheide heerlyke gefnedene Beeltenis-
sen van *Belkin*.
- Twee *Cameel-Hoorns*.
- Een *Spoeltje*, 't eerste, dat hier te Lande
bekend is geworden.
- Verscheide *West-Indische* getakte fraeje
kleene *Lap-Hoorns*.
- Een byzonder grootte Appelbloesfeme
Moerbey.
- De *Orangie Podagra's*.
- Verscheide kleene *Duivels-klaeuwtes*.
- Een paar *Orangie-agtige Spookjes*.
- De grootte witte *Haspel*, een ongemeen stuk.
- Twee zeer grootte witte *Napjens*.
- Verscheide grootte *Italiaansche Rood-ge-*
stippelde Vloertjes.
- Een zeer schoon *Napje*, van buiten *Oran-*
gie, van binnen *Paarlemoer*.
- Verscheide schoone *Maan-Hoorns*, *Doyers*.
- Verscheide schoone *Bagyne Drollen* van
allerley soort.
- Een a twee *Wester-Midas Ooren*.
- Velerley fraeje *Brandarissen*, ook 't wit
Scorpioentje.
- Een paar kleene *Tootjens* wit van grond,
met een breeden, en een zeer smallen
geelen band, waar van de weer-ga by de
Heeren *Vincent*, en *Groen*, dog met
- cen weinig verandering, gezien, en
waar van ook een paar heb.
- Een *Cartagencesche Lak-Hoorn*, of *Klip-*
klever, zeldzaam, en alleen by deze
Heer, de Heer *Seba*, en de Heer *Ko-*
ning, te vinden.
- Een paar groene zwart-gebandeerde zeer
fraeje *Slekken*, die niemand dan dezen
Heer, nevens de Heer van *Segwaart*, en
my, (myns wetens) heeft.
- Een kleen geel *Papedo-Horenken*.
- SCHHELPEN* van zyn Ed.;
- De *Straat-Davids-Dublet*, byna als een
Teljoor, de grootte die oit zag.
- De *Bloed-roode* en bleeke *Compas-Schel-*
pen; dog kleener, als die van de Heer *Seba*.
- Een *Winkelbaak*, en een dito op een *Han-*
nen-kam.
- Neptunus-Snuyf-Doos*.
- Een a twee *Orangie Lazarus-klappen*.
- Verscheide fraeje *Venus-Hartjens*, een a
twee met roode stippels.
- Twee fraeje geribde grootte *Schelpen*, als
de *Tour de Bra*.
- Orangie St. Jacobs-Schelpen*, met doorn-
kens, twee a drie stuks.
- Een zeer grootte *Goude Tong*.
- Twee *Citroen-geele* dito, zeldzaam.
- Verscheide *Criffen*.
- Roeters-Dubletje*, in 't midden zeer fraey;
dog my onbekend.
- Ongemeene fraeje *Landschapjens*, of *Griek-*
ze A Dubbletten.
- De rechte *Ys-Dublet* twee a drie paar,
en onder de zelve verscheide kleene,
die van de andre verschillen.
- Zeer fraeje bonte *Mantels*, en *Wy-tassen*.
- Een paar fraeje *Straat-Davids Dubbletten*.
- De gevlamde *Paeuwen-kwaft*, of de *Boon-*
Dublet.
- Een *Foelic-Dublet*, donker-Purper.
- Verscheide fraeje enkele en dubbele *Haa-*
nen-kammen.
- Een paar *Tyger-Dubletten*.
- Een a twee zeer fraeje blaauwe *Tour de*
Bra's, of *Zonnestraalen*.
- Eenige Appelbloesfeme, dito.
- De geribde *Venus-Dublet* volmaakt.
- Een andre, die bruin, zeer zeldzaam, en
fraey, dog my onbekend was.
- En veel andre stukken, my ontschooten,
dog waar van 'er ook veele in 't Werk
van *Rumphius* voorkomen, en waar
van 'er hier agter nog wel eenige, ge-
lyk ook van andre Liefhebbers, zul-
len volgen.
- By de Heer *Groen*, zag ik in dat zelve
Jaar 1720, en ook A°. 1722. deze frac-
je stukken.
- Een *Orangie Admiraal*.
- Een *Achaat-Hoorn*.
- Een kleen ros *Vice-Admiraaltje*.
- Drie geele *Tooten* met geele gestippelde
banden; een *West-Indische* soort.

Onge-
meene
stukken
van de
Heer
Groen;

Twee zeldzame *West-Indifche Midas-Ooren*.
 Een Appelbloezeme *Kemphaan*, de fraeyste die ik kenne.
 Een dito, wat flauwer van Appelbloeffem, dog mede zeer levendig.
 Verscheide gladde zeer vreemde *Trompetten*, byna als de *Aroëze*.
 Grootte diep-ingekepte roffe *Horens*, byna als de *West-Indifche Mooren*, agter met verscheide omgieringen.
 Twee *Guineefche Tooten*.
 Grootte *Ring- of Harts-Horens* met Appelbloeffem, en een paar kleene met sterke banden.
 Een paar dito, flauw Appelbloeffem.
 Een zeer groot, en byzonder fraey, *Italiaans Vloertje*.
 Een paar gladde ronde zeldzame *Spillen*.
 Twee *Verkens-bekken*, en een fraeje *Slek*, die onder Appelbloeffem is.
 Een groot *Beddeken* met banden, en een met bedden, die zeldzaam is.
 Twee bruine *West-Indifche Kroon-Horens*, en een fraeje geele dito.
 Een klein zeldzaam *Wentel-naaldje*.
 Ses *Zoompijens* met naaden 'er over, en een met een halven naad.
 Twee paar kleene *Trompetten* met zwarte stippels. Twee zeldzame zwarte *Slekken*.
 Een *West-Indifche* geknobbelde *Stormhoed*. Een zeldzame *Beddetyk*. Een groot zeldzaam *Buikje*.
 Twee *West-Indifche* geribde *Casketten*. Een *Staatens-Vlaggetje*. Grootte Appelbloeffeme *Moerbeyen*.
 Een paar *Sjankos*. Een fraeje *West-Indifche Krul-Horen*. Een zeldzaam groen verkeerd *Horentje*, en meer van die soort.
 Twee zeer grootte graeuwe zeldzame verkeerde *Luyt-Horens*.
 Twee gevlamde kleene dito, dito.
 Een *West-Indifche* geel-gevlekte en gedoornde *Snippen-bek*, van de Heer *d'Orville*.
 Twee a drie gedoornde *Snippenbekken*, by *Rumphins Tab. XXVI. No. 5.* te zien.
 Twee a drie *Zuyd-Landze Trompetjens*; en een ongemeene van de Heer *d'Orville*.
 Twee *Neptunus-Schachten*. Een fraeje roffe *Moor*.
 Een gestrepte *Bezoar*. Zeer fraeje gefinde *Coquiljes*.
 Twee zeldzame *Storm-hoedjens*. Verscheide fraeje klimmende *Leeuwen*.
 Fraeje *Kemphaanen*.
 Een getakte zeldzame *Knol*.
 Een paar *Jokjens*, of *Wever-Spoeltjens*. Een grootte, en twee kleene *Haspels*.
 Een klein graeuw *Toetje* met eenbreeden, en een kleenen band, en nog een diergelyke; en nog twee paar zoo by de

Heeren *Schynvoet* en *Vincent* gezien.
 Verscheide grootte *West-Indifche Admiraals*.

SCHELPEN van zyn Ed:

Een ongemeene grootte en fraeje Appelbloeffeme *Tour de Bra*.
 Een schoone Goude *Tong*.
 Een grootte zeer fraeje ros-geteekende *Quaker*.
 Twee grootte *Ys-Dubblotten*.
 Een klein *Foeli-bladje*, *Isabel* of *Orangie* van verwe, op een rotsje, een ongemeen stuk.
 Een zeldzame bruine *Compas-Schelp*, zonder weerga.
 Een zeer fraey *Citroen-geel Lazarus-Klapje*.
 Een uitmuntende gladde *Tyger-Dubblot*; als de *Griekze A. Dubblot*; dog platter.
 Een ongemeene sterk-*Citroen-geele Nagel-Schelp* met stompe nagelen; hoedanig eene ook by de Heer *Vincent* is.
 Een drie-dubble, byna als een *Compas-Schelp*, mede weergadeloos.
 Twee *Peul-Dubblotten*. De grootste *Arke Noachs*, die kenne; en nog een fraeje dito.
 Een zeldzame *Eyken-Houts-Dubblot*, of *Bia Tenimbar*, met fraeje stralen 'er op. Een zeer fraey stuk, een *Cedo Nulli*.
 By de Heer *Jacob Elias Schot* hebbe ik A. ^{Als mede van de Heer Schot,} 1720. deze ongemeene stukken gezien.
 Een *Orangie Admiraal*, die uit 't *Cabinet* van de Heer *d'Acquet* gekomen, en de eerste is, die hier bekend was. Hy is zeer sterk van Appelbloeffem.
 Een paar schoone *Neptunus-Schachten*.
 Een schoone Appelbloeffeme *Kemphaan*.
 Een paar *Admiraals* der *Gnemoe-Horens*, of der *Band-pennen*.
 Verscheide grootte *Kaap-Horens*, en die zeer schoon geteekend.
 Een zeer fraeje grootte *Argus*; en meer andre van die zelve soort.
 Verscheide Appelbloeffeme geribde *Tootten*, die ik niet kenne, en niet wete meer gezien te hebben.
 Een *Opper-Admiraal*.
 Een ros-agtig graeuw basterd *Wenteltrapje*, een ongemeen en zeldzaam stuk.
 Zeer fraeje *Nassouwen*.
 Een *Orangie-agtige Rysten-bry-Hoorn*, of *Sproetje*, zeer fraey, en zeldzaam, ja weergadeloos.
 De graeuwe *West-Indifche Moor*.
 Een soort van een langagtig *Stompje*, van agteren als een *Knol*, en met groeven.
 Twee paar *Criffen*.
 Twee *Jokjens*, of *Wevers-Spoeltjens*.
 Een zeldzame schoone en grootte bruinet, met veel witte en fraeje bruine blokken 'er in.
 Een kleene rechte *Goud-Lakenze Hoorn*, byna

byna al een blaauwagtige *Hoender-veder* of *Brunet*, zeldzaam.
 Een paar zeldzame *Babilonfche Torens*, byna leververwig.
 Fraeje kleene getakte *Lap-Hoorns*.
 Een leververwige fraeje *Arke-Noachs*.
 Een paar gladde *West-Indifche Spillen* met tanden.
 Een of twee fchoone *Guineefche Tooten*, zeer fraey.
 Een paar middelbare groote *Spillen*.
 Eenige fraeje *Bultjes*, of *Bucbeltjes*, en een met een manneken 'er op.
 Een uitmuntende *Canari* met tanden, fraey gemarmerd.
 Twee paar gevlamde geribde *West-Indifche Casketten*; dog 't een paar groot, en uitmuntend fraey.
 Een paar *Isabelle*, of *Orangie Naffauwen*.
 Een paar zeldzame graeuwe verkeerde *Luyt-Hoorns*, of *Vygen*, vry groot, weet niet dat die meer, dan by dezen Heer, en de Heeren *Schynvoet*; *Vincent*, en *Groen* zyn.
 Verfcheide verkeerde geele *Hoorns*.
 Witte *Zwitzerlanders-broeken*, met korte doorns.

SCHELLEN van zyn Ed:

Verfcheide paaren fraeje *Bacaffam-Schellen*.
 Verfcheide *Steen-fcheden*.
 Twee a drie fraeje gedraeide *Haspels*.
 Eenige *Peuldubblotten*.
 De *Straat-Davids-Dubblotten*.
 Een uitnemende *Orangie Lazarus-Klap*.
 Ettelyke roode *Del Minafche Dubblotten* van *D. Adama*, zynde een zoort van roode *Pofferkens*.
 Een zeldzaam gekartilcerd *Wafel-Yzer*.
 Een groote Appelbloezeme *Tour de Bra*, en eenige paaren kleene dito.
 Een paar groote *Navel-Dubblotten*, zeer zeldzaam met diepe groeven, vallende op *Batavia*.
 Verfcheide andre van een zoort; die nog wat anders is.
 Een *Orangie* zeer fchoone *Foeli-Dubblotten*, een duim lang, en twee vingers breed.
 Een Appelbloesem en wit gedoornd *St. Jacobs-Schelpje*, als een *Wy-Tafchje*, ongemeen, hoedanig een nu de Heer *de la Fallie* in den *Haag* ook bezit, en A^o: 1717. van my onder andre *Dubblotten* en *Hoorns* gekogt heeft. Ook heeft 'er de Heer *Seba* een. En (zoó geloove) de Heer *Vincent* een diergelyk.
 Een groote *Tour de Bra*; als de gemeene kleene, of als de *Ternataanfche Ietter-Schelp*; trekkende wat na den blaauwen.
 Ettelyke fchoone *Smirnafche St. Jacobs-Schellen*, Citroen-geel, en met wit opwerk.

Een paar groote *Compas-Schellen*; dog geloove dat de Heer *Kiggelaar* de grootste heeft.
 Een paar bloed-roode dito.
 Verfcheide fchoone *Goude Tongen*.
 Veel fchoone bonte *Mantels*.
 Ettelyke fchoone roode, groote *Orangie*; en andre, ook eenige *Citroen-geele St. Jacobs-Schellen*.
 De zeldzame witte geribde *Venus-Dubblotten*.
 Verfcheide fraeje *X-Dubblotten*.

De Heer *Albertus Seba* heeft mede zeer fraeje *Hoorns*, onder welke my voorftaat deze zeldzame ftukken A^o. 1720. en 1724. gezien te hebben:

De *Orangie Admiraal* van de Heer *d'Orville* voor 60 gulde ingekogt; dog nu in handen van een ander.

Een *Docken-Huyfje*, het grootste dat ik wete in *Holland* heel gezien te hebben; een ongemeen fraey ftuk. Het is gekomen van de Heer *Cornelis de Bruin*, die beroemde Reiziger, en is weerdig van alle Liefhebbers gezien te werden. Het is ontrent drie hand breedten en, na myne giffing, nog wel zoo lang.

Een paar zeer fraeje gladde *West-Indifche Spillen*, hoedanige ook de Heer *Luder* gehad heeft; en eene onvolkomene dito.

Een paar zeer fraeje *Argus-Hoorns*.

Een paar *Kaap-Hoorns*.

Verfcheide fraeje *Beddetyken*.

De gladde *Trompet*, of een diergelyke.

Twee a drie *Cameel-Hoorns*.

Verfcheide buiten-gemeen-groote *Harts-Hoorns*.

Twee *West-Ind:* groote geele gebandeerde en gespikkelde dito, en een uitmuntende groote daar van.

Een *Ros-agtige* fraeje zeer zware *West-Indifche Trompet*.

Verfcheide groote fraeje *Slekken*, uit de *Middelandsche Zee*, met tüiten.

Verfcheide *West-Indifche* zwart-gebandeerde lever-wige *Brandariffen*.

De geele en *Orangie West-Ind:* *Kuypers-Boor*.

De *Opper-Admiraal*, zeer goed, en volkomen.

Verfcheide *Guineefche Tooten*; en eene die fraey groot is.

Een paar *Cartageenfche Lik-Hoorns*, of *Klip-Hoorns*.

Een fraey *Draken-Hoofdje*.

De zeldzame *Zonne-Hoorn*; zynde uit myn aangehaald goed gekomen.

Eenige *Achaate Hoorns*, of 't blad der *Admiraals* by *Rumphius* op de *Plaat N°. XXXIV.* by de *Letter K.* te zien.

Een paar *Jokjens*, of *Spoelijes*.

Zeldzame Hoorns van de Heer Seba.

Veel schoone *Brandarissen*, ook 't wit *Scorpioentje*.
Een uitmuntende schoone half-zwarte, en witte *Brandaris*.

*SCHELPE*N van zyn Ed:

De groote bleek-roode *Compas-Schelp*.
Een zeer groote Appelbloessene *St. Jacobs-Schelp* of *Wy-Tas* met doorns, als die welke de Heeren *de la Fallie* en *Schot* mede hebben.

Zeer groote en zeer volkomene *Nagel-Schelpen*, byna al zoo groot, als by de Heeren *Vincent* en *Kiggelaar*.

Verscheide roode *Del Minase* Schelpen van *D. Adama*.

Verscheide Appelbloezeme groote *Tour de Bra's*, of *Zonnestraalen*.

Een a twee enkel-blaeuwe donkere dito.
Een bleeke Orangie schoon-getakte *Lazarus-klap*, en verscheide andre van die zelve verw, en daar onder rechte Orangie.

Verscheide *Haanekammen*.

Neptunus Snuifdoos.

Twee fraeje *Neptunus-Schachten*.

Een bastaard-*Cris*.

Verscheide fraeje *Konings-Mantels*.

Zeer groote bastaard-*Wafel-Tzers*.

En van de Heer Schaid, A°. 1719. Heb deze ongemeene stukken by de Heer *Schaid* gezien.

HOORNS.

Verscheide *St. Maloze*, of *Franfche Bel-Hoorns*; die ook in *Guinea* vallen.

Twee groote *West-Indifche Spillen* met tanden; dog de eene maar volkomen.

Een schoone *West-Indifche* bruine *Toot*, die niet kenne, fraey gemarmeld.

Graeuwe en bruine gladde platte zeldzame *Doyers*.

Een zeldzaam *Midas-Oor* uit *West-Indien*, graeuwagtig, en van binnen Appelbloessene.

Een fraeje Orangie *West-Indifche Kroon-Hoorn*, hoedanig eene uitmuntende geele ik ook by de Heer *van Segwaart* vinde. Deze is vry groot, en fchoon.

*SCHELPE*N van zyn Ed:

Een groote Appelbloessene *Tour de Bra*.

Eenige *Smirnase St. Jacobs-Schelpen*, of *Wy-Tasschen*, wit, en flaeuw Appelbloessene 'er op.

Eenige Orangie *Dubpletjes*.

Fraeje Hoorns van de Heer Vincent. In 't Jaar 1720. zag ik onder het on-eindig getal fraeje Hoorns van de Heer *Vincent*, tot *Haarlem*, deze uitmuntende stukken.

HOORNS.

Twee Orangie *Admirzals*.

Een Opper-Admiraal, fraey van groote, en goed.

Twee *Zuydlandfche Trompetjes*.

Een *Jokje*, en twee a drie kleene bastaard-dito.

Een groote en een kleene gevlamde ver-keerde *Luyt-Hoorn*, zeer mooy.

Een paar bruin-gevlamde fluyke zeldzame *Mollen*.

Verscheide Appelbloessene geribde *Dadel-Tootjens*.

Verscheide groote *Italiaanze Vloeren*.

Vier *Achaate* Horens.

Drie *Verkens-bekken*.

Twee a drie gladde *Hoorns*, als *Navel-Horens*, zynde dik en lever-verwig.

Verscheide *West-Indifche Midas Ooren*.

Een paar *West-Indifche* gladde *Spillen* met tanden.

Een paar middelmatige *Nautili*, of *Doecken-Huyfjes*.

Een groote dito, ontrent 10 duimen lang, de witste, fraeyste en grootste, die ik kenne, buiten die van de Heer *Seba*, die wel wat grooter, maar geeler is.

Een *Krab*, die van binnen Orangie is.

Een geele groote klimmende *Leeuw*, en twee kleene dito, als klimmende *Leeuwen*.

Een *Buykje*, of *Bezoar* met een naad in 't midden.

Een a twee fraeje *Schouten by Nacht*.

Vier *Zoompkens* met naden 'er over henen.

Twee a drie zeer groote *Hart-Hoorns* met banden, de grootste ruym een halve voet lang.

Twee gemeene, en twee blaeuw-agtige, *Duivels-klauwen*.

Drie geele *Tooten*, met geele stippel-banden, en geele vlekken, een zoort van *West-Indifche* *Admirzals*.

Twee a drie *Slekken* met roode tuiten.

Twee zeldzame Horens als *Vledermuizen*, met 13 a 14 fyne roffe banden; dog de eene wat geeler van banden, en heb een diergelyke, rooder van banden, by de Heer *Schynvoet* gezien, d'*Orangie-vlag* genaamd, en by niemand anders.

Twee a drie dito graeuwe, met een ver-keerden bek.

Drie a vier gladde Horens, van fatzoen als een kleene *Trompet*.

Een paar verkeerde geele *Hoornkens*, en nog 1 dito.

Twee *Haspels*.

Twee a drie fraeje *Kaap-Hoorns*.

Drie *Caret-Hoorns*.

Drie a vier *Katwykze* *Hoornkens* met banden.

De *West-Indifche* geele *Kuipers-boor*.

Een paar groote geknobbeld *Trompetten*.

Een zeldzaam klein *Hoornken* met drie omwentelingen of kringen agter, dat niet kenne.

Een

Een paar kleene geele Hoornkens met een a twee bruine banden.
 Twee Goude *Lakens* met drie banden, ieder byzonder, en zeldzaam.
 Verscheide zeldzame *Doyers* van verscheide verwen.
 Ook groene gemarmelde dito.
 Een a twee paar diep-ingegroefde kleene Hoornkens.
 Ettelyke zeer fraeje rechte, ook Boeren- en wilde groote *Musycquen*.
 Een a twee *Staten-Vlaggetjes*.
 Twee *Olikoeken* met *Corinthen* met veel Appelbloessem.
 Een *Sproetje*, of de *Kikvorsch*, die van binnen zwart is.
 Een groot schoon *Kemphaantje*, die leververwig, en een Appelbloessem is.
 Een Eyken-houts-*Toot* met een band.
 De witte kort-getakte zeldzame *Switzers-broek*, en zeer fraeje kleene *Krul-Horenkens*.
 Eenige graeuwe *Mooren*, of *Mistigen*.
 Een zwarte *Moor*, wel een voet lang.
 Drie groote gebandeerde *Mooren*, yder byzonder.
 Verscheide getakte roffe en bruine *Brandarissen* uit *West-Indien*, of uit de *Middelandische Zee*.
 Een zeer groote *Soldaat*, met de *Visch* 'er in overgekomen, en verscheide kleiner dito.
 Een Appelbloessem *Brandarisje*.
 Het wit *Scorpioentje*; en een zwart.
 Een a twee *Neptunus-Schachten*.
 Een zeldzame graeuwe kort-gedronge *Dadel*, als de *Persiaansche* van *Jonston* byna.
 Verscheide fraeje *Beddetyken*.
 Een a twee *Saten-Vlaggetjes*.
 Een groot *Beddeken* met banden; dog die met groote *Dobbelsteen*en, of *Beddekens*, niet.
 Een gestreepte *Bezoar*.
 Een paar groote *Talang*- of *Lap-Horens*, een *Manneken*, en *Wyfken*.
 Een zeer fraeje gevederde kleene zeer donkere *Trompet*.
 Een fraeje *West-Indische* gedoornde *Snippenbek*.
 Twee kleene *Arken Nouchs*.
 Eenige groote *Fransche Bel-Hoorns*, en een zeer kleene.
 Vier a vyf *Argus-Horens*, en een vry groot van oogen, en fraey.
 Drie a vier *Sjanko's*, of *Offer-Hornes*.
 Twee groote *Wervel-Horens*.
 Een *Buykje* met een dikke naad in 't midden.
 Eenige zwartagtige *Harts-Horens* met banden.
 Een uitmuntende schoone groote *Netenkam* of dubbele *Spinnekop*, volkomen van tanden.

Een dito onvolkomen; en nog 2 paar kleiner; mede volkomen van tanden.
 Verscheide *West-Indische* kleene gedoornde *Lap-Hoorns*, en een a twee met huizen 'er op.
 Een soort van een *Cameel-Hoorn*.
 Twee getakte *Knollen*.
 Een gemeene vry groote dito.
 Een a twee *Ternataansche* zeldzame getakte *Vleermuyzen*.
 Groote doorgesneede *Papedo*- of *Paarlemoer-Horens*; en een dito fraey uitgesneden.
 Twee a drie *Zee-Tonnen*.
 Een paar kleene witte, of graeuwagtige *Tootjens* met een breede en een smalle geele band.
 Een heerlyke en groote *Kroon-Horen*, en meer kleene.

SCHELLEN van zyn Ed:

Een *Venus-Hartje*, rondom fraey Appelbloessem.
 Een met *Purpre* stippen.
 Een *Citroen-geel*; fraey; dog niet te sterk van verw.
 Een zeer grootte volkomene *Nagel-Schelp*.
 Zeer fraeje *Poffers*, of *Quakers*.
 Een paar *Compas-Schelpen*.
 De bloed-roode, en de bleek-roode dito; van ieder een paar.
 Drie donkere zeldzame groote *Zonnestralen*, of *Tour de Bra's*, enkel blaauw.
 Verscheide groote Appelbloezeme *Tour de Bra's*.
 Verscheide heerlyke *Orangie Lazarusklappen*, ook enkele en dubbele *Haanekammen*.
 Vier a vyf *Citroen-geele* zeldzame *Dubblotten*, of *Steene-bloemen*, hoedanige mede by de Heer *Luder* verkogt zyn.
 Twee *Crissen*, een groote, en een kleene.
 Verscheide *Peul-Dubblotten*.
 De rechte *Steen-schede* nog in de *Steen* stekende.
 Twee ongemeene, en twee gemeene *Straat-Davids-Dubblotten*.
 Een fraey paar *Straat-Davids-Dubblotten*.
 Twee a drie goede *Goude Tongen*.
 Een witte *Tong*.
 Een in een gedrongen *Citroen-geele Nagel-Schelp* met stompe nagelen.
 Een dito, met wat *Appelbloessem*, zeer fraey.
 Een zeer groote, en zeer volmaakte *Nagel-Dubblotten*.
 Twee kleene *Rots-Dubblotten*.
 Een gedoornd *Wy-Tasje* wit en zwart, rood-agtig van verwe.
 Een a twee soorten *Ambonsche*, byna als de *Cartageensche*.
 Verscheide schoone bonte-*Mantels*, en een groote *St. Jacobs-Schelpen*.

Een zeer groote gedoornde volmaakte *Helster*, of *Ham-Dublet*, veel grooter als de myne.

Drie fraeje roode *St. Jacobs-Schelpen*, met witte ruitjes.

Een fraeje sterk-roode, matig-groote, dito.

Een kleene Orangie *St. Jacobs-Schelp*.

De groote geribde *Venus-Dublet*.

Vertcheide fraeje *Mossels*.

Een Appelbloezem-agtige *Foelie-Dublet*, die mooy is.

Mitsgaders veel andre heerlyke stukken, die my, door de groote menigte van alles, ontschoten zyn, alzo die maar onthouden, en niet aangeteekend heb.

Als ook By de Heer Auditeur de la Fallie, in den Haag, heb Ao. 1718. een groote Schat van fraeje en zeldzame Hoorns gezien, waar van my deze in 't geheugen nog hangen.

HOORN S.

Twee zeer fraeje *Opper-Admiraals*, yder byzonder van verw en teekening; dog de eene fraejer, als de andre.

Een zeer zeldzaame Hoorn, by zyn wel Ed: *Cedo Nulli* genaamd, van groote byna als een Orangie *Admiraal*; dog korter in een gedrongen, en wat dikker, hebbende kleene geele, witte, en bruin-agtige bandjens ketens-wyze over de geheele Hoorn, die my zeer zeldzaam, en fraey, voorkwam, zynde een ongemeen stuk, dat niemand anders bezit.

Een Orangie *Admiraal*, welke ik niet gezien heb, maar die zyn Ed: (zoo my bericht is) naderhand bekomen heeft.

Twee zeer fraeje *Wente!-trappen*, en nog een bastaard soort.

Verscheide gestrepte zeldzame *Bezoars*, of *Beddekens*.

Een fraeje zwarte *Schout-by Nacht*.

Een zeer fraey gemarmerde *Arke Noachs*.

Veel vreemde my onbekende Hoorns uit de *Middelandsche Zee*, of *West-Indien*, die zyn wel Ed: zeide uit het *Oosten* bekomen te hebben.

Veel roode *Meirkens*.

Veel ongemeene Appellbloeffeme *Slekken*.

Ongemeene Citroen-geele en fraeje Oranje *Schelpen*, nevens heerlyke *Lazarusklappen*.

Het gedoornd *Wy-Tasje*.

En van de Schelpen staat my nog een ongemeene *Bia Tenimbar*, of anders de *Eyken-houts-Dublet* voor, die vry groot, en met twee a drie zwarte dwars-banden; maar beneden aan den buiten-zoom met een fraeje hoog-Orangie band, wel een pink breed, geteekend is, en die pas 'er wat van 'er nog een heeft; dog die daar

wat smaller, en nog van een agter-kant voorzien is. Zynde een wonderlyk fraey en weergadeloos stuk; hoewel de Heer *Groen* een diergelyk heeft; dog die dat schoon Appelbloeffem niet heeft.

De groote, en onnoemelyke meenigte van fraeijgheden, die dezen Heer bezit, is oorzaak, dat my veel andre Hoorns en Schelpen ontschoten zyn.

In 't Jaar 1718, zag onder de Hoorns en Schelpen van de Heer *François Kiggelaar*, een ongemeen groot Liefhebber, en nauwkeurig kenner van de zelve, deze ongemeene stukken.

Die van de Heer Kiggelaar

Een heerlyke soort van groote zeldzame *Doyers*, van gedaante als een plat *Moorfch Tulbandje*, die wat Petool-agtig zyn, een ongemeen schoon groen stuk.

De groote zeldzame gevlamde, en geknobblde *Triton*, of *Trompet*.

De *Slak* met een verkeerde bek, die nu in handen van de Heer *van Segwaart* is.

Verscheide andre fraeje zeer zeldzame zwart-geteekende *Pekken*, byna als de *Batavische Alikruiken*.

Een soort van zeer lange *Zoompjens*, zynde fyn-geribd, nog wel eens zoo groot, met een breede Lip, als de *Midas-Ooren*, uit de *Middelandsche Zee*.

Een schoone zeer groote *Verkens-bek*.

Een dito, dito met een groote steert.

Twee groote *Neptunus-Schachten*; de eene recht, (nu by de Heer *van Segwaart*,) en d'andre wat krom, en met een bocht.

Een paar gladde getande *West-Indische Spil*, en ook nog een paar grooter soort, zondertanden. De eerte komt in *Bonannus* voor, en is by de Heer *Luder* ook verkogt; dog de grooter soort komt in *Bonannus* niet voor, deze bezit nu de Heer *van Segwaart*.

Twee *Jokjens* of *Spoeltjes*, die de Heer *van Segwaart* nu ook heeft.

Twee *Vice-Admiraals*.

Twee Hoorns als *Babilonsche Torens* van lengte; dog glad, met kleene bruine vlekken op een graeuwen grond, en byna als een soort van dunne *Trompetten*.

Verscheide zeldzame *Arken Noachs*.

Een Orangie *Admiraal*.

De *Guineefche Toot*, verscheidene van dien.

Een fraeje *Harts-Hoorn* met banden, en nog een goede.

Verscheide *West-Indische* fraeje *Harts-Hoorns*.

Een a twee groote *Italiaansche Vloeren*.

Een Hoorn byna als de klimmende *Leeuw*; dog kleener.

De gedraide *Haspel*.

Verscheide *Krul-Hoorns* uit het *Westen*, of uit

- of uit de *Middelandsche Zee*, en ook eenige met zwarte takken.
- Verscheide ongemeene *Vliegen-scheetjens*, ook groote *Vliegen-scheetjens*, en groote *Vloyen-scheetjens*; dog anders als onze groote van de *Schilpads-Eylanden*.
- Een paar kleene gladde *West-Indische* zeldzame *Storm-boedjens*, of uit de *Middelandsche Zee*.
- Een weergadeloos *Blaasje* met een schoonen spier-witten dwars-band, een stroo breed, staande tusschen twee fyne zwarte banden.
- De appelbloezeme *Carakol*, of *Slek*, uit de *Middelandsche Zee*, nu by de Heer van Segwaart.
- Een zeldzame dikke korte stompe *Trompet*.
- Een *Schoot-by Nacht*, en een dito leververwig.
- Een fraeje dito, die zwart is.
- Verscheide *West-Indische Tooten*.
- Twee *Guineesche Tooten*.
- Een schoone *West-Indische Kroon-Hoorn*.
- Een dito, dito *Orangie*, dito zeer fraey.
- Een paar gestreepte *Bezoars*, of *Beddenkens*.
- Verscheide fraeje *Beddeteyken* met knobels, enz.
- Verscheide verkeerde grauwe *Hoorns*, of *Luyt-Hoorns*.
- Een Appelbloessem geribd *Tootje*.
- Twee *Camel-Hoorns*.
- Twee langwerpige *Zuidlanders*, als bastaard-Pauskroonen van spikkeling; zeer fraey.
- Een schoon *Doeken-buysje*.
- De grauwe *Moor*.
- Een violet *Quallebakje*.
- Een schoone groote *Kemphaan*, met een vinger, zynde leververwig.
- Een paar fraeje gevlamde *Tepel-bakken*, nu by de Heer van Segwaart.
- Verscheide geribde *West-Indische Casketten*.
- Verscheide *Midas-Ooren* uit de *Middelandsche Zee*.
- Een paar kleene Appelbloessem, die nu de Heer van Segwaart heeft.
- Verscheide fraeje *Carakollen*, anders dan de vorige.
- Een paar *Tyger-Slekken*; en een paar zeldzame groote groene en zwart-gebandede dito anders *Koe-oogen-Slekken* genaamd. Nu in handen van de van Segwaart.
- Fraeje *Bandasche* kleene witte *Krul-Hoorns* met zwarte takken.
- Een paar fraeje *Fransche Bel-Horenkens*.
- Een paar dito, dito fyne gestreepte, zeer mooy.
- Een paar *Wy-Tassen*.
- Een groote witte *Spil*.
- Twee witte kleene kort-getakte *Switzersbroeken*.
- Twee grooter voor getakte dito.
- Verscheide verkeerde geele *Hoorns*.
- Een paar lanwerpige *Catwykze Tollen*; nu by de Heer van Segwaart.

SCHELLEN van zyn Ed.

- Een zeer groote schoone *Ys Dubblet*, de grootste, en fraeyste, die ik kenne, nu in handen van de Heer van Segwaart.
- Een groote *Compas-Schelp*, zonder weerga.
- De bloed-roode dito.
- De bleek-roode dito.
- Een paar zeldzame ingekorvene *Stots-kappen*, die op elkanderen paaren.
- Twee *Smirnasche St. Jacobs-Schelpen*; Citroen-geel, en wit.
- Een kleene Appelbloezeme groote *Tour de Bra*.
- Een geel-agtig *Venus-Hartje*.
- Een Appelbloessem dito.
- Een fraeje *Orangie Lazarus-klap*, op een Klipje. Nu in handen van de Heer van Segwaart.
- Eenige fraeje *Haanen-kammen*, en een vier dubble. Nu in handen van den evengemelde Heer.
- Een fraeje bruine bonte en witte *Bontemantel*.
- Een paar zeer groote *Nagelschelpen*, volkomen van nagelen; en een Citroen-geele, te zamen, nu by de Heer van Segwaart.
- Twee *Dubblen*, eveneens als de *Cartageerze*.
- Twee *Boom-Dubblen*.
- Twee *Crissen*.
- Een zeer groote bruine gemarmerde *Poffen*, nu by de Heer van Segwaart.
- Een a twee groote, en meer andre *Mossels*; die fraey zyn.
- De witte geribde *Venus-Dublet*.
- Die *Cabinetten* van dezen Heer zyn in Juny 1723. in den *Hage* verkogt; en 't verdre kan men in die *Catalogus* zien.
- De Heer Segveld in 's *Gravenhage* bezit mede zeer fraeje en ongemeene stukken, die by geen andre Liefhebbers zyn. Van zyne fraeje *Hoorns* heb ik nog deze onthouden, A°. 1718. en 1720. gezien te hebben.
- Een *Hoorn*; als een *Knol* met een tuyt, zynde wit, en agter drie a vier in gegroefde kringen hebbende.
- Een Citroen-geel *Stompje* van *Curacao*, met twee a drie omgieringen met takken. Dit zag nergens meer.
- Een dito, dito grooter *Hoorn*, die niet kenne, ook van daar. Deze heeft ook niemand anders.

En van de Heer Segveld.

Verscheide *Kempbaanen* lever-verwige, en een zeer fraeje, die Appelbloessem, en de kleinste van de drie is, die ik kenne.

Een Appelbloessem getakte kleine *Lap-Hoorn*, dog zonder lap 'er aan.

Twee zeldzame Hoorns met snuiten, by na als den Admiraal van *Oma*, lever-verwig, zynde een soort van *Trompetten*.

Een paar zeldzame korte witte *Switzersbroeken*, uit de *Middelandfche Zee*.

Twee kleine witte zwart-getakte *Krul-Horens*.

Twee dito, veel bruiner, dito van grond.

Twee groote kort in een gedronge zwarte breede *Mooren*; hoedanige nergens gezien heb.

Drie a vier *Arguinze Tepel-bakken*.

Drie a vier andre dito, rond, bruin, en kleiner, en drie a vier nog kleiner dito.

Twee lichte geribde *West-Indifche Cas-ketten*.

Twee wat zwaarder, dito.

Een paar zeer kleine *Ambonfche* dito, met netjens.

Twee roode geribde *Arguinze Tootjens*.

Twee geele verkeerde Hoorns.

Twee paar *Criffen*

Een Appelbloezeme *Zwit-zers-broek*. { deze heeft

Een dito, ... Stompje. } zyn Ed: al-

Een geel . . . . . dito. } leen.

Vier *Fransche Bel Hoorns*, zeer fraey.

Twee groote *Italiaanfche* roode *Vloorkens*.

Een paar bruine klimmende *Leeuwen*.

Drie geele kleine dito.

Twee groote dito, met groote druppels.

Een *Neptunus-Schacht*.

Een groote zwarte *Moor* met eene band, de grootte, en beste, die oit gezien heb, zynde vry langer als een span, en vry dik.

Twee groote *Trompetten*.

Een violette *Slek*, die niemand meer heeft; dog twyffel, of ik die ook by de Heer *Schot* gezien hebbe.

Een a twee zeldzame *Luyt-Hoorns*.

Twee paar groote *West-Indifche* geele *Kuipers-booren*.

Twee geknobbelde *Beddetyken*.

Een paar geknobbelde graeuwe *Lap-hoorns*.

Een zeldzame groote gekartelde *Doyer*.

Een zeer klein *West Indifch Storm-hoedje*, of *Casketje*.

Een zeldzame platte *Rudolfus*, of *Wydomonder*, een soort van *Beddetyken*.

Een zeldzame *Mufycq-Hoorn* zonder *Mufycq-nooten*.

S C H E L P E N.

Smirnafche St. Jacobs Schelpen, vier paar.

Verscheide geele Orangie, en ook witte, dikke *Filoozen*, of kleine *Poffertjes* van *Curacao*, die by niemand gezien heb.

Een groote fraeje Purper-agtige *Moffel*.

Twee *Criffen*.

Een paar diep-ingekorvene Dubbletten even eens als twee parende *Sots-kapjes*, zeldzaam, en heb die alleen ook by de Heer *Kiggelaar* gezien.

Drie roode Schelpen van *D. Adama*, van *Del Mina*.

Een groote *Compas-Schelp*.

Agt *Haankammen* by een, en nog twee a drie andre.

Een fchoone licht-Purpre *St. Jacobs-Schelp*.

Een zeldzame *Lazarus-klap* zonder takken.

My staat voor A°. 1718. by de Heer *Jacob Bart* in den *Haag*, woonende in de *Wagen-ftraat*, deze fraeje stukken gezien te hebben. Van de Heer Bart.

H O O R N S.

Een paar groote zwarte *Mooren*.

Een uitnemend-groote, dog wat gefchonde, *Bruinet*.

Twee minder dito.

Een paar witte zeldzame *Spillen*, die noit by iemand anders zag. Zy waren van de Heer *Fagel* gekomen; dog A°. 1720. vond die niet meer by zyn E.

Een zeldzame Appelbloessem *Slek*.

Een zeer fchoone volkomene *Naffauwer*.

Een paar graeuwe zeldzame *Tooten*, als *Harts-Hoorns*.

De Heer *de la Fallie* tot *Delft*, heeft zekerlyk een zeer fraey Cabinet met *Hoornkens*; dog wat dien Heer bezit, weet ik niet, dan alleen dat ik weet dat zyn Ed. deze stukken, waar van eenige gezien heb, heeft. Zeldzame Hoorns van de Heer de la Fallie tot Delft.

H O O R N S.

Een *Wentel-trap*. Dit is my van andre zoo bericht.

Een *Opper-Admiraal*, by my A°. 1717. gekogt.

S C H E L P E N.

Een zeer zeldzame en ongemeen fraeje *Konings-mantel*.

Een donker blaeuwe groote *Tour de Bra*.

Een zeer fraeje Citroen-geeel *Dubblert*, uit de *Middelandfche Zee*, die niet kenne, welke drie stukken gezien heb.

Van de ongemeene stukken, die de Heer *Bloem* tot *Rotterdam* bezit, komen my deze te binnen. Die van de Heer Bloem.

H O O R N S.

Een fchoone getakte *Switzers-broek*.

Een

Een geribd Appelbloeffem fraey *Tootje*, anders de *Dadel-Toot* genaamd.
 Twee fraeye zwart en wit-gemarmerde *kruiken*, wat grooter als myn *Zuydlanders*, en in *Bonannus* te vinden, N°. 220.
 Een groote getakte *West-Indifche Snippenbek*.
 Drie *Fransche Bel-hoorns*.
 Een groote Kikvorfch met verfcheide bruine banden op een witte grond.
 Een paar *West-Indifche Hoorns*, als Spel-lewerks-kuffens met witte banden van vlekskens.
 Een paar *West-Indifche* fraeye *Tootjens*.
 Een paar *Catwykze Tollen*.
 Een graeuwe *Rudolfus* met een witten band, en van binnen Orangie.
 Een dito zonder band, van binnen wit.
 Een paar witte kleene lange *Tepelbakjes* van *Curaçao*.
 Een paar bruine kleene dito.
 Een zeldzame witte *Westerze Krul-Hoorn* met takken, zonder krullen.
 Een groote dito, zynde dik en zonder eenige takken, byna als die van de Hr. *Wybers* uit het roode *Meir*.
 Een a twee zeer zeldzame *Alikruiken*; of *Slekke-Hoorns*.
 Eenige zwarte *Mooren* met banden, en een zeer fraeye, schoon van band.
 Twee a drie kleene graeuwe *Mooren*.
 Een zeer groote *Tepel-bak*.

S C H E L P E N.

Een groote *Haanekam*.
 Een zeldzame graeuwe weergadelooze *Bult-Dublet*.
 Een volkomene Appelbloezeme *Krab* met pooten; Een ongemeen stuk, en verfcheide andre, welke ik voorby gae.
 Een gebucchelde dito, als een *Kemp-haantje*.
 Twee zeer groote *Ham-Dubletten* van *Curacao*.

Die van de Heer van Seg-waart.

De Heer van *Segwaart* bezit in zyn uitnemend fraey Cabinet deze zeldzame stukken, zoo verre het my heugd die gezien te hebben.

H O O R N S.

Vier *Olie-Hoorns* met roffe banden.
 Twee zeer groote dito, met breede ribben, ongemeen.
 Een paar kleene, en nog drie paar groote *Caret-hoorns*, waar onder zeer fraeye.
 Een paar zeer moye *Bagynen-drollen*, of *Tollen*.
 Twee groote zeldzame geribde *Spillen*, ongemeen fraey.
 Een paar groote geknobbelde dito.
 Zeer groote bonte *Knobbel-Hoorns*.
 Twee zeer groote, en vier kleene *Napjens*.

III. DEEL.

Een flaeuw-geribde moye groote *Spil*.
 Een zeldzaam paar *Tygers*, als *Vloeyfcheeten*.
 Een groote getakte *West-Indifche Snippenbek*; en drie bonte gebandeerde dito.
 Twee paar groote Orangie *Bruinetten*.
 Vier *Kraal Nautuli*, of *Kraal Doeken-buyfjens*, matig groot.
 Een paar groote *Doeken-buyfjens*.
 Een paar gemeene fraeye dito, en nog twee paar kleener zeer fraeye.
 Twee paar *Fransche Bel-borens*.
 Vier kleene *Spaansche Horenkens*.
 Een glad *West-Indifch Midas-oor*.
 Een groot *Zoompje* met een naad 'er over, en nog ettelyke andre zoo.
 Drie enkelde *West-Indifche Casketten*, yder byzonder.
 Een ongemeene groote gedoornde *Bedde-tyk*, de grootfte die kenne, en meer andre.
 Vyf a zes gestreepte *Bezoars*, en eenige van verfcheide gronden en vlammen.
 Zes *Katwykze Tollen*, en nog twee grooter zoort.
 Een groote bruine *Doggersandze Hoorn* met veel *Wormen* 'er op.
 Een ongemeene groote *Marl-priem*.
Negenderley Zee-Appels, en daar onder een paar *Tulbanden*.
 Een paar Orangie gebandeerde *Dadels*, weergadeloos.
 Een rechte blaeuwe *Limoen-doorn*.
 Een zeer groote bastaard-*Wentel-trap*.
 Een paar witte geknobbelde *Lap-hoorns*.
 Twee *Duivels-klaeuwtyjes*, met drie vingertjes 'er aan.
 Een paar flaeuw-Appelbloeffeme *Kempbaanen*.
 Twee *Naalden* met witte druppels.
 Een paar roode kleene *West-Indifche dubbel-getakte Lap-borens*.
 Een paar geele dito, dito enkel getakte, dito met een wit-agtige band boven by de knobbels; en nog vier andre dito.
 Een zeldzame gespikkelde *Lap-hoorn*, by *Rumphius* Tab. XXXVII. N°. 3. te zien; en deze heeft de Heer *Groen* ook.
 Een witte en Appelbloeffeme *Kempbaan*.
 Drie leververwige ditoos.
 Een paar kleene ditoos.
 Twee groote *Vleermuyzen*, of wilde *Mufcquen*; roode.
 Een geele gedrukte *Doyer*.
 Een ongemeene fraeye *Arguinze Krulhoorn* zonder krullen; dog met sterke Appelbloeffeme baaren, of fcherven over dwars, en met veel banden en ribben 'er over henen. Een zeer zeldzaam stuk.
 Een klein wit en zwart getakt *Krulborentje*.
 Drie Orangie *Podagra's*.
 Een ongemeene *Tepel-bak* met drie overlange

Dddd

langze

- langze breede banden, weergadeloos.
 Verscheide gemarmerde wit, en roffe ditoos.
 Een kleene *West-Indische* dito zonder tepel, en van de lange soort van *Curacao*.
 Een paar groote dito.
 Een paar *Argus-boorns* met breede bruine banden, en met een witte dito.
 Verscheide andre fraeje ditoos.
 Een paar groote roode *Italiaansche Vloertjens*.
 Eenige paaren roode gespikkelde *Wolkjens*, of *Achaate-bakjens*.
Sipmans-boorn, of de Appelbloezeme *Dadel-toot*.
 Een *Achaate Hoorn*, by *Rumphius Tab. XXXII.* by Letter K. te zien.
 Een paar zeldzame *Boter-weggen*, *Harts-boorns* met groote stippels gebandeerd.
 Een kleene *Leeuwen-toot*.
 Een paar zeer zeldzaam gemarmerde ditoos.
 Vier fraeje *Guineesche Tooten*, waar onder drie groote.
 Een paar zeldzame geele *Voet-borens*.
 Twee paar zwarte, en een lever-verwige *Zee-ton*.
 De *Curassauze Wolk-toot*.
 Een groene *Kaas* met drie banden.
 Een paar *West-Indische* zwarte *Pauskroonen*, zynde een soort van groote dikke *Tuyten*.
 Een paar kleene witte geknobbelde *Hoorns*, met eene rey knobbel, en byna als *Moortjes*.
 Een paar zeldzame zeer groote *Lobben* zonder takken, *Draken-steerten* genaamd.
 Twee ongemeene schoone *West-Indische* *Orangie Kroonboorns*, en eenige andre.
 Drie paar zwarte, en Appelbloesseme zeldzame *Doyers*, of *Maan-borens*, gemarmerd.
 Een groote schoone gemarmerde *Vyg*, en nog eenige andre.
 Een paar lingze of verkeerde *Horens*.
 Twee kleene geribde *West-Indische Cas-ketten*.
 Twee groote *West-Indische* *Admiraals*.
 Een soort van geele *Tooten*.
 Een paar groote *Soldaaten*.
 Een paar kleene, dog zeldzame dito.
 Een paar witte *Zwitsers-broeken*.
 Eenige zeldzame *Zuydlandze Trompetjes*.
 Een ongemeene schoone zwarte getakte witte *Brandaris*, en nog zoo een dito wat minder.
 Een paar *Rievier Paus-kroonen*, en drie gedoornde *Rievier-Alikruikken*.
 Vier *Citroen-geele* ongemeene *Knollen*, de eene diep-geribd.
 Een groote geknobbelde *Lap-boren*, en twee dito met bulten, en zes vingers.
 Een paar groote en een paar kleene *Verkens-bekken*.
 Een paar *Turks Papier*, en een paar zeer kleene dito, zeer zeldzaam.
 Een groote geribde *Olie-boorn* met witte druppels.
 Twee *Opper-Admiraals*; de eene zeer goed.
 Een *Onder-Admiraal*, mede zeer goed.
 Een *Orangie Admiraal*, die goed is.
 Twee *Omaze Admiraals*, vallende op 't Eiland *Oma*, en waar van 'er de Heer *Schynvoet* een heeft.
 Een *Vice-Admiraal*.
 Vyf paar zeer fraeje *Kaapboorns* waar onder twee paar ongemene.
 Een ongemeene groote *Musycq-boorn*.
 Een schoone *Oliekoek* met *Rozynen*.
 Een *Vice-Admiraal*, en een bastaard dito.
 Veel *Arguinze Krul Horens*.
 Vyf *Ciperze Katjens*.
 Drie graeuwe geslepene *Kroon-borens*.
 Een paar zeer zeldzame kleene groen-ge-vlekte *Kroon-borens*, die zyn Ed: , en ik, alleen bezitten.
 Een paar gevlamde bruin en geele *Tepelbakken*.
 Een paar *Jokjens*, of *Wewers-spoelkens*.
 Een *Neptunus-Schacht*.
 Een wonderlyk fraey uitgewerkt en doorlugtig paar *Distel-boornkens* A°. 1723. eerst uit *Indien* gekomen, onder de naam van *Wentel-trappen*.
 Een witte zeer dikke *Moerbey boorn*.
 Een paar zeldzame gladde *Snippe-bekken* met tanden; welkers weergae by de Heer *Luder* ook verkogt zyn.
 Een geknobbelde *Orangie Wydmonder*.
 Een paar *Koejen-oogen-Slekken*.
 Een *Caracol*, die onder Appelbloessem is.
 Een paar *Tyger-slekken*.
 Ettelyke dikke *Post-boren-slekken*.
 Drie *Cameel-borens*.
 Een paar gemarmerde getakte *Zwitsers-broeken*, byna als *Stompjens*.
 Een graeuwe *Slek*, met een verkeerden bek.
 Een ongemeene kort-gedrongen *Kroon-boorn*, even eens als een *Harts-boorn*, met een smalle band voor, en in 't midden, en met een fyn netje over 't geheel lyf.
 Een zeldzame roffe *Vloyen-scheet*.
 Een ongemeen schoon paar blauewe *Wolkjes*, of *Achaate Kakjes* wonderlyk fraey.
 Vier *Offer-Horens*, of *Sjanko's*.
 Schelpen of *Dubblotten* van zyn Ed:
 Een paar *Haspels*.
 Een ongemeene schoone bruine groote *Poffer*.
 Een weergadelooze vry groote *Orangie Nagel-schelp*, kort en stomp van nagels.
 Twee paar *Adama Dubblotten*.
 Een *Orangie Nagel-Dubblot* zonder nagels; dog sterk van *Orangie*.
 Een Appelbloesseme stompe dito, zeer heerlyk.

Een paar kleene zeldzame gladde *Noachs-schelpen*, en de nog zeldzamer gladde dito.

Drie witte bastaard *Arken*, en twee paar bruijne *Arken-Noachs*.

Een ongemeen paar zeer volmaakte groote witte *Nagel-schelpen*.

Een Citroen-geele dito.

Een ongemeene Purpre *Foeli-Dubbllet*.

Een paar kleene *Compas-schelpen*.

Een paar witte kleene *St. Jacobs-schelpen*.

Een paar zeer groote dito.

Drie a vier ros-gemarmerde dito.

Een paar bleeke peersche *Dubblletten*.

Een groot wit plat *Wafel-Yzer* vol ribben, hoe langer hoe meer vermindere; zeer zeldzaam, en my onbekend.

Een paar groote *Raspen*.

De zeldzame geribde *Venus-Dubbllet*.

Ettelyke schoone *Bontemantels*, een paar *Kraal-Dubblletten*, en ook fraeje *Koningsmantels*.

Een zeldzame *Dubbllet* alseen *Wafel-Yzer* vol kringen; aan de eene kant gedoornd.

Een zeer groot *Laurier* blad.

Een ongemeene *Venus-Dubbllet* zonder tanden.

Een paar groote blaauwe en witte *Tour de Bra's*.

Een blaauwe dito.

Een paar Appelbloezeme dito.

Een schoone groote *Goude Tong*.

Een spier-witte dito.

Een ongemeen schoon Appelbloeffem *Hammeken*, of *Roos-dubbllet*.

Een paar geribde *Orangie St. Jacobs-schelpen* of *Konings-mantels*.

Een *hierlandze Mossel* met een *Lazarus-klap*.

Een groot *Malolis-oor*, met een *Peerl*.

Twee paar *Westerfche lange Mosselen*.

Twee paar dito, gelepene dito.

En groote en kleene *Cris*.

Kleene zeer moye *Mosselen*.

Een purpre *Lazarus-klap*.

Een groote geele *Nagel-schelp*.

Een a twee paar groote *Zilver Tafelborden*, een soort van groote *Paarlemoer-schelpen*.

Een buiten-gemeene groote gemarmerde *Poffer*.

Een geslepe grauwe *Noordze* dito.

Een *Orangie Lazarus-klap* op een *Klipje*.

Twee dito, met witte doorns, ongemeen fraey, en zeer veel andre van die soort, die uitsteeken.

Een drie-dubblle dito, op *Coraal-steen* gegroeid.

Een klein zeer wit en zeer fyn-gedoornd *Lazarus-klapje*, zeer fraey.

De schoonste, grootste en witste *Ys-Dubbllet*, die kenne; en nog cenc half zoo groot, en wat geeler.

Vyf *Haanen-kammen*.

Twee *Crisfen*.

Vyf *Ambonze* platte *Letter-schelpen*, of *Hermans-Dubblletten*.

Een Purper gestipt *Venus-bartje* zonder tanden, en beneden Purper.

Een ongemeene fraeje Purper en wit gemarmerde *Bacassam-schelp*.

Een dito, dito blaauw, wit gemarmerde dito.

Een *Carthageenze* ongemeene *Dubbllet*.

Een paar *Boeren-boon-Dubblletten*.

Een *Vyg* *Dubbllet*; van my gekomen; en van welke ik 'er nog een paar hebbe.

Een ongemeene *Poffer* als de *Griekze A. Dubbllet*, met een zeer breede blaauwe en een witte band. Een weergadeloos stuk.

Een dito blaauw gemarmerde; dog platter.

Een geele kleene *Lip-Dubbllet*.

Een bruin-overlangs-gestreepte *Dubbllet*, even eens als de *Griekze A. Dubbllet*. zeer fraey.

Een groote zeer gladde witte *Porcelyne Poffer*, ongemeen.

Een paar rosse *Ambonze Mosselen*.

Een paar andre dito.

Vier kleene roode zeldzame *Mosselkens*, zeer veel ongemeene *hierlandze* fraeye *Mosselen*.

De Heer *Carol Burchard Voet* bezit mede Van de Heer
veel fraeye *Hoornen*, van welke my de Heer
deze te binnen komen: Voet.

H O O R N S.

De rechte *Opper-Admiraal*, klein; dog zeer helder en reyn.

Een paar ongemeene schoone gemarmerde *Vygen*.

Twee *Caret-Horens*.

De kleene *Neptunus-schacht*.

De zeldzame zwart-gebandeerde *Slek* van *Cadix*.

Een paar kleene onbekende *Wydmonders*, met twee reyn knobbels.

Een paar witte zeldzame *Schildpads-steerten*.

Een *Gaap-boorn*.

Een paar kleene fraeye witte *Krul-boornkens* met zwarte takken.

Een paar kleene *Cunaçaoze Tepelbakken*, byna zonder tepel.

Een gladde dito zonder tepel.

Een paar *Argus-boorns*, en een paar kleene dito, een vinger lang.

Een klein weergadeloos *Tootje*, byna als een *Cypres Katje*, met twee witte banden.

Een paar zeldzame geele *Kuypers-booren*.

Een paar dito, dito *Dadels-gewyze*, en lang.

Een grauwe *Zee-ton*.

Een ongemeen ros en wit-gevlamde *Tepelbak*

bak met twee breede roffe banden, een weergadelooze fraeye Hoorn.
 Een witagtig *Harpje*.
 Eenige *Arguinze witte Pau-kroonen*.
 Een *Groenlanze Hoorn* met een groene breedte ronde Lip, zeer zeldzaam, en wat na een *Doggerzandze Knol-hoorn* trek-kende.
 Twee kleene fraeye *Verkens-snuytten*.
 Een zeldzame *Arguinze bastaard-Krul-hoorn* zonder takken, wat Orangie.
 Een paar *Oost-Indische* ditoos.
 Een *West-Indisch* zeldzaam *Tootje*.
 Een groote *West-Indische* gedoornde *Snippe-bek*
 Zes kleene ditoos.
 Een witte *Vyg* of *Luyt*, ongemeen.
 Een paar *Spaansche Hoogsteerten*, van *Cadix*.
 Een groote bleek-geele geknobbelde *Bed-detyk* met roffe banden.
 Een groen *Kaasje* met een breeden helder witten band in 't midden.
 Twee paar witte *Arguinze Trommel-schroeven*.
 Een *Olie-koek* met *Corinthen*.
 Een bastaard-dito.
 Een paar fraeje *Kroonborens*.
 Een *Fransche Bel-hoorn*.
 Vier Orangie *Arguinze Krul-borens*.
 Vier witte getakte ditoos.
 Twee *West-Indische* zeer kleene en ongenette *Casketjes*; zeer fraey.
 Een paar dito, dito, dito met gebergten geteekend. Zeer zeldzaam, en noit meer by my gezien.
 Twee paar zeer fraeje *Agate Tooten*.
 Een paar *Kraal-Nautuli*, kleene, ontrent een vinger lang.
 Een paar *Musycq-borens*.
 Een paar plat-gebucchelde zeldzame *Zout-korls* met veel fraeje oogjens.
 Een paar zwarte gladde *Brandariffen*.
 Een paar bruine *Arguinze Naalden*.
 Een paar geslepen *Midas-ooren*.
 Een paar gladde bruine *Zuidlandze Trompetjens*.
 Twee kleene witte *Midas-ooren*.
 Een fraeje kleene *Arke Noachs*.
 Een paar *West-Indische* geribde *Casketten*.
 Een paar kleene geribde en overlans gevlamde *Casketten*, blaeuwagtig van verwe.
 Een paar zeldzame geribde *Westerze Voet-borens*, byna als de *Venus- of Voet-hoorn* met hair.
 Vier zwarte *Mooren*.
 Een paar *Purpura's*, van *Cadix*, zonder doornen.
 Een paar blaeuwe kleene gevlamde *Casketten*.
 Zeer kleene bruine *Rudolfus-borens*.
 Een groote *Musycq* Hoorn, en nog vier kleene dito
 Een paar platte *Wydmonders*, een *West-*

Indische Hoorn, zeldzaam.
 Vier *Spaansche Purpura's*.
 Twee *Maan-borens*.
 Vier *Doggerzandze Knol-borens*.
 Een Hoorn, *Turks Papier* genaamd.
 Een kleene dito *Arabisch Papier*, weergadeloos, en noit meer by my gezien. Hy is van 't zelve fatzoen in 't kleen, als de groote van 't *Turks Papier*, dog nog een weinig anders, en zeer fraey met 6 a 7 reyen blokjens, byna als de *Guineeze Toot*, zwart en wit geteekend tegen malkanderen, verciert. Hebbe noit de weergae gezien; de zelve is ontrent een halve pink lang, en zeer glad en helder van grond, en teekening.
 Een geelagtige of graeuw-geele *West-Indische Tepel-bak* met een tepel, en ydele bruine vlammen. Een zeldzaam stuk.
 Een ongemeene zeldzame *Patrys* met verscheide dubbele banden; en ook zoo een bruine dito, beide ongemeen, en noit zoo meer gezien.
 Een kleen en zeldzaam *Horentje* byna als een breed-gelipte witte *Brandaris*; dog bruin; en met 5 a 6 opstaande verdelingen op den rug.

S C H E L P E N.

Een *Hertje* met *Purpre* slippen.
 Twee *Tygers-tongen*.
 Een spierwitte *ichoone Tong*, even eens als de *Goude Tong*, ongemeen.
 Twee witte *Aardbeyen*.
 Een paar groote roode *Tour de Bra's*, of *Appelbloezeme Zonnetralen*.
 Een bruine platte zeer groote *Poffer*. Zeer zeldzaam.
 Twee paar groote graeuwe ditoos mede zeldzaam.
 Drie witte geribde *St. Jacobs Schelpen* met roode doornen, en 't eene agter Orangie; met drie stippel banden agter aan.
 Een groote witte zeer zeldzame *St. Jacobs Schelp*, en twee *Gredelyne* ditoos, een soort van *Konings-mantels*.
Groenlandze Dubbletten als *Poffers*, groot en fraey.
 Een witte dito; zeer zeldzaam.
 Een groote ongemeene schoone *Straat-Davids Schelp*, drie duimen breed, of byna een hand groot, zeer bruin, de fraeyste groote, die ik oit zag.
 Een dito, wat grooter, dog slegter, zynde licht-ros.
 Vier paar ditoos, zeer fraey.
 Vier *Straat-Davids Alikruiken*.
 Een gladde langwerpige *Schelp*.
 Een paar witte onbekende *Pofferkens*.
 Een *Steen-scheede*.
 Twee paar *Noordze Mossels* bleek violet, en schoon geteekend.
 Vier *Yslandze* of *Noordcaapze* ditoos, byzonder fraey, en schoon violet.

Een

Een *Spaansche* dito hoog violet, zeer breed; en van *Cadix*.

Een paar geribde *Venus-schelpen*; dog defect.

Een groote ongemeen schoone Citroengeele *Nagel-schelp* met stompe nagels; en een kleene dito zeer fracy.

Een groote *Navel-Dubblot*, als de *Batavische*, zeer gekarteld, en 2 kleene dittoos.

Vier *wannetjes Dubbletten* van *Cadix*, en een dito vol pokken.

Een glatte *Dubblot* met witte dwarsstrepen.

Een paar matige *Ys-dubbletten*.

Twee groote *St. Jacobs Schelpen*.

Veel weergadelooze hierlandsche *Mossellen*. Ongemeen fracy.

Ongemeen-fracje *Braadpannen*.

Een ongemeene fracje *Compas-schelp* vol fracje vlekken 'er op. Zeldzaam.

Van de Heer de Koning. De Heer de Koning bezit verscheide Hoorns, die fracy en ongemeen zyn, van welke my deze te voren komen.

H O O R N S.

Twee uitmuntende dog vertcheide geteekende *Caapen*.

Gevlamde *Schildpads-staarten*, of ongetakte *Krul-Hoorns*, van *Cadix*, met zwarte banden.

Zes fracje *Kroon-Hoorns*.

Arguinze Hoorns van die soort van velerley verwe, ook Appelbloezeme.

Zuidlantze Trompetjens.

Een Admiraal van de *Dadels*; zeldzaam.

Doggerzandze Knol-Hoorns verscheide zeer groote, en kleene.

Twee kleene bastaard-*Jokjens*, of *Spoelkens*.

Een paar geknobbelde zeldzame witte *Wyd-monders*, zynde een zeldzame soort van *Moerbeyen*. Hebbe die noit meer gezien.

Een paar zeer groote groen-gebandeerde *Mafelen*, die ook noit meer gezien heb.

Witte kleene gekartelde *Babilonsche Torens*, van *Curacao*.

De gedoornde en ongedoornde *West-Indische Snippebek*.

Arguinze gemarmerde *Doyers*.

De zwart-gebandeerde *Slek* van *Cadix*.

Dunne *Modder-Hoorns*.

Een groote Hoorn, byna als een *Aroeze Trompet*, van buiten wit, van binnen rood, als de *Sjangko's*; dog wat geschonden.

Een paar zeldzame witte bastaard-*Naalden* met veel zwarte banden.

Een paar ongemeene witte bastaard-*Oliekoeken*, met vyf overlangze dikke ribben, en geel van mond, welke ik niet wete by iemand gezien te hebben.

Een paar witte lange *Tepelbakken* van *Curacao*, met een tepel.

Een zeer groote bruine dito; van *Curacao*, en een kleener.

Een paar groote *Fransche Bel-Hoorns*.

Een *Oliekock* met *Rozynen*.

Vertcheide ongemeene fracje groote gedoornde *Beadetyken*, en een 'er onder die blaeuw, en zeer fracy van *Orangie* banden en verwen, en die de uitmuntste is, die ik kenne. Daar zyn 'er 13 a 14, ieder om het fraeyste.

Een paar dubbie *Neten-kammerjes*.

Een paar geele *West-Indische* gespikkelde zeldzame *Harts-Hoorns*, de eene met een tuit, en de andre plat ingebogen agter.

Een roffe en wit-gekartelde zeldzame *Tel* uit de *Middelantze Zee*.

Een dito groene wat kleener.

Een groote, en een paar kleene *Verkens-smuyten*.

Zeven *Katwykze Tollen*, byna yder verscheiden, en daar onder zeer zeldzame.

West-Indische geribde *Kasketten*, verscheide.

West-Indische roode getakte kleene *Lap-Hoorns*, en ook ongetakte.

Een geelagtige dito.

Een zeldzame soort van een witte Hoorn, die agter als een *Zwitzers-broek* gedoornd is met drie a vier omgangen. Deze is zeer zeldzaam. Daar zyn 'er hier twee van.

Batavische Boere Jorgens.

De *West-Indische Argus*; twee stuks.

Twee *Vleugel-Hoorns*, of *Kemphaanen*, gespikkelde.

Een zeldzaam geribd *Buykje*, met twee zeldzame ribben 'er over henen.

Twee roffe dito.

Een paar roffe geknobbelde *Lap-Hoorns*.

Een *Ark*.

Een zeldzame dikke *Slek*, met vier bruine banden.

Een gevoornde *Plek-Hoorn*.

Een Hoorn, die by *Rumphius*, op de *Plaat N°. XXXIV.* by de *K.* afgebeeld, en de *Achaat-hoorn* genaamd is.

Een zeer groote geribde *West-Indische Casket*.

Een *Kuyfers-boor* als een *Dadel*.

Een bruine geribde *Brandaris* uit de *Middelantische Zee*.

Een kleene *Zee-ton*.

Een witte dito.

Het fyn geribd *Midas-Oor* uit *West-Indien*.

West-Indische gracuwe zwart gevlekte *Naalden*.

De *Cartageensche Klip-Hoorn*, of *Likhoorn*.

SCHELPE N van zyn Ed:

De ongemeene zeldzame groote diep-in-gekeekte

gekeefte *Navel- of Wervel-Hoorn* met diepe inkepingen, de *Vredevlag* genaamd; en nevens eenige zeldzame stukken van den *Schryver* mede in Prent gebragt, weergadeloos; en met tanden op zyde; zynde als een groot *Wafel-Yzer*, of als een *Tygers-tong*, ontrent als een hand-palm van grootte, en tuffchen de twee en drie duim breed, hebbende zeventhien omgieringen aan yder zyde.

Een zeer groote, weergadelooze *Aardbey*, ongemeen groot van vlekken, en die ongemeen fterk van rood op een zeer witte grond is, diergelyk ik noit meer gezien hebbe, welke twee stukken weerdig zyn van alle Liefhebbers gezien te werden.

Twee paar fraeje groote *Noordze peerze Mossels*.

De *Delminaze Dubblet* van *D. Adama*, een paar.

Veel fraeje *Moffel-fchelpen*.

Een paar *Straat-David-fchelpen*.

De grootste zoort van *St. Jacobs-fchelpen*, wit.

Een lever-vertwige dito ingebogen.

Mossels van *Cadix*.

Groenlandze Quakers.

Een *Noordze Venus-Labbaar*.

Een *Spaanze witte gladde Dubblet* met drie fyne banden overlans.

Een zeldzame witte Schelp met dwars-ribben.

Een *Cartageenze Dubblet*.

Een *Cris*.

Een paar bleek-peersche Dubbletten.

En veel andre, my ontfchoten.

En van de Messrs. Vervel, en Crena.

De Heeren *Vervel* en *Crena*, (die maar over een Jaar of twee begonnen hebben) bezitten deze zeldzame stukken:

De Heer *Vervel* deze:

Een *Admiraal*.

Een getakte *Stormboed* met een net 'er over; dog wonderbaarlyk fraey en zeer bruin gevlamd, diergelyken ik noit by geen Liefhebber gezien heb.

Een paar *West-Indische Casketten*, onge-ribd, dog vol gladde roffe dwars-banden; by my al mede onbekend.

Een *Hart-Hoorn* met banden, tot halfwegen toe gegranuleerd, of gekarteld.

Een ongemeene fraeje zeeme *Zee-waejer*.

Twee ongemeene groote ronde roode gekartelde *Zee-Appels*; weergadeloos.

Een weergadeloos zeer dicht zwart, geel, en rood gebandcerd, en zeer fraey *Katwyks Tolleken*.

Een kleene roode *West-Indische* geknobbelde *Storm-boed*, diens weergae ik al mede noit gezien heb; dan by de Heer *Schynvoet*; dog vry grooter, dan deze.

Een paar *Yslandze of Noordze peerze Dubbletten*, en meer andre.

De Heer *Crena* bezit deze:

Drie bruine zeer zeldzame *West-Indische Klip-klevers*, of *Lik-Hoorns*; die by geen Liefhebber gezien heb; dan dat ik 'er ook een by gifte van zyn E. bezit.

Een paar zeer fraeje *Menniste Tooten*.

Een paar geknobbelde *West-Indische Stormboeden*.

Een Citroen-geele kleene Dubblet.

Ettelyke peersche *St. Jacobs-fchelpen*, als *Konings-mantels*.

En meer andre, die my niet te binnen komen.

Een groene verkeerde Hoorn; zeldzaam.

Het *Turks Papier*, ontrent een halve pink lang, een ongemeen stuk, en dat ik zoodanig by geen Liefhebber gezien, nog in geen Schriften zoo klein meer ontmoet heb.

Een zeer zeldzame Hoorn, van forme by na als een *Buykje*, of gevlekte *Bezoar*; dog wel zoo rond. Een weergadeloos stuk.

Een paar witte kort-gedoornde Hoorns, mede zonder weergae.

Een paar peersche *Yslandze*, en meer andre fraeje Dubbletten, welke alle onmogelyk aanhalen kan.

Een Citroen-geele zeer zeldzame *Zotskap*.

Wat de *Schryver* bezit, heeft hy bevorens al ten deelen aangehaald, en verder by de zeldzame stukken, in Prent gebragt, en agter aan getoond, hoewel 'er van tyd tot tyd nog veel zeldzame stukken, welke alle hy onmogelyk hier melden kan, bygekomen zyn.

Bevorens hebben wy reeds getoond, wat Liefhebbers de *Wentel-trap* bezitten, nu zullen wy voortgaan, om te zeggen, wat voor Liefhebbers deze en geene andre van de zeldzaamste stukken onder zich hebben.

De *Orangie Admiraal* is in handen van deze Heeren.

De Heer Landvoogd, *Adriaan van der Stel*, in *Amboina* heeft 'er veel nagelaten; dog weet het getal niet.

De Heer *Wybers* heeft 'er. 3

De Heer *Auditeur de la Faillie*. 1

Ik hebbe 'er. 3

De Heer *Schot*. 1

Die 8ogl. gegolden heeft op de verkooping van de Heer d'Acquet.

LIEFHEBBERS VAN DE ZEE-HORENKENS. 579

De Heer Kiggelaar.	1
De Heer van Segwaard.	1
De Heer Groen.	1
De Heer Raadpensionaris Gasper van Citters, (zoo my bericht is) een.	1
De Heer Borgemeester Willem van Citters.	1
Onder welke Liefhebbers de zeldzaamste stukken beruften.	2
De Heer Vincent.	1
De Heer Seba.	1
De Heer Helmolt.	2
De eene heeft veel Orangie; dog is dof, de ander helder; dog te wit.	1
Onder de Horenkens van de Heer Douglas, A°. 1722. verkogt.	1
Daniel van Loenen in Amboina overleden, liet na de twee schoonste, die ik ooit gezien heb, daar al de andre maar doode by zyn.	2
De Opper-Admiraal werd bezeten by deze Heeren.	21
De Heer Auditeur de la Fallie.	2
yder van de twee byzonder; en nog een derde bastaard-zoort.	1
De Heer de la Fallie, tot Delft.	1
De Heer Jacob Elias Schot.	1
By Rumphius met de Letter B. C. E. gemerkt.	3
De Heer Schynvoet, Opper-Admiraals, of Admiraals.	1
De Heer Helmolt, tot Groningen.	1
deze is schoon; en vry groot.	1
De Heer Voet.	1
De Heer de Haan.	1
De Heer van Segwaard, 2 Opper-Admiraals, en 1 Admiraal.	3
De Heer Seba.	1
De Heer Vincent.	1
Appelbloezeme Kempbaantjes, of Vleugel-Hoorns zyn by	15
De Heer Groen, die de beste heeft.	1
De Heer Schot.	1
De Heer Segveld.	1
De Heer Vincent heeft 'er ook een; dog	3

die is gemengeld van verwen, hoewel ook zeer fraey.	1
De Guineesche Toot is by deze Heeren.	1
De Heer Schynvoet.	1
Wie van deze Heeren de beste heeft, en wete niet recht; dog deze Heeren bezitten de grootste.	1
Groote; en meer andre.	1
Idem.	1
Idem.	1
De Heer van Segwaard.	1
De Heer Groen.	2
6.groote.	2
De Purpre Caap-Hoorn.	1
Deze zag by niemand; als by de Heer Helmolt een paar; zynde van onder sterk purper.	1
Zeer kleene genette Stormboedjens.	1
De Heer Helmolt.	2
Ik.	1
3.	1
Dito West-Indische.	1
De Heer Voet.	1
Ik.	4
5.	1
Zeer groote Doeken-Huyven, of Nautuli, werden bezeten by deze Heeren.	1
De Heer Seba heeft de grootste.	1
De Heer Vincent de grootste daar na; dog fraeyer, en zeer wit; het moyste stuk hier te Lande, 10 duym lang.	1
Dito Heer, twee wat kleener.	2
Ik.	1
De Heer van Segwaard.	1
De Heer Kiggelaar.	1
7.	1
Turks Papier, bezitten deze.	1
Ik.	4
Yder paar byzonder.	1
De Heer Schynvoet.	3
De Heer van Segwaard.	3
En 1 paar kleene, weergaloos.	1
De Heer Voet, 't Arabisch Turks-Papier.	1
De	1

De Heer <i>Crena</i> , een zeer klein en ongemeen <i>Turks Papier</i>	1	De Heer <i>Segveld</i> ; een bastaard-zoort.	1
	—	De Heer <i>Groen</i> heeft een klein ros <i>Vice-Admiraaltje</i>	7.
	12	De graeuwe <i>Mol</i> , of de <i>Argus</i> zonder oogen.	
<i>Admiraals van Oma</i> bezitten.		<i>Helmolt</i>	1
De Heer <i>van Segwaart</i>	2	<i>Ik</i>	1
De Heer <i>Schynvoet</i>	1		Kleene. Grooten schoone.
De Heer <i>Schot</i>	1		—
	4	Gladde getande en ongetande <i>West-Indische Spillen</i> bezitten.	2.
<i>Sproetjes</i> , of <i>Kikvorschen</i> , die van binnen Purper of zwart zyn, of <i>Rystenbry-Hoorns</i> , bezeten by.		De Heer <i>Schot</i>	2
De Heer <i>de Haan</i>	4	De Heer <i>Kiggelaar</i> , een paar groote, en een paar kleene.	4
<i>Ik</i>	2	De Heer <i>Vincent</i>	2
De Heer <i>Vincent</i>	1	De Heer <i>Seba</i>	3
De Heer <i>Helmolt</i>	1	<i>Ik</i>	2
De Heer <i>Schot</i> , een uitmuntend Orangie-agtig over 't lyf.	1		—
	9	De <i>Admiraal</i> der <i>Gnemoe-Hoorns</i> , of <i>Bandpennen</i> ; zoo de Orangie verwige, als ook de Citroen-geele zoort, bezitten.	13.
De witte <i>Porcellana</i> , van binnen Appelbloeffem bezit alleen.		De Heer <i>Wybers</i> de Orangie.	1
<i>Ik</i>	1	De Heer <i>Schot</i> dito.	3
De geele <i>West-Indische Harts-Hoorn</i> met vlekken of spikkels, bezitten.		<i>Ik</i> , een Orangie, en een Citroen-geele.	2
De Heer <i>Segveld</i>	2		—
Groote. De Heer <i>Groen</i>	3	Gevlamde <i>Casketten</i> , of gestreepte <i>Bezoars</i> bezitten.	5.
Matig groot. De Heer <i>van Segwaard</i>	2	De Heer <i>Schot</i>	4
Kleene. De Heer <i>de Koning</i>	2	De Heer <i>van Segwaard</i>	5
Zeer fraey. <i>Ik</i>	2	De Heer <i>Schynvoet</i>	2
Dito. De Heer <i>Vincent</i>	3	een glad, en ook een ingekeept, dat by niemand, dan ook by de Heer <i>Wybers</i> , zag.	
	14	De Heer <i>Wybers</i> , twee ingekepte.	2
De getakte <i>Knol</i> bezitten.		De Heer <i>de Koning</i> , een geel en bruin-gevlamd.	2
De Heeren <i>van Citters</i>	2	De Heer <i>Kiggelaar</i>	2
Op myne verkooping ingekogt A°. 1717.		De Heer <i>Voet</i> , kleene, blaew en bruin-gevlamd.	2
De Heer <i>Helmolt</i>	1	— Een heerlyk groot paar.	2
De Heer <i>Groen</i>	1	De Heer <i>Groen</i>	1
De Heer <i>Vincent</i>	2	De Heer <i>Auditeur de la Faillie</i>	4 a 5
	6	De Heer <i>Voet</i>	2
De <i>Vice-Admiraal</i> werd bezeten by.			—
De Heer <i>Schynvoet</i>	3		29.
De Heer <i>Kiggelaar</i>	2		Ca-
De Heer <i>van Segwaart</i>	1		

LIEFHEBBERS VAN DE ZEE-HORENKENS. 581

	<i>Cameel-Hoorns</i> , of stompe <i>Lap-Horens</i> , bezitten deze.	
	De Heer <i>Vincent</i> heeft een zeer byzondere zoort van deze.	1
	De Heer <i>van Segwaart</i> .	3
	De Heer <i>Groen</i> .	4
	De Heer <i>Seba</i> .	2 a 3
	<i>Ik</i> .	2
	<hr/>	12
	<i>Dubble Kammen</i> , of <i>Spinnekoppen</i> bezitten.	
	De Heer <i>Vincent</i> , een uitmuntend stuk.	1
Groote onvolkomen.	De Heer <i>Helmolt</i> .	1
	De Heer <i>Groen</i> .	2
Groote.	De Heer <i>Schynvoet</i> .	1
	De Heer <i>de Koning</i> .	2
	<i>Ik</i> , een zeer groote, en 1 paar kleener.	3
	<hr/>	10
	<i>Jokjens</i> , ofte <i>Wewers-Spoeltjens</i> , bezitten.	
	De Heer <i>Schot</i> .	3
	De Heer <i>Wybers</i> .	1
	De Heer <i>Schynvoet</i> .	1
	De Heer <i>Kiggelaar</i> .	2
	De Heer <i>Groen</i> .	2
	De Heer <i>Vincent</i> .	1
	en twee a drie kleene, en ik een Appelbloessem dito.	1
	<hr/>	13
	De <i>Verkens-snuit</i> , bezitten.	
	De Heer <i>Vincent</i> .	3
	De Heer <i>de Koning</i> .	3
	De Heer <i>Groen</i> .	2
De grootste.	De Heer <i>Kiggelaar</i> .	1
	en een met een groote staart.	1
	De Heer <i>van Segwaard</i> .	2
	<i>Ik</i> .	2
	De Heer <i>Schynvoet</i> .	4
	De Heer <i>Voet</i> .	2
	<hr/>	20
	<i>Katwykze gebandeerde Tollen</i> , of <i>bastaard-Saaten-vlaggen</i> bezitten.	
Meest verscheiden.	De Heer <i>de Koning</i> .	7

	De Heer <i>Kiggelaar</i> .	3
	De Heer <i>Vincent</i> .	4
	<i>Ik</i> .	8
	De Heer <i>Bloem</i> .	2
	De Heer <i>Vervel</i> , een weergadelooze.	1
	<hr/>	25
	De gespikkelde <i>Lap-Floren</i> .	
	De Heer <i>van Segwaart</i> .	3
	En (zoo meine) de Heer <i>Groen</i> .	1
	<hr/>	4
	<i>Neptunus-Schacht</i> bezitten.	
	Onder de Heer <i>Douglas Horenkens</i> .	2
	De Heer <i>Schynvoet</i> .	1
	De Heer <i>Kiggelaar</i> .	2
	De Heer <i>Groen</i> .	2
	De Heer <i>Schot</i> .	2
	De Heer <i>d'Orville</i> .	1
	De Heer <i>Seba</i> .	2
	De Heer <i>Segveld</i> .	1
	<hr/>	13
	<i>Schoone Knollen</i> bezitten.	
	Orangie.	Witte.
	De Hr. <i>van Segwaart</i> .	1
	De Heer <i>Vincent</i> .	1
	<i>Ik</i> .	1 weergadeloos.
	<hr/>	2
	De <i>Kraal Nautilus</i> , of <i>Coraal-Doeken-buysje</i> , bezitten.	
	De Heer <i>van Segwaart</i> .	4
	De Heer <i>Schynvoet</i> .	2
	De Heer <i>Voet</i> .	2
	<hr/>	8
	<i>Sjanko's of Offer-Horens</i> .	
	De Heer <i>van Segwaart</i> .	5
	De Heer <i>Vincent</i> .	3 a 4
	De Heer <i>Groen</i> .	2
	De Heer <i>Schynvoet</i> .	2
	Dito een zeer kleen.	1
	<hr/>	21

Van zeldzame Schelpen.

De Del Minaze roode Dubblet van D. Adama bezitten.

De Heer Seba.	3
De Heer Segveld.	3
De Heer van Segwaard.	4
De Heer Schot.	4
De Heer de Koning.	2
Ik.	2

21.

De Goude Tong bezitten.

De Heeren van Citters (gekomen van my by verkooping A°. 1717.)

De Heer Groen.	2
De Heer van Segwaard.	1
De Heer Vincent.	2 a 3

Ofmeer. De Heer Schot. 4

Groote. De Heer Auditeur de la Fallie. 1
Deze is van myn Goedje A°. 1717. door zyn wel Ed: gekogt.

Ik.	4
-----	---

16 a 17

De Straat-Davids-Dubletten bezitten.

En daar onder een de grootfte, die kenne

De Heer Schynvoet.	3
De Heer Seba.	1

Hier zyn de fraeyfte.

De Heer Carel Borchart Voet. 9

De Heer Dirk Voet tot Zwol. 2

De Heer de Koning. 2

En een, vry groot

De Heer Vincent. 3

De Heer Schot. 2 a 3

Ik. 3

25 a 26.

De witté Tong bezit alleen.

De Heer van Segwaard. 1

De Heer Carel Buchart Voet de allerbeste. 1

De Heer Vincent. 1

3.

Verkeerde Haspels bezitten.

De Heer Groen. 3

Groote witte. De Heer Schynvoet. 1

De Heer van Segwaard. 2 Kleene

De Heer Schot. 2 Fractie

De Heer Vincent. 2

De Heer Kiggelaar. 1
— 9

De Appelbloeffeme groote Tour de Bra, bezitten.

De Heer Groen. 1 De grootfte en beste van glans

De Heer Seba. 6

De Heer Voet. 2

De Heer Dirk Voet. 1

De Heer Schaid. 1

De Heer Schot. 1 Groote en eenige kleene.

De Heer Kiggelaar. 1

Ik. 1
— 14

De donker-blaeuwe groote Tour de Bra, bezitten.

De Heer Schynvoet. 2

De Heer Vincent. 4

De Heer Seba. 2

De Heer de la Fallie tot Delft. 1

Ik een bleeker Batavische zoort. 4

De Heer Kiggelaar dito, dito. 2

— 15

Venus-Hartjens met roode spikkels, bezitten.

De Heer Schynvoet. 1 a 2

De Heer Segwaard. 1

De Heer Vincent. 1 en nog een met een Appelbloeffeme rand, en een Citroen-gcel.

De Heer Kiggelaar een Appelbloeffem, en een geclagtig.

De Heer Auditeur de la Fallie. 1 en een Appelbloeffem (beide van my gekomen.)

— 5 a 6.

De Orangie St. Jacobs-schelpen, of Konings-mantels bezitten.

De Heer Auditeur de la Fallie. 10 Kleene. (van my gekomen)

De Heer Schynvoet. 2 a 3
De

LIEFHEBBERS VAN DE ZEE-HORENKENS. 583

Kleene.	De Heer <i>Helmolt.</i>	2
	en een zeer groote fraeje.	
	De Heer <i>Schot.</i>	2 a 3
Kleene.	De Heer <i>Kiggelaar.</i>	2 a 3
	De Heer <i>Vincent.</i>	1
	De Heer <i>Seba.</i>	2
Zes groote, en vier kleene.	<i>Ik.</i>	10

32 a 33. Citroen-geele dito bezitten.

	De Heer <i>Auditeur de la Fallie.</i>	4
Zeldzame, die niet kenne.	De Heer <i>de la Fallie tot Delft.</i>	2
	De Heer <i>Schot.</i>	4

10. *Compas-schelpen* bezitten.

	De Heer <i>van Segwaart.</i>	2
--	------------------------------	---

Deze zyn de groot- ste.	De Heer <i>Kiggelaar.</i>	2
	De Heer <i>Wybers.</i>	2
	De Heer <i>Vincent.</i>	2
	<i>Ik.</i>	2

9. Bloed-roode, en bleek-roode *Compas-schelpen* bezitten.

Bleek- roode.		Bloedroode.
2. . .	De Heer <i>Helmolt.</i>	2
2. . .	De Heer <i>Kiggelaar.</i>	1
2. . .	De Heer <i>Vincent.</i>	2
1. . .	De Heer <i>Seba, en bloedroode.</i>	

	De Heer <i>Schot.</i>	2
--	-----------------------	---

7. . . . 7.

De Heer *Groen* heeft een zeldzame bruine alleen.

De zeldzame gedoornde *Purpre* of witte *Wy-Tas*, bezitten.

Witte.		Purpre
1. . .	De Heer <i>Auditeur de la Fallie.</i> (beide van my gekomen)	1
	De Heer <i>Seba.</i>	1
	De Heer <i>Schot.</i>	1

1. Wit en zwart, De Heer *Vincent* heeft 'er een wit en zwart of Loodagtig.

2. . . . 3.

Citroen-geele *Lazarus-klap* bezitten.

De Heer <i>Groen.</i>	1
De Heer <i>Vincent.</i>	3

4.

S T U K K E N.

Welke ik (zoo niet beter wete) meest alleen bezitte; en volgens deze N^o. in Prent vertoond.

H O O R N S.

- 1 Een groote Appelbloezeme of licht-roode zwart-gemarmerde *Vledermuis*.
- 2 De *Ternataansche Spil*, nu ook by de Heer *van Segwaart*.
- 3 — Graauwe *Lik-Hoorn*, of *Klipkous*, beneden met flauwe zwart-agtige vlekken.
- 4 Een kleene (doorgaans-door de Zee ge- paarlemoerde, (dog nu) ongepaarlemoerde *Papedo-Hoorn*, dik-schalige *Gorita-Hoorn*. Deze is mede by de Heer *Sebynvoet*.
- 5 Een Appelbloezeme ongetakte *Brandaris*.
- 6 Een dunne zeldzame bruine *Spil*.
- 7 Een spierwitte *Trommel-schroef*.
- 8 Een leververwige gespikkelde *Babilonische Tooren*, zeldzaam. En een diergelyke by de Heer *Groen*, dog anders van couleur.
- 9 De *Admiraal* der *Spellerwerks-kuffens*, zeer fraey.
- 10 De *Admiraal* van de *Schouten by nacht*, ongemeen, met Pik-zwarte banden op een zeer helder witten grond.
- 11 De onbekende *Admiraal*, een zoort van roffe *Kuipers-booren* met zwarte stippelbanden, naast na den *Orangie-Admiraal* gelykende, is ongemeen.
- 12 Een Citroen-verwige *Gnemon*, of *Band-pen*, dito, met roffe banden; en een *Orangie* dito, met zwarte en witte banden zeldzaam.
- 13 Een graeuwe gebandeerde *Mol*, dito by allen onbekend.

Verscheide *Zegreyn-Hoorns*, als:

- 14 a. Ongemeen groote, graeuw van grond, zwart van knobbels.
- 15 b. Deze trekt wat meer na 't Appelbloezeme, dito knobbels.
- 16 c. Deze is graeuw, zonder zwarte knobbels; maar met een roffe gestippelde knobbelband over dwars.
- 17 d. Deze is graeuw met een dubbele rey roffe knobbels.
- 18 e. Deze is over 't geheel lichaam ros.
- 19 Een paar ongemeene groote *Staten-Vlaggetjes*.

E e e e 2

20 Een

- 20 Een Violet-purpre *Wydmonder*, of *Rudolfus*.
- 21 Een zeldzaam geel *Tootje* met groote witte vlekken als een hert van een Mensch, enz.
- 22 Een zeldzame groote groene *Kaas* met vyf stippel-banden.
- 23 Een dito, dito, met vier dito.
- 24 Een gekarteld graeuw *Vliegen-scheetje*.
- 25 Ewee gekartelde *Hart-Hoorns*, even als *Zegreyn-Leder*.
- 26 Twee bleek-groen en wit-gevlekte *Kroon-Hoorns*; deze heeft ook de Heer van *Segwaart*, 1 paar, en de Heer *Vincent* 1 van my.
- 27 Een paar *Orangie Nassouwen*, en heb een paar aan de Heer *Vincent* vereerd; zyn anders onbekend.
- 28 Een witte *Krab*, als een *Podagra-Krap* byna.
- 29 Een blaeuwe zeer lichte *Klip-kous*.
- 30 Drie ongemeene dito, dito, als een *Tyger* geel-gevlamt.
- 31 Een paar zeldzame *Slange-koppen*, een soort van *Klip-kouzen*.
- 32 Een witte kleene *Porcellana*, van binnen *Appelbloezem*.
- 33 Een paar graauwe zeldzame *Moerbyen*, van binnen *Appelbloezem*.
- 34 Een paar *Eiken-houts-Tooten* met 2 breede witte banden.
- 35 Een zeldzame *Tubband-Hoorn*.
- 36 Drie witte *Scorpioentjes*, zeldzaam.
- 37 Een ongemeene groote dito zwart, en nog een zeldzame zwarte.
- 38 Een zeer groot *Herten-Horenken*, als met een *Steen-rupze* 'er over.
- 39 Een paar uitmuntende geele *Spookjes*.
- 40 Een zwart-gemarmeld heerlyk dito, zeer groot.
- 41 Een paar bleek-purpre *Lobbekens*.
- 42 Een ongemeene zwarte *Brandaris*.
- 43 Een donker-rosse schoone *Harts-Hoorn*, en nog een geelagtige.
- 44 De *rosse Schout by nacht*. Deze is ook by de Heer van *Segwaart*, en zoo geloove by de Heer *Groen*.
- 45 Een paar *Appelbloeffeme dubbele Pauskroontjes*.
- 46 Een blaeuw *Bezaantje* of *Duifje*.
- 47 Een schoon ros *Tootje* met een breede helder-witten band in het midden, en agter aan een gemarmelde dito.
- 48 Een geel gemarmeld *Tootje*, en een diergelyk bruin.
- 49 Een paar zwart-agtige groene *Kaasjens*, met een witte band in 't midden.
- 50 Een fraey *Agaate Bakje* met breede donkere en fyne dito streep-banden op een witten grond.
- 51 Een bruin *Spookje* zonder teekening. Dit mede by de Heer van *Segwaart*.
- 52 Een dito, dito met witte vlekjens.
- 53 Een fraey dog wat divers paar kleene net-geteekende *Knobbel-Horenkens* met witte, zwarte en sterk-groene blokjens.
- 54 Een wonderlyk fraey groen en bruin *Knobbel-Horenken*, met flacuw wit gemengd.
- 55 Een dito, zeer fyn van teekening als of 't een *Nassau* was.
- 56 Een dito van groen, zwart, en wit ongemeen sterk, en heerlyk tegen makandren speelende.
- 57 Een paar geele *Ternataanfche Vleermuizen*.
- 58 Een rosagtige dito.
- 59 Een wonderlyk fraey *West-Indisch* rond *Kasketje* of *Stormhoedje*.
- 60 Een geele *Wolk-Hoorn*, van my de *Cyffer-Hoorn* genaamd, om dat 'er klaar op staat 717, 577 aan de eene, en 877 aan de andere zyde.
- 61 Een blaeuwe *Wolk-Hoorn*; bleek-blaeuw en zwart gemarmeld.
- 62 Een lange graeuwe *Vledermuis*.
- 63 Een zeldzame gevlamde dito, byna als een *Wydmonder*.
- 64 Een paar zeer groote witte *Canari's*, met fyne geele dwars-banden, en van binnen peers.
- 65 Een paar dito ditoos, van binnen zwart.
- 65 a. Een zeldzame geteekende *Harts-Hoorn* wit en zwart, zonder harten.
- 65 b. Een paar kleene graeuwe *Tootjens*, met 3 bruine ruit-banden, zeldzaam.
- 66 Een weergadeloos fraey-geteekend en compleet *Trompetje*.
- 67 Een zeer klein dito.
- 68 Een heerlyke *Dadel*, bruin en geel gemarmeld.
- 69 Een dito dito dito, graeuw en zwart dito.
- 70 Een wonderlyk fraey paar ros en wit-gemarmelde *Kuipers-booren*.
- 71 Een *Orangie Boeren-Jongen*, met een fynen witten band.
- 72 Een paar geel-gemarmelde *Doyers*, of *Slekken-Hoorns*, van binnen bleek-purper.
- 73 Den *Admiraal der Italiaanfche Vloer-kens*, met 2 breede sterk-roode banden.
- 74 Een zeer sterk-gemarmelde blaeuwe en zwaare dikke *Dadel-Toot*, of *Agaat-Tootjen*.
- 75 Een dito dito, rood en wit *Agaat-Tootjen*, of *Bruinetje*.
- 76 Een zeer fraey geel *Agaate-bakje*, met een witten band in 't midden.
- 77 Een zeer klein *Buikje*.
- 78 Een paar kleene graeuwe *Wydmonderkens* vol zwarte dwars-banden.
- 79 Een graeuwe gekartelde *Zilver-mond*, met zwarte overlangze vlammen.

- 80 Een paar dito, dito wat lichter grauwe dito, en dito.
- 81 Een dito *Zilver-mond*, 't halflyf zwart met witte vlekken, en 't half lyf overdwars grauw.
- 82 Een zeer groote geribde grauwe *Knol*.
- 83 Een ongemeene *West-Indische Argus*, zeer groot van witte vlekken.
- 84 Een witte *Boter-Toot* met ydele zwarte spikkels.
- 85 Een *West-Indische Krul-Hoorn* met zwarte dwars-banden; diergelyke by na ook by de Heer van *Segwaart*.
- 86 Een weergadelooze *Argus* in witheid van grond, en zwartheid van vlekken.
- 87 Drie *Neptunus-Schagten*, de eene wat beschadigd.
- 88 Een *West-Indische* witte bastaard-*Zwitters-broek*, of *Morgenstar* met gezaeyde geele vlekken, ongemeen.
- 89 De *Admiraal* van de *Wolkjens*, of *Agaaten-bakjens*, bleek-grauw; dog helder van grond, met 16 bruine dwars-banden, met groote witte spikkels 'er op, wonderlyk fraey.
- 90 Een zeer schoone *West-Indische Zwitters-broek*, of *Morgenstar*, tusschen 't ros en purper, ongemeen fraey.
- 91 Een zeldzaam paar *Kemphaantjes*, of *Vleugel-boorns*, Orangie van couleur.
- 92 Een paar zeldzame *Knol-Horens*, voor aan spits, en agter met diepe gieren; dog meine die nog elders gezien te hebben.
- 93 Een paar *Doggerzanders* van een wonderlyk fatzoen.
- 94 Een zeldzame gevlamde *Boeren-Musycq*.
- 95 Een paar andre geknobbelde *Doggerzanders*.
- 96 Een zeldzaam ro-gevlamd *Agaatje*.
- 97 Een paar zeer kleene *St. Maloze Bel-Hoorns*.
- 98 Een weergadelooze lever-verwige *Zots-kap*.
- 99 en 100 Een paar zeer kleene wit en ros geteekende *West-Indische Stormboedjens*; en nog een dito klein zeer fraey bruin geteekend.
- 100 Drie verscheide soorten van Orangie *Admiraals*.
- 101 De *Wentel-trap*, op tweederley wyze, van boven en beneden, net na zyne groote, (gelyk ook alle de vorige *Hoornen*) geteekend.
- 102 Een paar *Teling-Maloli-Hoorns*, of *Reuzen-Ooren*; weergadeloos groot en schoon.
- Een menigte andre zeldzame welke ik voorby gae.
- SCHELLEN of DUBBLETTEN.
- Welke ik meyne alleen te bezitten, en hier in Prent vertoond.
- 1 Een paar ongemeene sterk-Orangie *St. Jacobs-schelpen*, zeer groot.
- 2 Een paar dito roode, dito dito.
- 3 De *Winkelbaak*. Deze is ook by de Heer van *Segwaart* en de Heer *Groen*.
- 4 Een weergadelooze groote en heerlyke *Rois-Dublet*.
- 5 Twee paar *Batavische* peersche *Zonne-sraalen*. Heb een diergelyk paar aan de Heer *Kiggelaar* verceed.
- 6 Een Orangie-geele gemarmelde *Strik-Dublet*, als met een netje 'er over.
- 7 Een dito, dito, dito, dito bruiner van teekening.
- 8 Een dito, dito, dito, dito anders van teekening.
- 9 Een paar dito, dito, dito, dito, dito.
- 10 Een wonderlyk paar *Strik-Dubletten* zeer fraey gemarmeld.
- 11 Een fraeye *Strik-Dublet* met donkre vlekken, en zeldzaam van teekening, met een V. 'er op.
- 12 Een excellente met bruin zeer sterk op een witten grond geteekende *Strik-Dublet*.
- 13 Een paar zeer Distinct - geteekende *Strik-Dubletten* met een rand onder.
- 14 Een fraeye donker-zwarte *Strik-Dublet*.
- 15 Een weergadeloos paar *Mosselen* als de *Schevelingze*.
- 16 Een paar ongemeene *Landschapjens* of *Griekze A. Dubletten*, als *Kivits-Eyeren* gespikkeld, dog 't eene wat zwarter als 't ander.
- 17 Een paar weergadelooze bruin en Orangie-geelagtig geteekende *Strik-Dubletten*.
- 18 Een grauwe effen *Strik-Dublet* met zeer flaeuwe bruine overlangze breede sraalen.
- 19 Een paar grauwe gespikkelde *Strik-Dubletten*.
- 20 Een ongemeene *Soelische Dublet*, Orangie-agtig van verwe.
- 21 De *Vrede-vlag* van de Heer *de Koning* alhier, zonder weergae; dog hebbe 1 paar dat vry kleender en zoo diep niet ingekeepst is, 't welk hier na op N°. 29. volgd, en 'er al zeer na gelykt; dog is zoo groot, nog zoo fraey niet.
- 22 Een Gredelyn zeldzaam *Foelie-Dubletje*.
- 23 Een zeldzame *Aardbey*, schoon van groote, en met een bloed-rooden breedden band aan zyn boven-rand, en groot van korls; dog de schoonste van grootte, withheid van grond, en grootheid van schoone roode en ydele spikkels is by de Heer *de Koning* hier.
- 24 Een heerlyk Orangie *Lazarus-klap*, of *Dublet*.
- 25 Een paar bruine *Pofferkens* met fyne overlangze banden.

26 Een ongemeene groote, en fraey geteekende, zeer bruine *Konings-mantel*.

27 Een paar zeer fraeje *Vygen*.

28 Een paar zwart en flacuw geel-gevlamde *Baard-knypers* of *Boon-Dubblotten*. Dog deze is grooter en beter by de Heeren *van Segwaart*, en *Schynvoet*.

29 Een paar zeldzame *Batavische* zeer groote geribde *Navel-Dubblotten*. En die onder andre Liefhebbers zyn, heb ik aan hen vereerd; ten ware naderhand by andre bekomen zyn.

30 Een paar zeldzame geribde *Amandel-Dubblotten*.

Daar hebt gy Heeren Liefhebbers, het geene wy voorgenomen hadden van deze stoffen te zeggen.

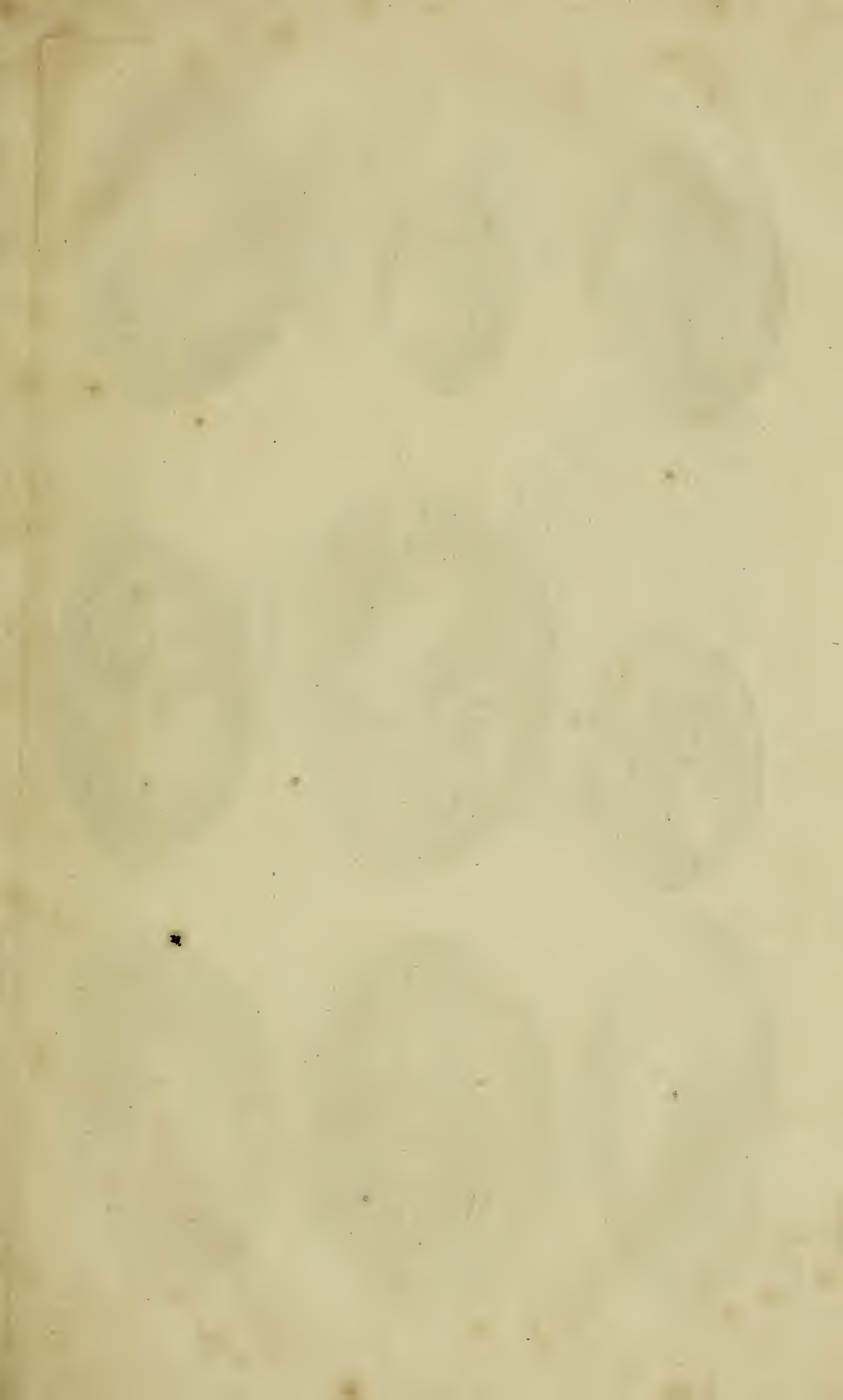
Wy sluiten hier mede het Hek, van de *Ambonsche Landvoogdy*, als mede van desselfs, *Zee*, en *Thuin*. Meynende, dat wy het voornaamste, dat 'er van *Amboina*, zoo te Land als ter Zee, of van hare Inwoonders, mitsgaders van alles, daar voorkomende, te zeggen valt, zoo net en kort als 't ons mogelyk was, en zoo uitvoerig, als de zaak zelfs vereyscht, hier aangeteekend hebben. Zulende nu tot de Beschryving van *Banda* overgaan.

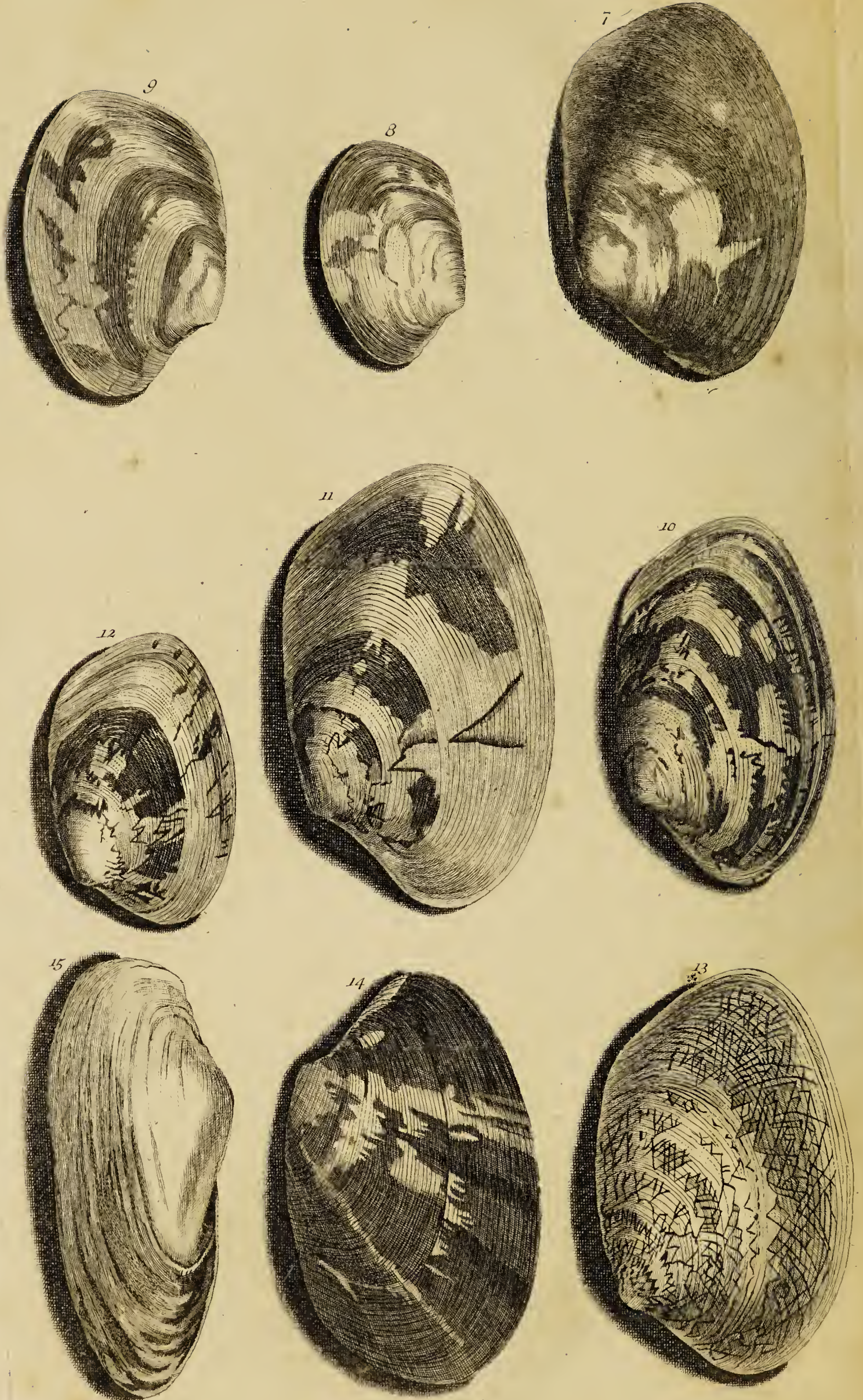

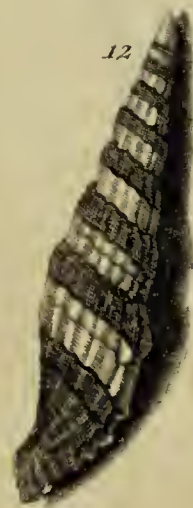
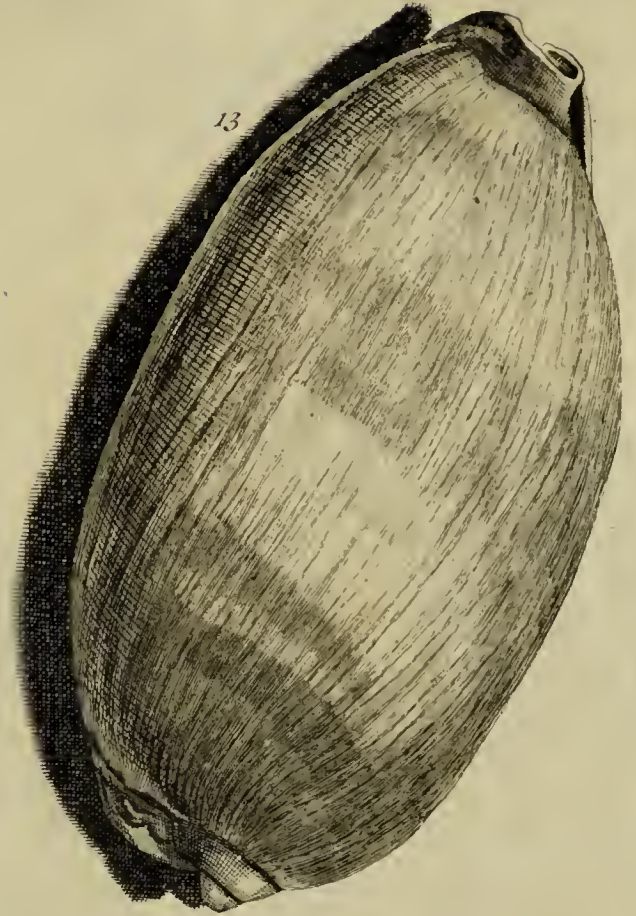
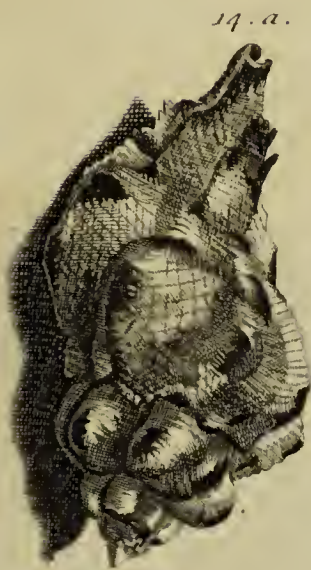

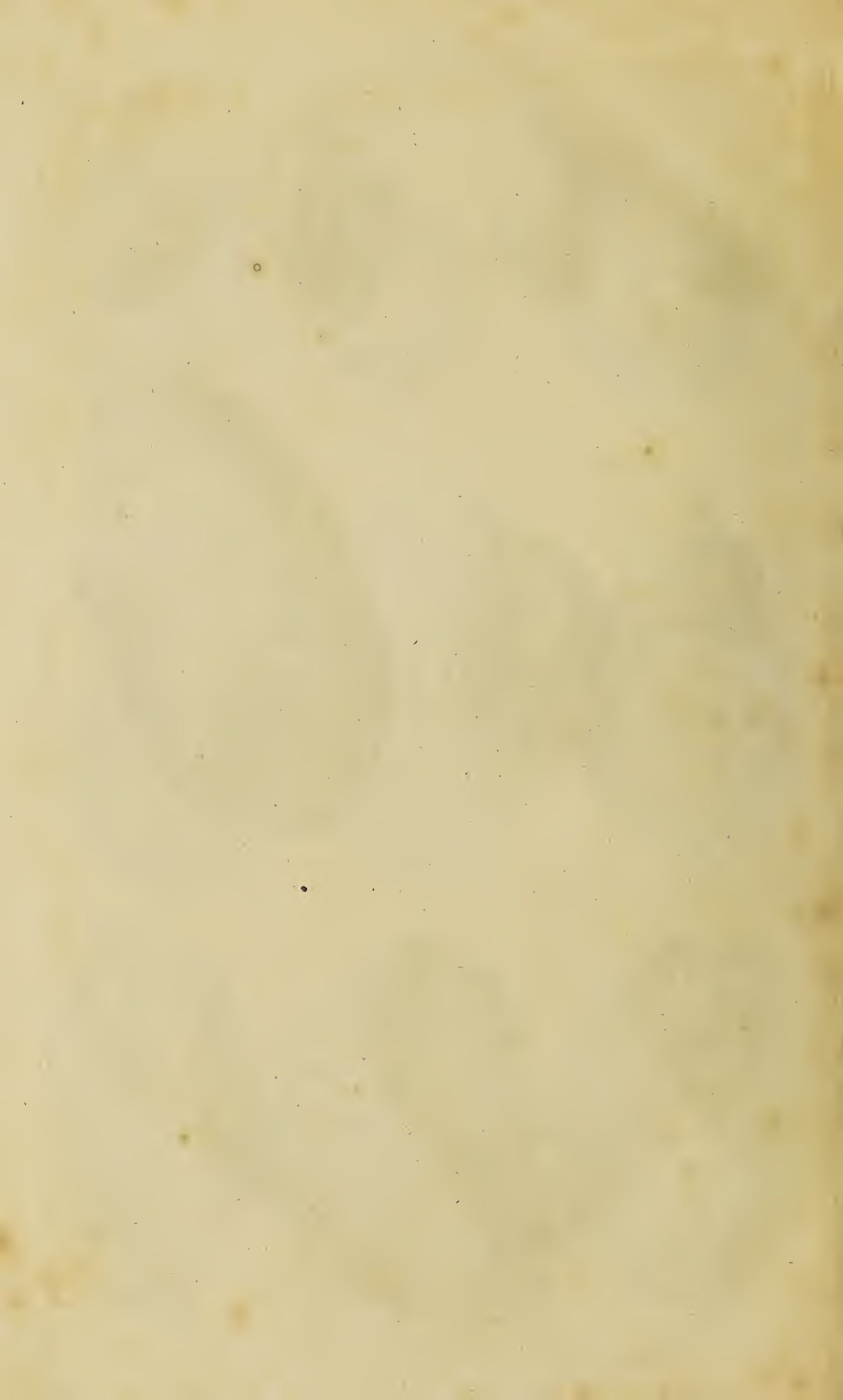

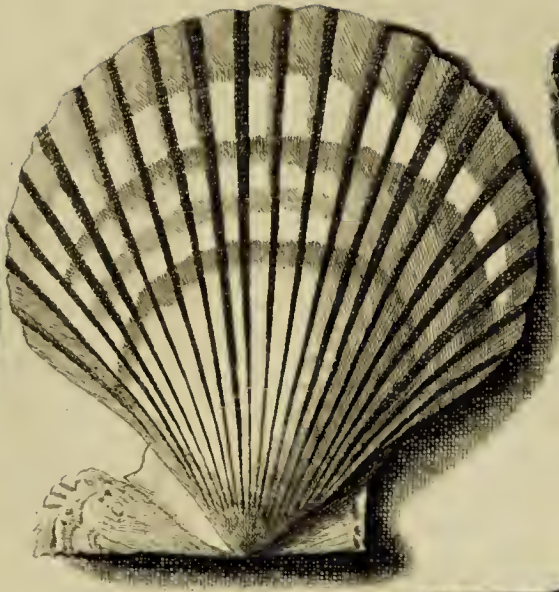

N° 1.

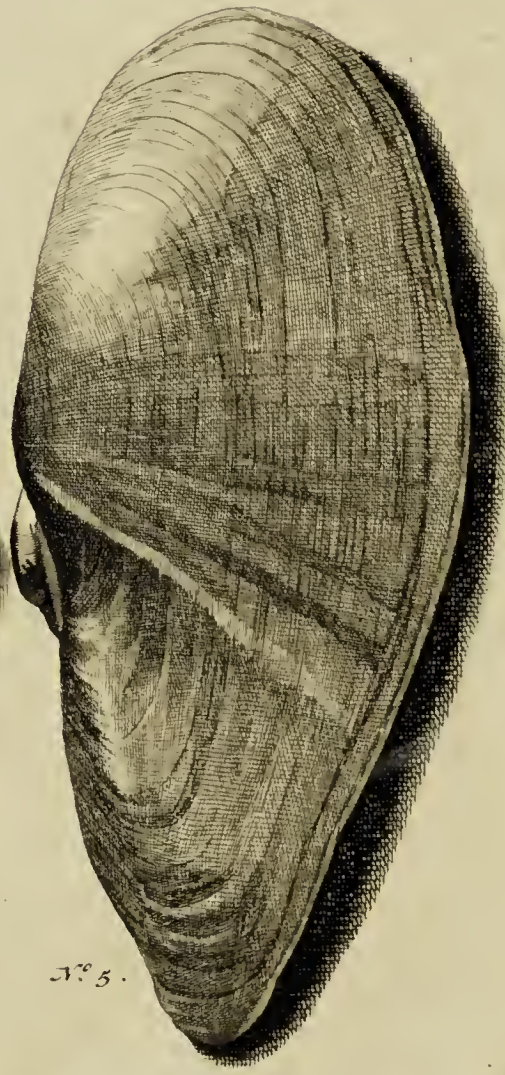
N° 2.

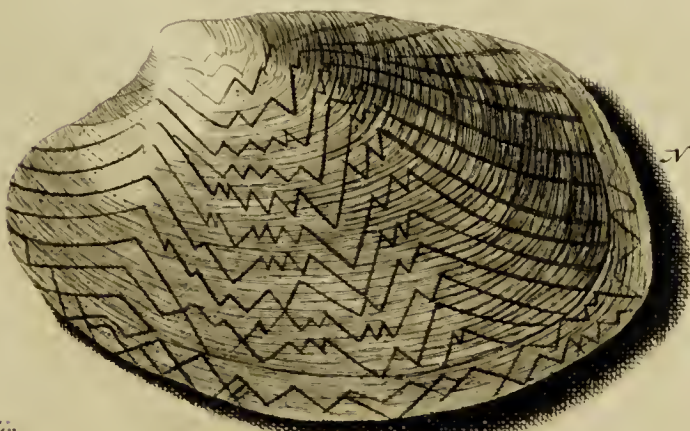
N° 3.

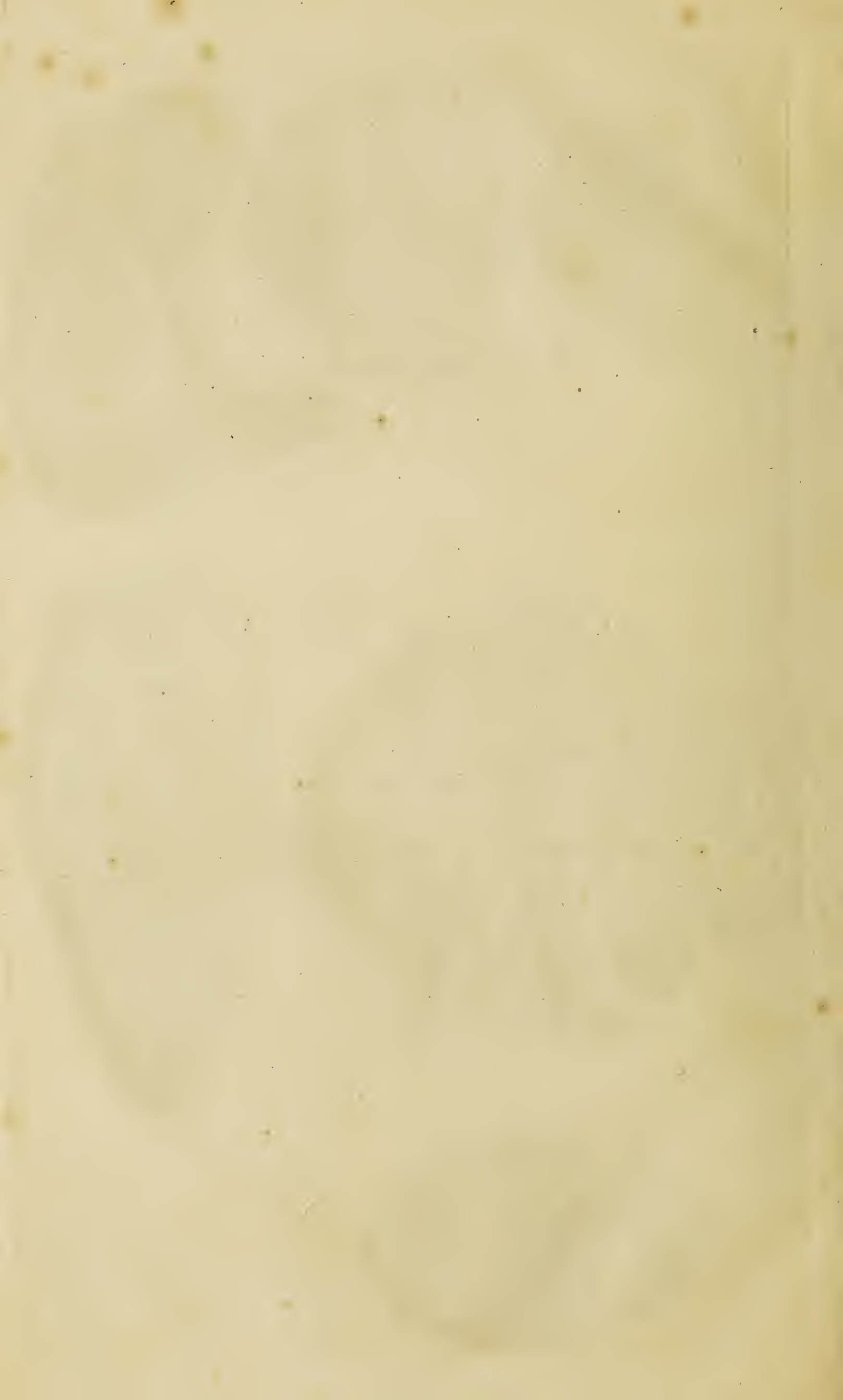
N° 4.

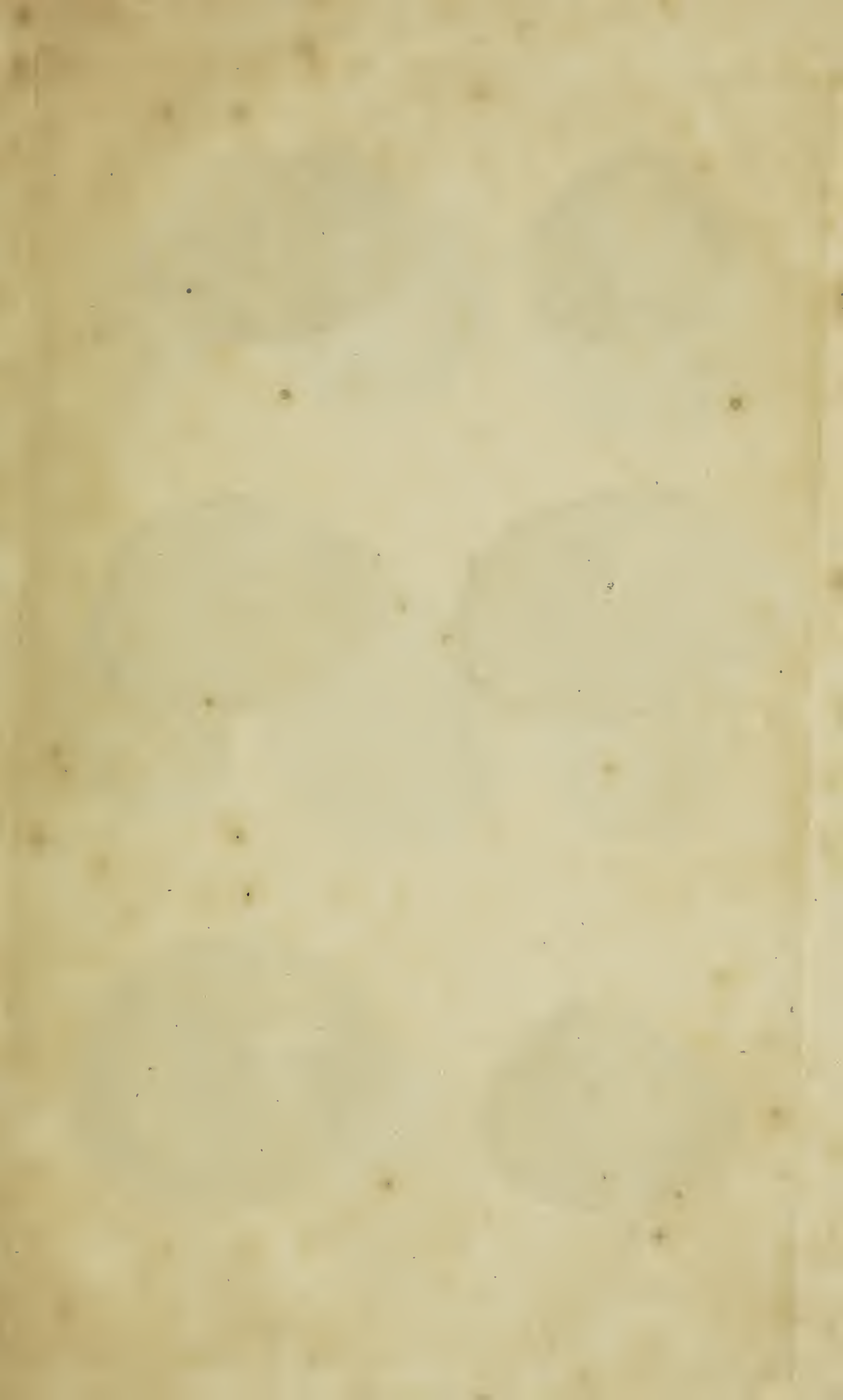

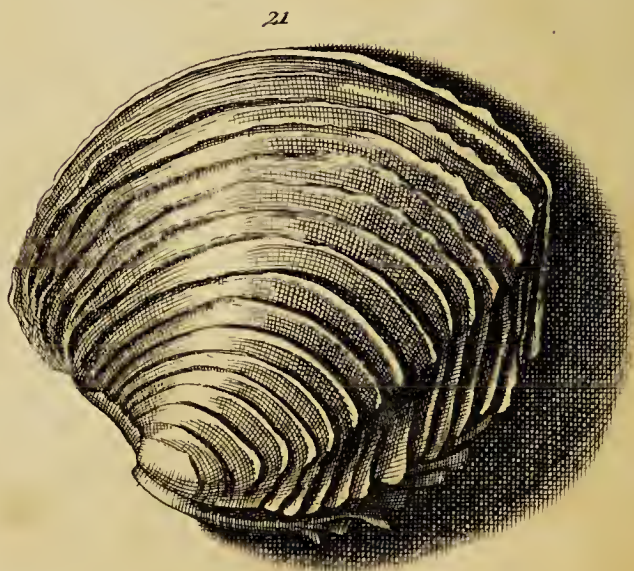
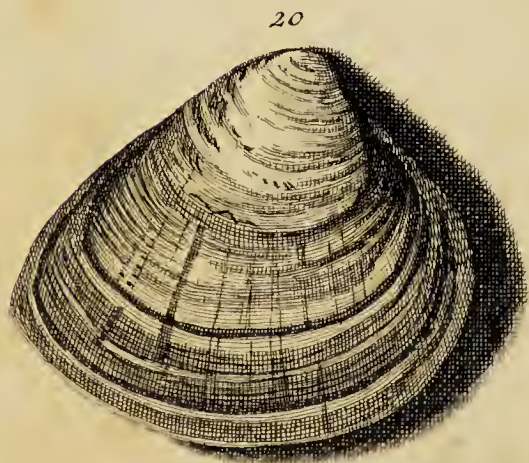
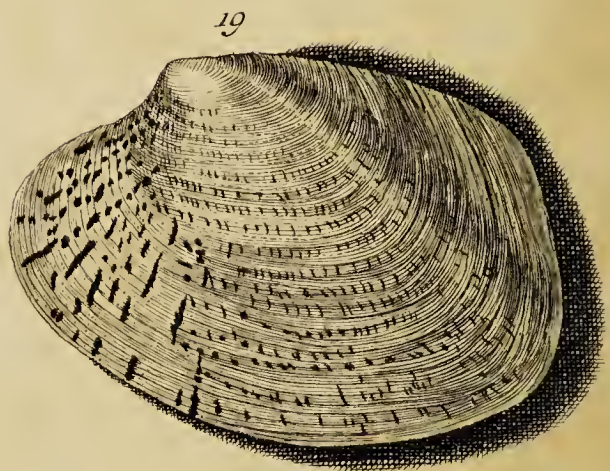
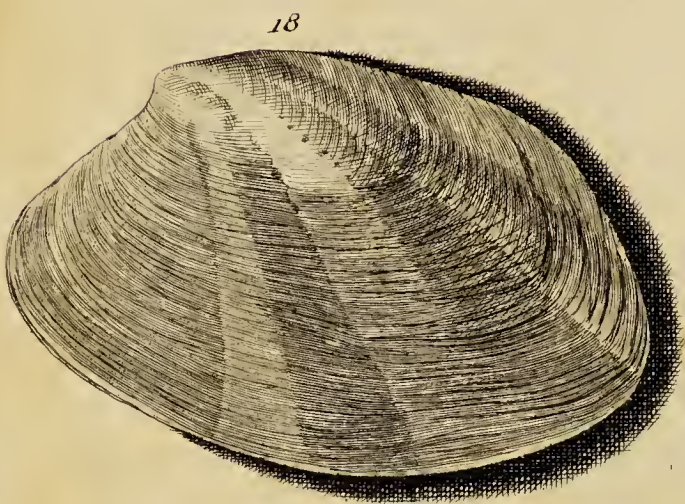
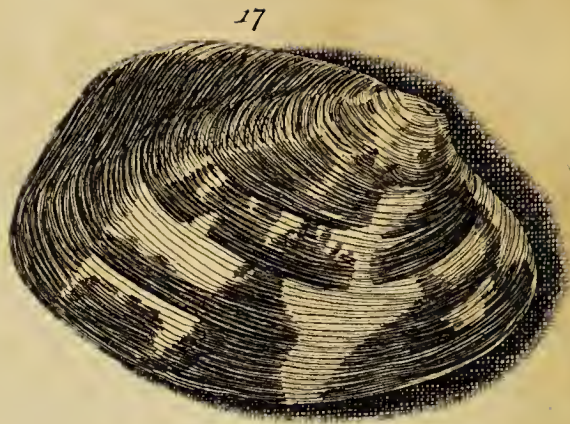
N° 5.

N° 6.

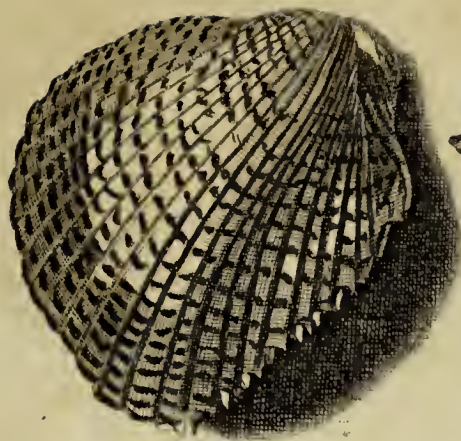

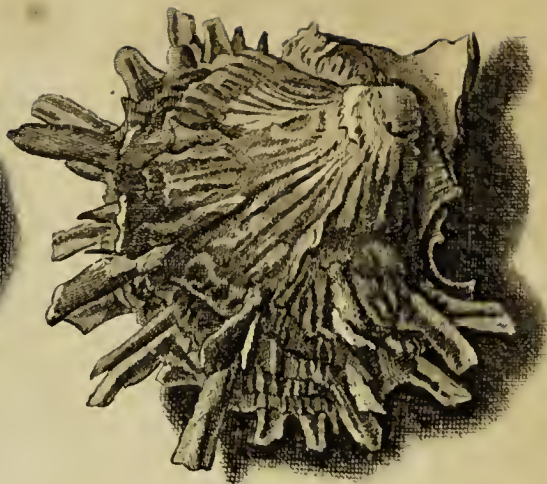

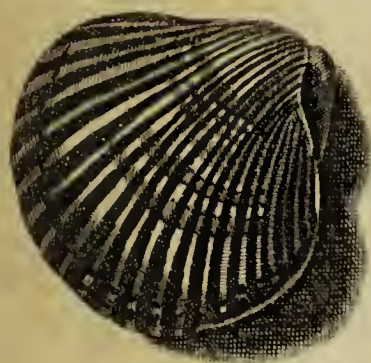
N° 22.

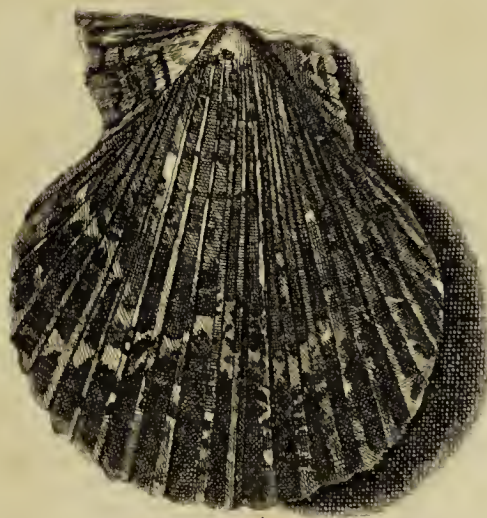
N° 23.

N° 24.

N° 25.

N° 26.

N° 27.

N° 28.

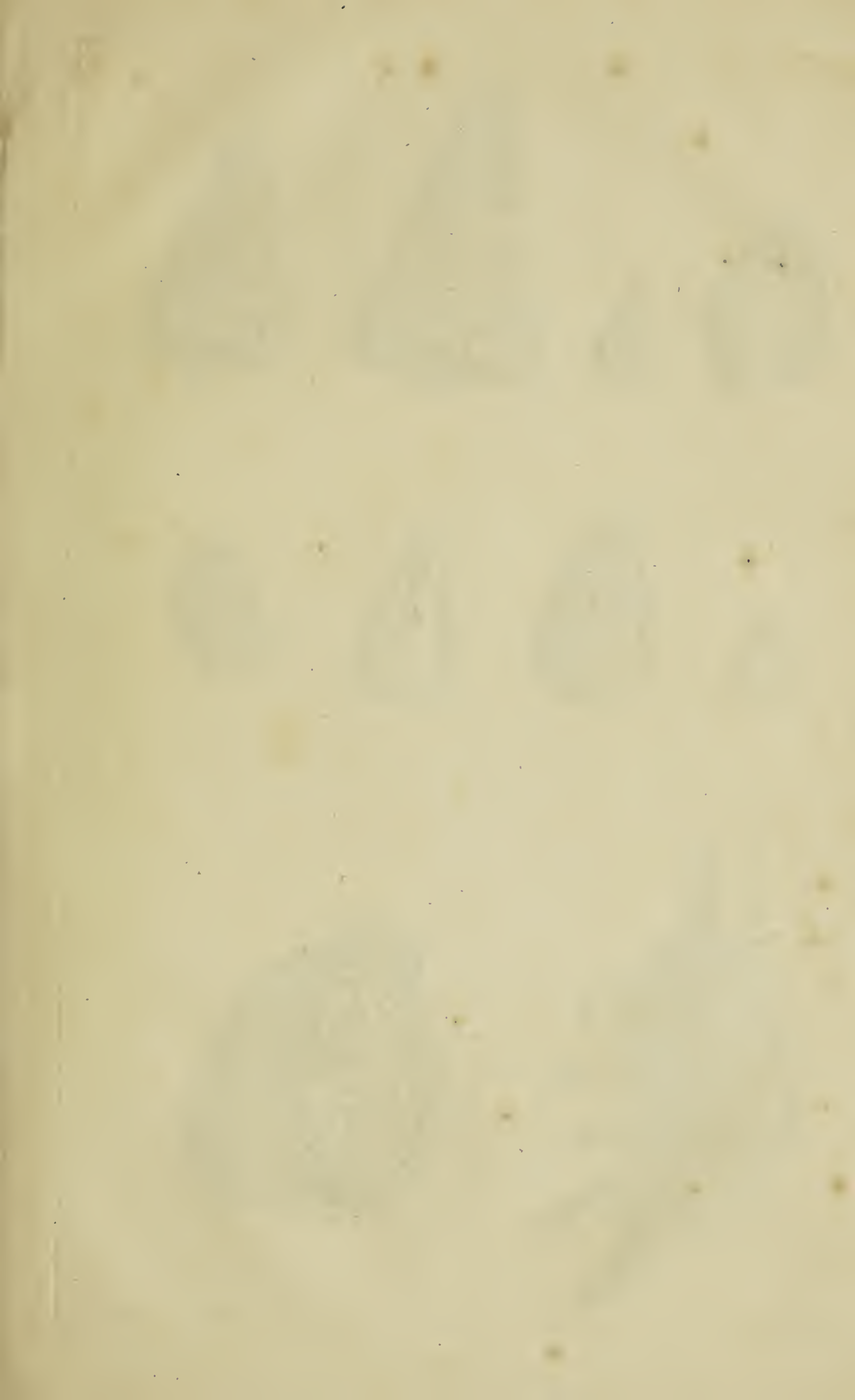

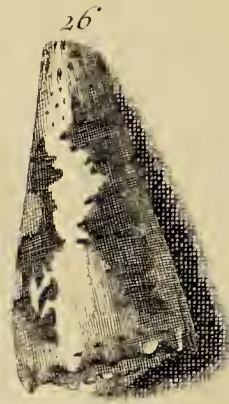
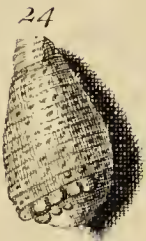
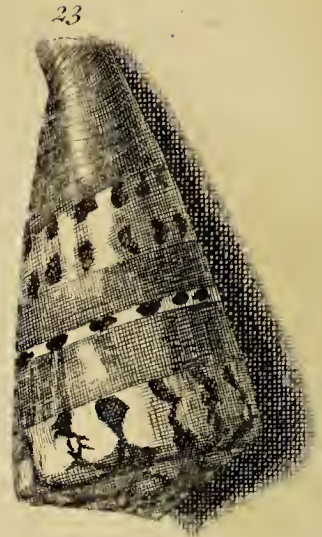
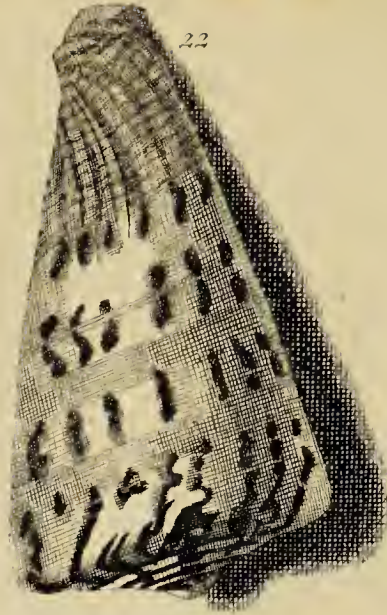
N° 29.

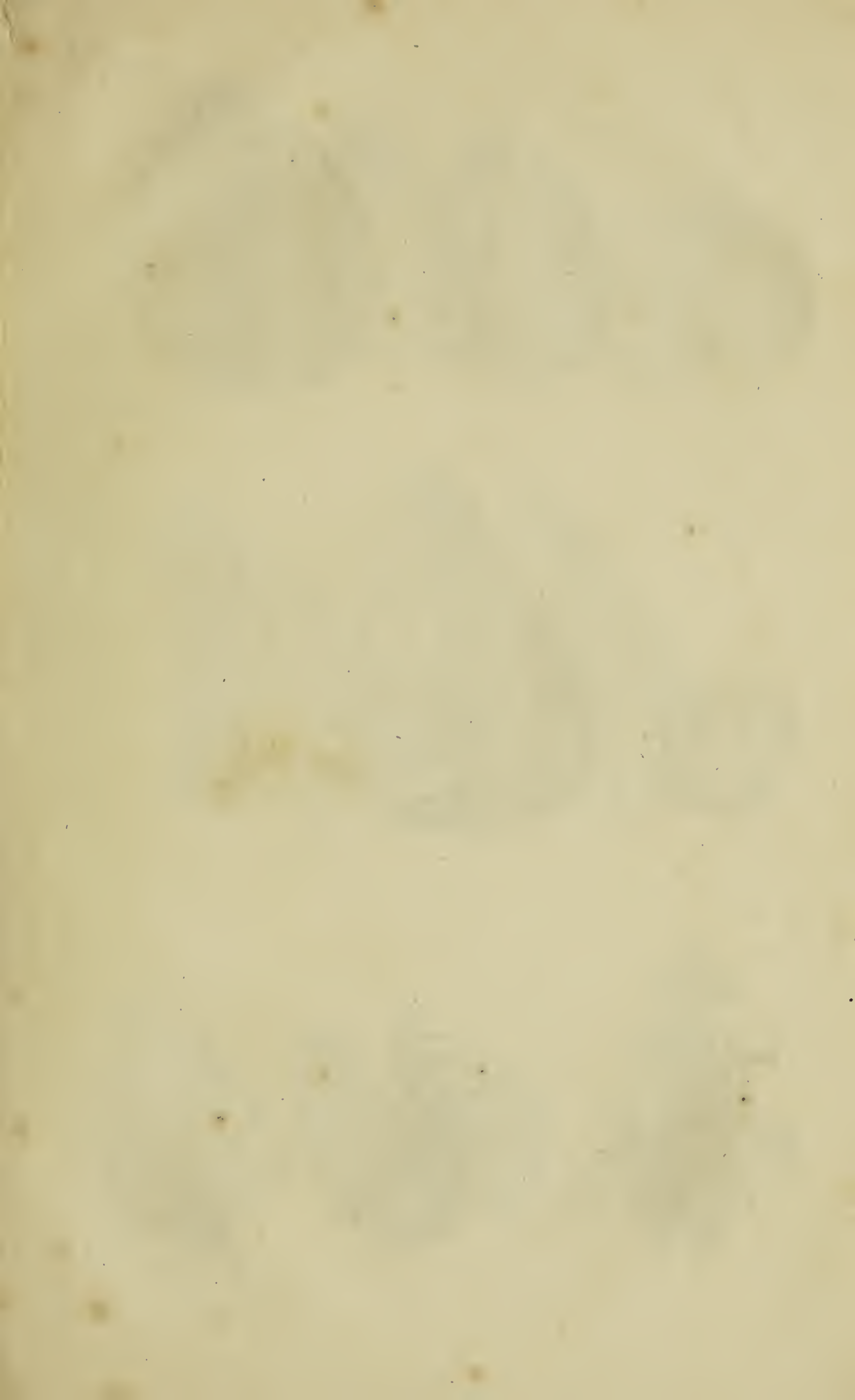

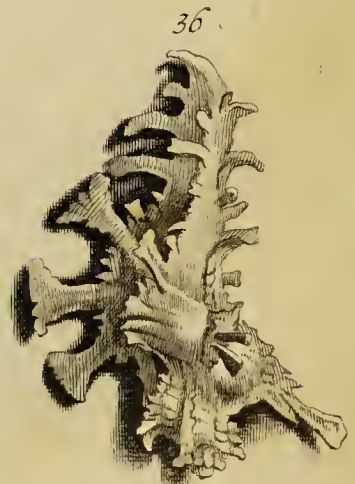
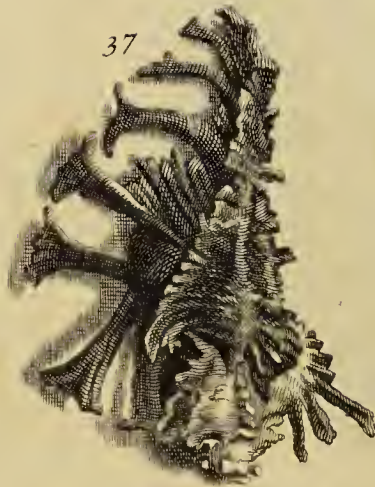
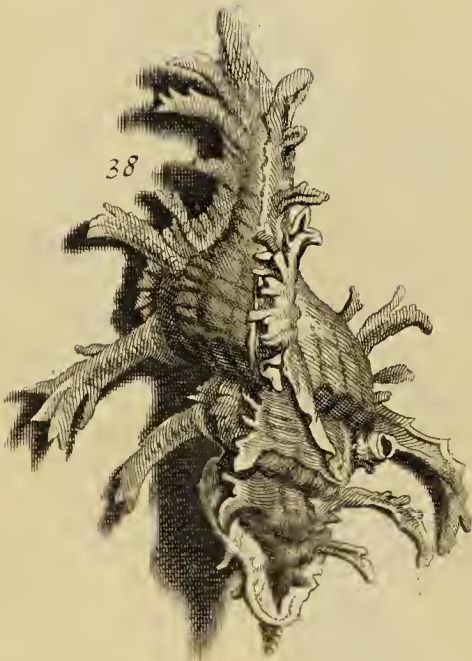
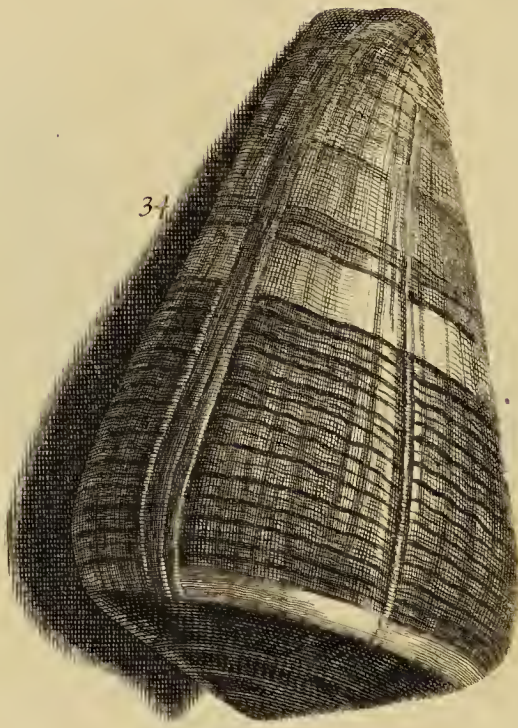
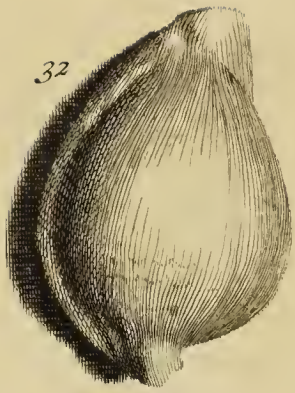
N° 30.

N.º 39.

N.º 40.

N.º 41.

N.º 42.

N.º 43.

N.º 44.

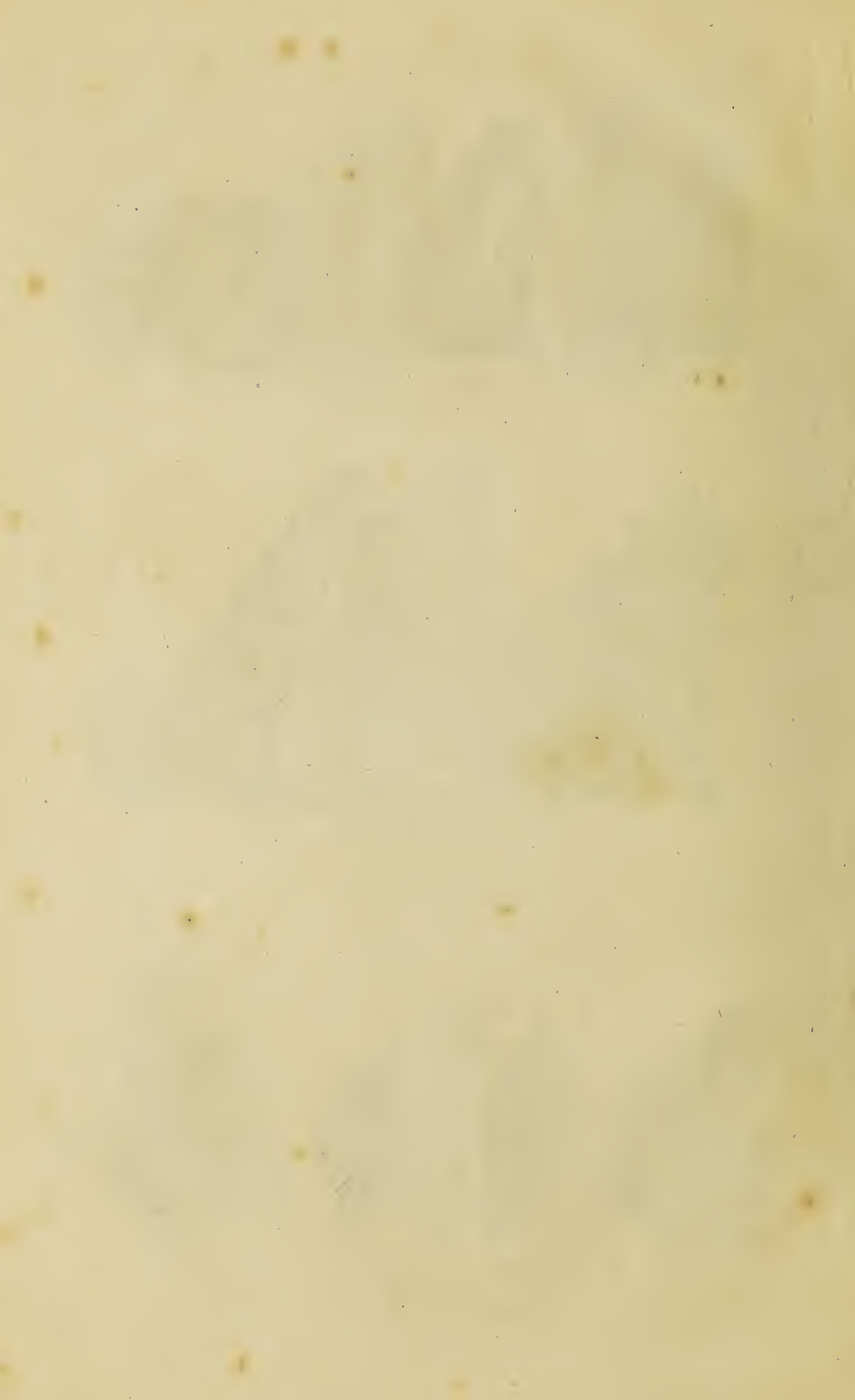
N.º 45.

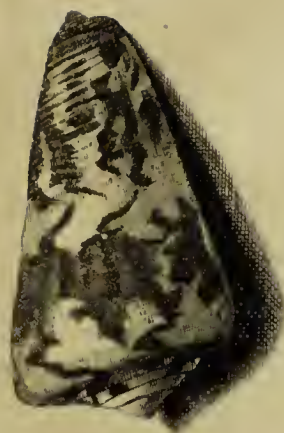
N.º 46.

N.º 47.

N° 48.

N° 49.

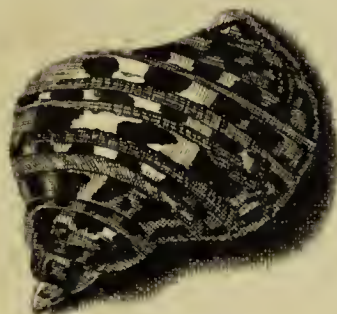
N° 50.

N° 51.

N° 52.

N° 53.

N° 54.

N° 55.

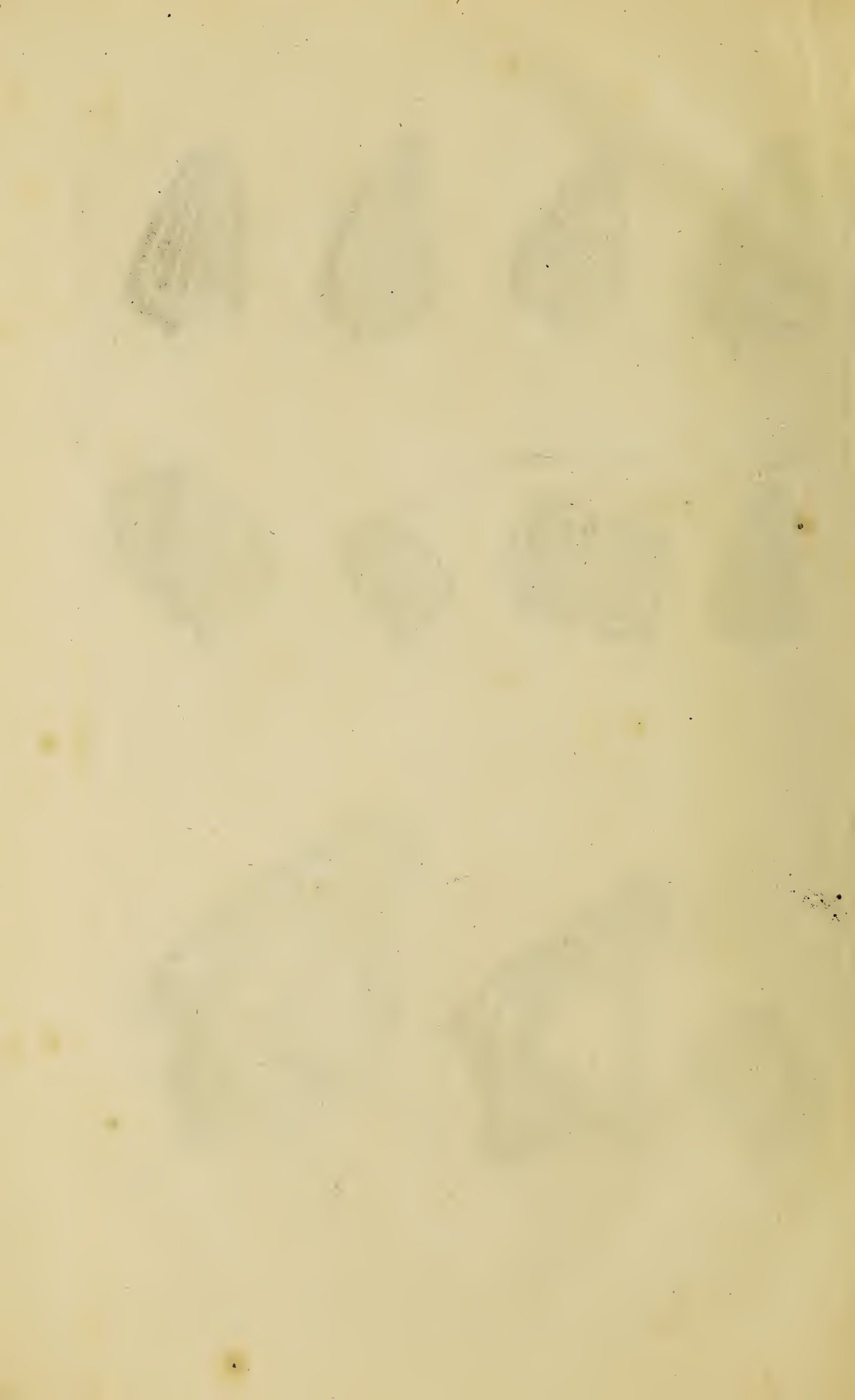
N° 56.

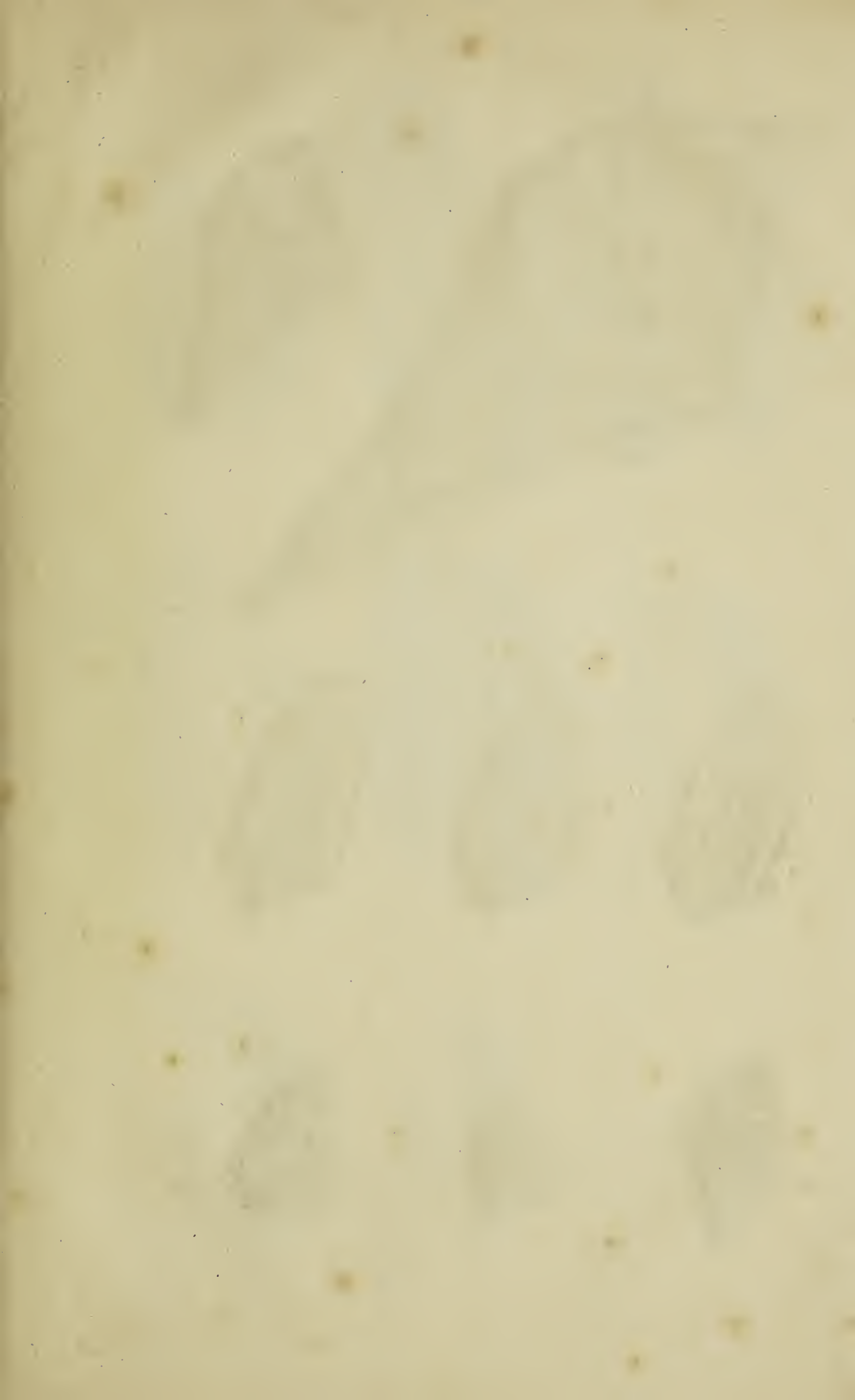

N° 57.

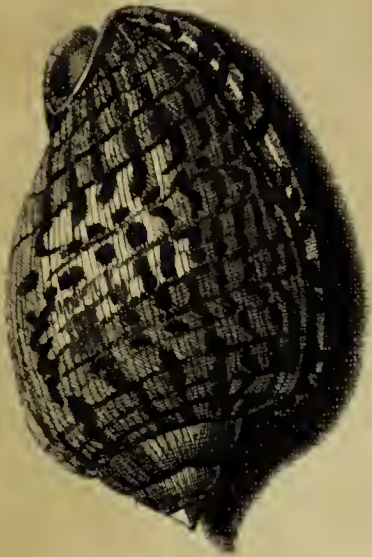

N° 58.

N° 59.

N° 60.

N° 61.

N° 62.

N° 63.

N° 64.

N° 65. A.

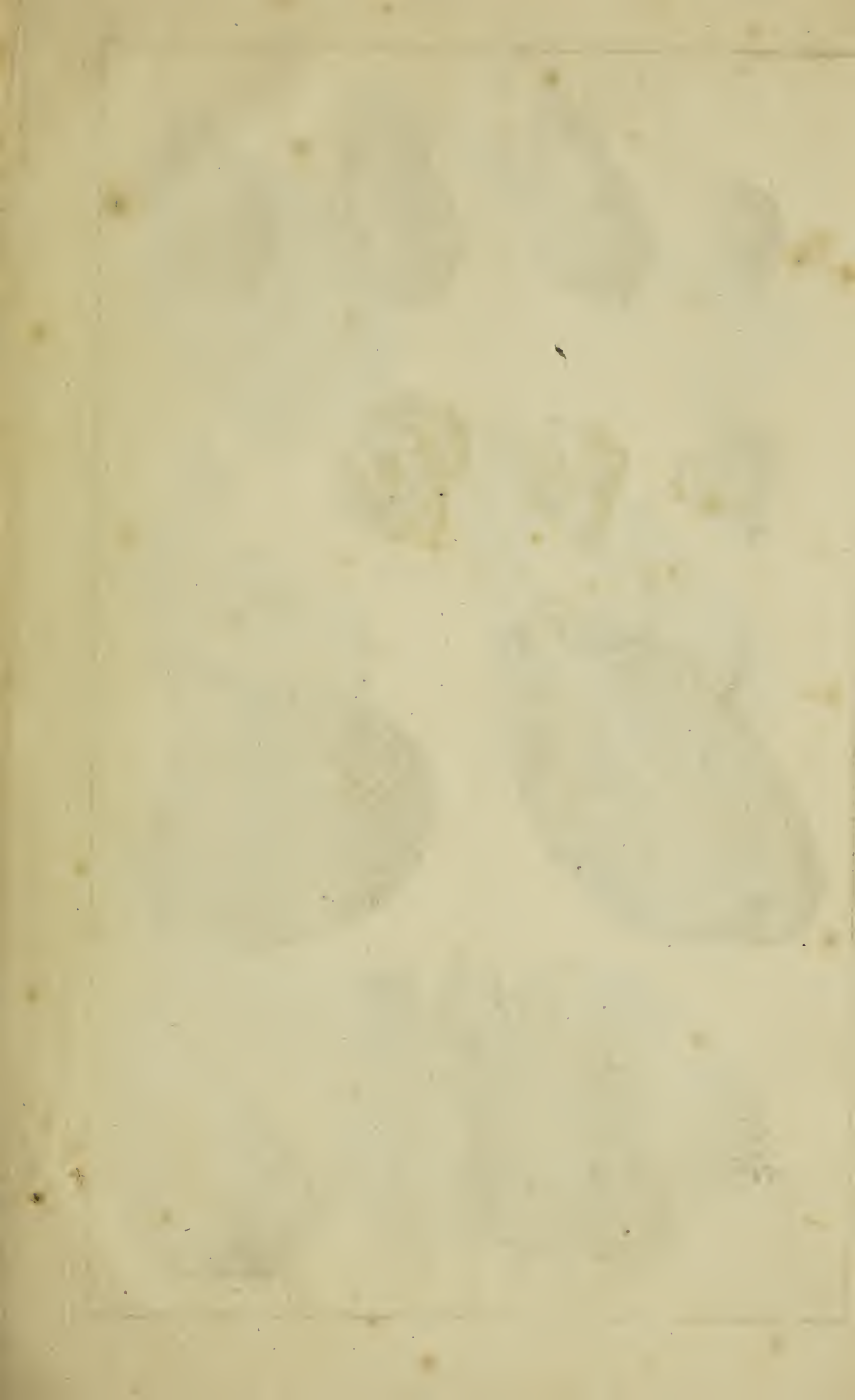

N° 65.

N° 65. B.

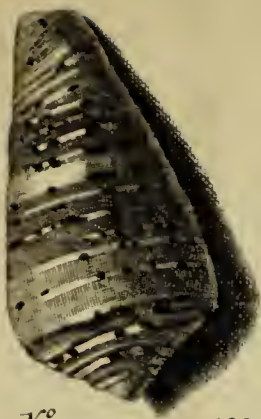

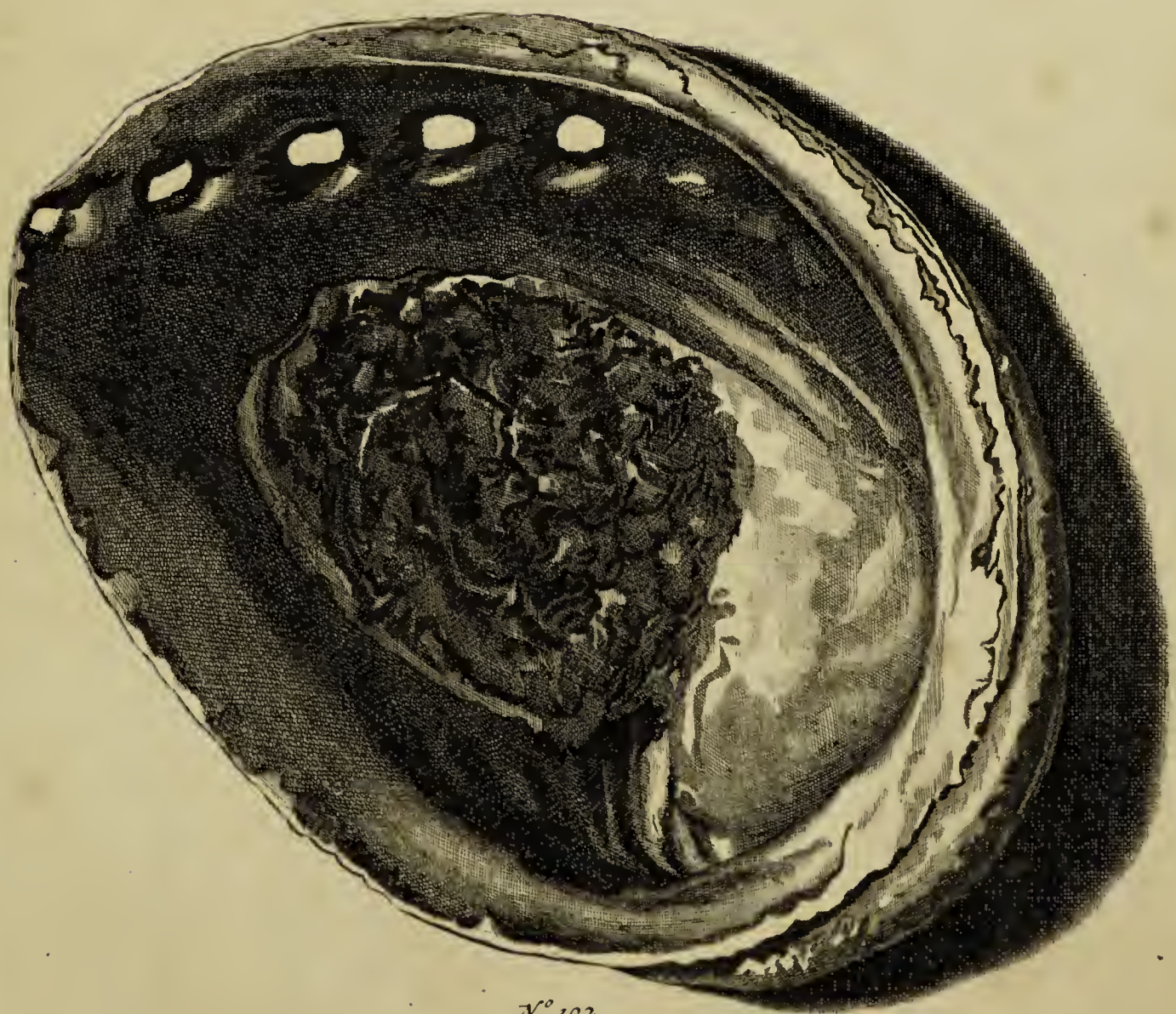
N^o

100.

N° 101.

N° 102.

P. Goeye sc. direx.

